

TEBBET SÛRESİ
TEFSİRİ

İsmail Dinçer

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ / 5

TEBBET SÛRESİ HAZRETİ MUHAMMED'İN

AMCASI İÇİN Mİ GELDİ / 9

EBU LEHEB KİMDİR / 28

İSLÂMİYET HAZRETİ MUHAMMED

İLE Mİ BAŞLADI / 54

HAZRETİ MUHAMMED'İN SOYU / 70

TEBBET SÛRESİ / 82

ÖFKELİ İNTİKAMCI ALLAH

TASVİRİ DOĞRU MUDUR / 145

SON DEĞERLENDİRME / 166

ÖNSÖZ

Yüzyıllardan beri Tebbet Sûresi'nin Hazreti Muhammed'in amcası ve amcasının eşi için indiği anlatılır.

Bu sûrede insanlığa sunulan ana mesaj nedir?

Beyinlerimizi, o sûreden sunulan ama mesajı anlamak yerine, bir kişiye ve onun eşine karşı hor bakışa yönlendirdiler.

Gerçekten bu sûrede Allah, Hazreti Muhammed'in amcasına lanet mi ediyor?

Ebu leheb Hazreti Muhammed'in amcası mı?

Hangimiz Hazreti Muhammed'in amcasının gerçek adını biliyor?

Yüzyıllardır, ona takılan kötü mahlası onun adı sanıyoruz.

Allah'ın ona ve eşine lanet ettiğini sanıyoruz.

Çünkü hep böyle öğrettiler.

Ve bizler de hiç araştırmadan inandık.

Önce Şuarâ Sûresi'nde "akrabalarını uyar-214" âyeti geldi, sonra lanet sûresi olan Tebbet Sûresi geldi diye anlattılar.

Allah'ın Hazreti Muhammed'in amcası ve amcasının eşini lanetlediği, cehennemlik ilan ettiğini anlattılar.

Bizlere lanet eden, öfkelenen, kinlenen bir Allah tasviri sundular.

Allah, kızar mı, öfkelenir mi, lanet eder mi? Diye düşünmedik, araştırmadık.

Allah'ın rahmetinin âlemleri kuşattığı söylenirken, Allah'ın bir kişiye ve onun eşine kızarak, onlara lanet ettiğinin anlatılması ne kadar doğru olabilir?

Allah adına, din adına anlatılınca doğru sandık, inandık.
Bu kitabımızda bunun böyle olup olmadığını araştıracağız.
Kitaplarda hep yazılı olan; “ebu leheb İslâmiyet’ten önce
Resûl-i Ekrem’in dostuydu” gibi bilgiler ne kadar doğrudur?

Ebu leheb kimdir?

İslâmiyet, Hazreti Muhammed’le mi başladı?

Daha önce yok muydu?

Kişinin İslâm makamına erişmesi, içindeki ebu leheb halle-
rini kurutunca mı mümkün olur?

Bu kitabımızda bunları araştıracağız ve “Tebbet Sûresi’n-
den sunulan hakikat nedir?” anlamaya çalışacağız.

Tebbet Sûresi’ni ve onun içindeki kelimeleri bir bir dikkat-
lice araştıracağız, sûreden sunulan ana mesajı yakalamaya ça-
lışacağız.

Kur’ân’ın sunduğu mânâyâ erişebilmemiz için, Kur’ân’da
geçen kelimelerin gerçek anlamlarını çok iyi bilmemiz gerekir.

Kur’ân’ı doğru anlayabilmemiz için, kelimelerin taşıdığı ger-
çek anlamları çok iyi araştırmalıyız.

Kelimelerin öz anlamlarına göre Kur’ân’ı anlamaya çalış-
malıyız.

Yoksa Kur’ân’ı layıkıyla anlayamayız.

Biz de bu kitabımızda, Tebbet Sûresi’nde geçen kelimeleri
dikkatlice inceleyip, tefsiri ona göre yapmaya gayret göstereceğiz.

İnanç toplulukları, Kur’ân’ı Kerim’de adı anılarak lanetle-
nen tek kişi İslâm düşmanı ebu leheb’dir diye bahseder durur.

Ve yüzyıllardan beri Hazreti Muhammed’in amcasına ve
eşine karşı; kin, nefret duyguları ekilir.

Peki, bu doğru mudur?

Tebbet Sûresi, gerçekten Hazreti Muhammed’in amcası ve
amcasının eşi için mi inmiştir?

Hazreti Muhammed'in amcasının adı "ebu leheb" midir?
Eğer adı "ebu leheb" değilse nedir?
Peki, ebu leheb kimdir?
Ebu leheb bir kişinin adı mıdır?
Yoksa kişilerin düştüğü bir durum mudur?
Bu sûredeki ana tema, bir kişiye ve onun eşine edilen lanet midir?

Yoksa hepimizin içinde olan; kin, nefret, kibir gibi kötülüğe yol açan ateşin söndürülmesi midir?

Hep bu konuları dikkatlice araştıracağız.

Kelime kelime inceleyip, tüm insanlığa sunulan mesajı yakalamaya çalışacağız.

Kelimelerin taşıdığı anlamları çok iyi bilmeliyiz.

Kelimelerin asıl anlamlarının dışında kullanılan anlamları kullanıyorsak, bir metinde verilen ilâhi mesajı yakalayamayız.

Kelimeleri başka anlamlara çevirdiğimizde, bir metindeki asli anlam bambaşka anlayışlara kapılar açar.

Bunun örneğini Tebbet Sûresi'nde görüyoruz.

Ebu leheb kelimesini, Hazreti Muhammed'in amcası diye yorumlamak ne kadar doğru olabilir?

Kur'ân meâllerinde hep karşımıza, intikam alan, öfkeli, sinirlenen, taş olun, demir olun, aşağılık maymun olun diyen, bir Allah tasviri çıkıyor.

Bunlar doğru olabilir mi?

Yoksa meâllerde mi bir sıkıntı var?

İşte, hep bunları kelime kelime inceleyip, doğrusu ne olabilir anlamaya çalışacağız.

Bu kitabımızda, Tebbet Sûresi'nin ana temasının ne olduğunu anlamaya gayret göstereceğiz.

Tebbet Sûresi'nin Hazreti Muhammed'in amcası için indiği iddialarına Taberî ve Razi tefsirinde rastlıyoruz.

Bu kitabımızda, bu konu hakkında Taberî ve Razi tefsirinde geçen bölümlerden örnekler vereceğiz.

Taberi ve Razinin tefsirleri 10. ve 12. yüzyıllarda yazılmıştır. Bu konu hakkında da araştırmalar yapacağız.

Tebbet Sûresi gerçekten Hazreti Muhammed'in amcası için mi gelmiştir?

Yoksa etrafına ateş saçan, yâni kin, nefret, öfke saçan kimseler için mi gelmiştir? Bunları araştıracağız, dikkatlice inceleyeceğiz.

Tebbet Sûresi'nde işaret edilen, bir kişi ve onun eşi midir?

Yoksa yakıp yıkıcı haller içinde olan, çevresine zulüm ateşi saçan kişilere mi işaret eder.

İşte yüzyıllardan beri lanet sûresi diye bilinen Tebbet Sûresi'ni inceleyip, oradan sunulan mesajları yakalamaya gayret göstereceğiz.

Kötülüğü dışarıda birilerinde değil, öncelikle kendimizde bulmaya çalışacağız.

Kur'ân'ın her âyetini kendimize hitap ediliyor olarak okuyacağız.

Tebbet Sûresi'ni, kendimize sunulmuş gibi okuyup, ateş saçan hallerimizi anlamaya, onları yok etmeye çalışacağız.

Bilmeden yaptığımız bir hata bir eksik olursa affola.

İsmail Dinçer

TEBBET SÛRESİ HAZRETİ MUHAMMED'İN AMCASI İÇİN Mİ GELDİ

Tebbet Sûresi, inanç guruplarında, Hazreti Muhammed'in amcası ve amcasının hanımını için indirildi diye anlatılır.

Hazreti Muhammed'in amcası ve amcasının hanımına lanet edilir.

Bir sûre, bir kişiye lanet okumak için gelebilir mi?

Meâlerde karşımıza çıkan, öfkeli, sinirli, intikam peşinde bir Allah tasviri ne kadar doğru olabilir?

Allah öfkeli midir?

Allah intikam peşinde midir?

Yoksa bunlar bize böyle anlatıldığından dolayı, inandığımız Allah'ı böyle mi zannediyoruz.

Yoksa! İntikamcı, kinci, öfkeli olan bizleriz de, Allah'ı da öyle mi zannediyoruz.

Allah bir kişiye ve eşine sinir olup, onun şahsına, lanet edebilir mi, yuh olsun diyebilir mi?

Sinirli, kızgın bir Allah inancı; sinirli kızgın, gadaplı bir insan tarafından tasvir ediliyor olabilir mi?

Yoksa zannımızda var ettiğimiz bir Allah'a mı inanıyoruz?

Kur'ân'da belirtildiği gibi, hevâmızda, zannımızda olan bir ilâha, Allah diye mi yöneliyoruz?

Furkân Sûresi 43: "E raeyte men ittehaze ilâhehu hevâ."

Câsiye Sûresi 23: "E fe raeyte men ittehaze ilâhehu hevâ."

Meâli: "Hevâsını ilâh edinen kimseyi gördün mü?"

Allah'a şahit olabildik mi?

Gerçekte Allah nedir bilebildik mi?

Bizler, kendi gadabımızı, yani öfke ve hiddetimizi, zannımızda var ettiğimiz Allah'a nispet ediyor olabilir miyiz?

Hazreti Muhammed'in amcası için indiği söylenen bir sûre gerçekten onun için mi indi.

Hazreti Muhammed'in amcasının adı "Ebu leheb" mi?

Amcasının adı "Ebu leheb" değilse, peki gerçekte adı nedir? "Ebu leheb" kimdir?

Bir kişi midir?

Yoksa kişideki hâl ve davranışlar mıdır?

Şimdi dikkatlice inceleyelim.

Toplumda ebu leheb, Hazreti Muhammed'in amcası diye bilinir.

Oysa ebu leheb diye bilinen amcasının gerçek adı, Abdulaziz'dir.

Bunu bile Abduluzza diye anlatırlar.

Yâni uzzanın kulu.

Aktarılan bilgilere göre:

"Hazreti Muhammed yakınlarını uyarmak için Safa Tepesi'ne toplamış.

O gün onu dinleyenler arasında bulunan amcası diye adlandırılan ebu leheb yeğeninini söylediklerine karşı çıkmış, ona sert sözler söylemiştir.

Bu olay üzerine nazil olduğu iddia edilen, Tebbet Sûresi'nde, ebu leheb'in ve Hazreti Muhammed'e eziyet vermek için onun gelip geçtiği yola dikenler bıraktı diye bildirilen Ümmü Cemil'in, Allah tarafından lanet edildiği ve ahirette azap görecekları bildirilir."

Bu bilgi; İbn Kesîr, Râzi'de ve Kurtubî'de vardır.

Tefsîru'l-Kur'âni'l-azîm, 10/378, 379 İbni Kesir

Râzi, Mefâtihu'l-Ğayb,32/165. Râzi

Kurtubî, el-Câmi' li ahkâmi'l-Kur'ân, Kurtubi

İbni Kesir; farklı kayıtlarda 1301 ya da 1307 ya da 1308 de doğmuş, 1373 de Şam'da vefat etmiştir.

Yâni Hazreti Muhammed'den yaklaşık 700 yıl sonra yaşamış bir tarihçidir.

Râzi; Fahrettin Râzi diye bilinir. 1149 da Rey'de doğmuş, 1210 da Herat'da vefat etmiştir.

O da Hazreti Muhammed'den yaklaşık 600 yıl sonra yaşamış biridir.

Kurtubi'de 1214-1273 yıllarında yaşamış biridir.

O da Hazreti Muhammed'den yaklaşık 600 yıl sonra yaşamış biridir.

Lütfen çok iyi düşünelim...

Hazreti Muhammed'den yaklaşık 600 yıl sonra oluşturulan bilgiler ne kadar doğru olabilir?

Eğer bu bilgiler daha önceden geliyorsa;

Bu gelen bilgilerin de kaynağı nedir?

Hazreti Muhammed'den kaç yıl sonra bu bilgiler derlenmiştir?

Ve bu derlenen bilgilerin doğruluk derecesi nedir?

Bazı kesimler tarafından, Hazreti Muhammed'in yakınları için, kasıtlı olarak; kâfir, müşrik ilan ediliyor olabilir mi?

Hazreti Muhammed "ben tertemiz sulplerden geldim" (Me-anî'l ahbar, s. 56 Ebuzer'den rivayet edilmiştir. Tirmizi, Menakıb,1) derken, bu aktarılan bilgilerle kıyasladığımızda, Hazreti Muhammed'in söylediği sözleri nasıl anlamamız gerekiyor?

Hazreti Muhammed "tertemiz sulplerden geldim" diyorsa, bunu nasıl anlamalıyız?

Bunu şöyle anlayabiliriz:

Hazreti Muhammed'in annesi, babası, dedeleri, amcaları, hepsi tek Allah inancına sahip olan Tevhîd şuuruyla yetişen bir ailenin silsilesinden geliyor diye düşünmeliyiz.

Peki, böyle bir düşünce inanç gruplarında kabul görüyor mu? Lütfen çok iyi araştıralım ve düşünelim.

Şimdi inanç gruplarında olan, Hazreti Muhammed'in amcası, dedesi ile ilgili aktarılan bilgilerden bazı örnekler verelim:

Buhari (810-870) ve Müslim'den (718-755) alıntı yapılarak, kütüb-i sittede yazan bilgilere göre; Hazreti Muhammed amcası Ebu Talib ölüm döşegindeyken "Amcacığım la ilahe illallah de ki ahirette senin için şahadette bulunabileyim" buyurması üzerine, Ebu Talib cevaben "Abdumuttalibin dini üzereyim" demiş.

Peygamber efendimiz.(s.a.v) "Allah tarafından yasaklanmadığı müddetçe senin için istiğfarda bulunacağım" demesi üzerinde Tevbe Sûresi 113. âyet ve Kasas Sûresi 56. âyet inmiştir, diye bilgi aktarılır:

Aşağıdaki bölüm Ethem Fiğlalı Hocanın Ebu Talib kitabından alıntıdır:

O da Kurtubi ve Râzi'den alıntı yapmıştır:

Hz. Muhammed'in hayatında bir diğer amcası Ebû Tâlib'in özel bir yeri vardır.

O, babası Abdülmuttalib'in vasiyeti üzerine Hz. Muhammed'in bakımını ve himayesini üstlendiğinde Hz. Peygamber henüz sekiz yaşındaydı.

Çok sevdiği ve uğurlu olduğuna inandığı yeğeninine üzerine titreyen ve iyi yetişmesi için elinden geleni yapan Ebû Tâlib onu seyahatlerinde bile yanından ayırmamıştır.

Hz. Peygamber on iki yaşında iken amcası ile birlikte ticaret amacıyla Suriye'ye bir yolculuk yapmıştır. Ticaret kervanı Suriye yakınlarındaki Busrâ'da konakladığında Bahîrâ adlı bir rahip Ebû Tâlib'e, yeğeninine gönderileceği İncil'de vaat edilen peygamber olduğunu, onu iyi himaye etmesi gerektiğini söylemiştir.

Bunun üzerine Ebû Tâlib Şam'a gitmeyip derhal Mekke'ye dönmüştür.

Ebû Tâlib Hz. Muhammed'e evlenme sürecinde de destek olmuştur.

Onun risaletle görevlendirildiğini öğrendiğinde ise onu ömrünün sonuna kadar savunup korumayı vaat etmiş ve bu vadedini yerine getirmiştir.

Hz. Muhammed, Ebû Tâlib'in hidâyete ermesi için özel bir gayret göstermiştir.

Bu husustaki yoğun çabası sebebiyle o "Sen, sevdiğini doğru yola erdiremezsin, fakat Allah, dilediğini doğru yola erdirir" hitabına muhatap olmuştur.

"Cehennemlik oldukları belli olduktan sonra, akraba dahi olsalar, müşrikler için mağfiret talep etmek peygambere ve mü'minlere yaraşmaz." âyeti de Hz. Peygamber'in Ebû Tâlib'e Allah yasaklamadıkça onun için mağfiret dilemeye devam edeceğini taahhüt etmesi üzerine nazil olmuştur.

Kendisinden hiç değilse son anlarında kelime-i şahadet getirerek şafaate nail olmasını rica eden yeğenine, müşriklerin, ölmekten korktuğu için Müslüman olduğunu iddia ederek kendisiyle alay edebileceklerini, onlara karşı küçük düşmek istemediğini söyleyerek karşılık veren Ebû Tâlib'in mü'min olarak mı, müşrik olarak mı öldüğü hususu tartışmalıdır.

Hz. Muhammed'in Ebû Tâlib'in hidâyete ermesi için özel çaba sarf etmiş olmasını nepotizmle ilişkilendirmek yanlış bir tutumdur.

Zira İslâm, her türlü kayırmacılığın daima karşısında olmuştur.

Hal böyle olunca akla "bu özel çabanın sebebi nedir?" şeklinde bir soru gelmektedir.

Bu sebep Ebû Tâlib'in tebliğ sürecine müspet katkıları olsa gerektir.

Hz. Peygamber tüm bu gayretleri İslâm ve müntesipleri uğruna birçok meşakkati göğüsleyen bu müstesna insanın ebedi hüsrana duçar olmasına mani olabilmek için ortaya koymuştur.

Ebû Tâlip, İslâm'ın yayılmasını engellemek isteyen yakınlarının kışkırtmalarına rağmen, yeğenine daima arka çıkmıştır.

Kureyş müşriklerinin Hz. Peygamber'e ve mü'minlere düşmanlıklarını arttırdıkları dönemde Hâşimoğullarından ve Mutalib oğullarından yardım istemiş...

Kardeşi Ebû Leheb dışındaki akrabaları, kendileri aleyhine girilen boykota rağmen Ebû Tâlip mahallesinde onun yanında yer almışlar.

Ve orada uzunca bir müddet sıkıntıya maruz kalmışlardır.

O, bu dönemde Hz. Peygamber'i ve Müslümanları koruma hususunda oldukça cesur davranmıştır.

(Ethem Fığlalı- Ebu Tâlib)

Ethem hocanın kitabından aktarılan bilgilerden alıntıdır.

Bu alıntılara göre, Hazreti Muhammed'in amcalarından olan, Ebu Talib'in, Ebu Leheb diye bilinen Abdulaziz'in ve dedesi Abdulmuttalib'in kâfir, müşrik gibi gösterilmesi, hiç doğru değildir.

Ebu Talib, Hazreti Ali'nin babasıdır.

Hazreti Ali'nin yetişmesinde Tevhîd suuruyla yetişmesinde büyük emeği vardır.

Ebu Talib'in hanımı Fatıma, Hazreti Muhammed yetim kaldığında, ona annelik yapmış, gece gündüz onun yetişmesinde gayret göstermiştir.

Aktarılan bilgilere göre, Ebu Talib'in, "Abdulmuttalib'in dinindenim" demesini, onların müşrik, kâfir diyerek yorumlanması da hiç doğru değildir.

Hazreti Muhammed'in hem Sünni hem Şii inancında kabul gören "ben tertemiz sulplerden geldim" sözü, dedelerinin de amcalarının da mü'minlerden yâni Allah'ın birliğinden emin olanlardan yâni Tevhîd inancında olanlardan olduklarını gösterir.

Bazı inanç gruplarında Tevbe Sûresi 113. âyeti ve Kasas Sûresi 56. âyetinin Hazreti Muhammed'in amcaları ve dedeleri için geldiği söylenir.

Şimdi bu âyetleri inceleyelim:

Tevbe Sûresi 113:

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا
لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أَوْلِيَا قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ
لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

Mâ kâne lin nebiyyi vellezîne âmenû en yestagfirû lil müşrikîne ve lev kânû ulî kurbâ min badi mâ tebeyyene lehum ennehum ashâbul cahîm

Mâ kâne li en nebiy	: Olmadı, olmaz, haber verenler için, bildiren,
Ve ellezîne âmenû	: İman edenler,
En yestagfirû	: Mağfiret bulan, mağfiret eden, temizleyen,
Li el müşrikîn	: İçin, müddetçe, ortak koşanlar,
Ve lev kânû uli kurbâ	: Olsalar bile, akraba, yakınlık,
Min badi mâ tebeyen	: Sonra, apaçık açıklandıktan,
lehum	onlara,
Enne hum	: Onlar oldular,
Ashâbu el cahîmi	: Kendine varlık nisbet eden, azmış, cehalet,

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Hakikatleri bildirenlere ve iman edenlere; akrabaları bile olsa, Allah'ın varlığının yanında kendine varlık isnat ettikleri müddetçe, onların mağfiret bulmaları için koşmaları uygun olmaz. Hakikatler apaçık onlara açıklandıktan sonra onlar kendilerine varlık isnat edip azmışlardan oldular."

Diyanet Vakfı Meâli: (Kâfir olarak ölüp) cehennem ehli oldukları onlara açıkça belli olduktan sonra, akraba dahi olsalar, (Allah'a) ortak koşanlar için af dilemek ne peygambere yarasır ne de inananlara.

Diyanet Vakfı yorumu: Rivâyet edildiğine göre Resûlullah (s.a.v) amcası Ebû Talip için Allah'tan mağfiret dilemek istemiş, bunun üzerine 113. âyet inmiştir.

Diyanetin ve Diyanet Vakfı'nın yorumu, dikkatlice incelendiğinde, diğer aktarılan bilgilerle bir tutarsızlık içinde olduğu görülecektir.

Şöyle ki; aktarılan bir bilgiye göre Tevbe Sûresi hicretin 9. yılında inmiş, bir başka rivâyete göre inen son sûreymiş.

Ebu Talib'in vefatı ise, Hazreti Muhammed'in risalet görevini yaptığı ilk yıllardadır.

Bu iki bilgi tutarlı olmayınca, bu âyetler Hazreti Muhammed'in amcaları, dedeleri için geldi demek hiç doğru değildir.

Kasas Sûresi 56:

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

İnneke lâ tehdî men ahbebte ve lâkinnallâhe yehdî men yeşâ
ve huve alemu bil muhtedîn

İnne ke lâ tehdî	: Muhakkak sen, yok, hidâyet, doğru yol,
Men ahbebte	: Kim, kimse, sevdiğin,
Ve lâkinne Allah yehdî	: Ancak, Allah, hidâyet verir, yol gösterir,
Men yeşâu	: Kim isterse, isteyen kimse,
Ve huve alemu	: O, ilmin sahibi,
Biel muhtedîn	: Hidâyete ulaşan, yol bulan,

Meâli: Doğrusu sen, sevdiğin kişiyi hidâyete erdiremezsin. Ancak isteyen kimseye Allah hidâyet verendir ve o ilmin sahibini bilerek hidâyete ulaşır.

Âyetler dikkatlice incelendiğinde muhteşem bir öğüt vardır. Hidâyet Allah'tandır, kişiden değil.

Âyette, Hazreti Muhammed'in amcaları ya da dedeleri için indiğine dair hiçbir işaret yoktur.

Âyette belirtilen; "Doğrusu sen, sevdiğin kişiyi hidâyete erdiremezsin. Ancak isteyen kimseye Allah hidâyet verendir" gerçeğidir.

Bir kişi bir kişiyi sevse bile, ona hidâyet veremez, ona şefaata edemez.

Hidâyet de şefaata de Allah'tandır.

Kişinin ilmi yolculuğu olmadan, tefekkürü olmadan, derin düşünme gayreti olmadan hakikatleri anlaması mümkün değildir.

Hidâyet, Allah'ın ilmini takip ederek, hakikatlere erişilmesi sonucu ulaşılan ulvi bir makamdır.

Şöyle düşünelim; bir kişiyi ne kadar çok seversek sevelim, o kişiyi doktor ya da mühendis yapamayız.

O kişi fakülteye giderse, ilmi bir yol takip ederse, doktor ya da mühendis olur.

Şimdi hidâyet, şefaata konularını inceleyelim.

Hidâyet, Hâdî, Hûdâ, Hû, Hâdû, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Hû: O, Allah, cümle varlığın ve varlıktaki tüm niteliklerin tek sahibi, tüm kâinattaki tek kudret demektir.

Hûdâ: Varlıktaki âyetleriyle, yâni işaretleriyle yol gösteren, yolun nasıl takip edileceğini bildiren.

Hâdû: Hedefe götüreceği yol, gösterilen yolda giden, hakikat yolunda olan, hakikatlere ulaşma yolu olan varlığın yol bilinmesi, her varlık Hakk'a açılan bir yoldur.

Hâdî: Doğru yolu bulduran, hakikate erdiren, hidâyet verici, hakikate hakikatleriyle ulaştıran, emin olduran.

Hidâyet: Hakk'la Hakk olan, Hakk'a eren, Hakk zevkine eren, bekâbillah bulan, mü'min olan, kâlbî mutmain olan.

Hidâyet bulmak, varlıktaki ilimle Hakk'a ermektir, Allah'tan emin olmaktır.

Her varlık, dosdoğru Hakk'a giden bir yoldur.

Her varlık, âyetullah şehridir, yâni Allah'ın âyetler şehridir.

İnsanın vücûdu da, Allah'ın âyetler şehridir.

İnsan kendi vücûdunda olan işaretlerle yol bulduğunda, Allah hakikatine erecektir.

İnsan kendi vücûdunu "Sırât-ı Mustakîm" bilmelidir.

Hakk'a giden dosdoğru yol, öncelikle insanın kendi vücûdudur.

İlim ile yol alan, muhakkak ki gerçeklere ulaşacaktır.

Hacc Sûresi 54: "Ve li yâlemellezîne ûtul ilme ennehul hakku min Râbbike fe yuminû bihî fe tuhbite lehu kulûbuhum ve in-nallâhe le hâdi ellezîne âmenû ilâ sırâtın mustakîm."

Meâli: "Hakikatleri bilmeleri için ilim sunulan kimseler, kendilerini vücûdlandırmanın hakikatlerini bilirler. Böylece O'na iman ederler. Böylece onların kâlbleri bir eminlik içindedir. İman edenler elbette Allah'a yol bulurlar, dosdoğru hakikatin yolundadırlar."

Bu âyeti incelediğimiz zaman, görüyoruz ki hakikatler ancak ilimle bulunur.

Kişi kendini vücûdlandırana, ilmi olarak bildiği zaman, iman sahibi olur.

Ve onların kâlbî bir eminlik içinde olur, yâni onlar mü'min olurlar.

İşte onlar, dosdoğru hakikatin yolundadırlar ve elbette onlar Allah'ın hidâyetine mazhar olmuşlardır.

Furkân Sûresi 31: "Ve kefâ bi Rabbike hâdiyen ve nasîrâ."

Meâli: “Rabbin yol göstermede ve yardım etmede kâfidir.”

Muhammed Sûresi 17: “Vellezînehtedev zâdehum huden ve âtâhum takvâhum.”

Meâli: “Dosdoğru hakikatlerin yolunda ilerleyenlerin hakikatleri anlamaları artmıştır, hidâyet bulmuşlardır ve onlar hakikatleri sunarlar. Onlar fenalardan sakınırlar, Allah’a ortak koşmazlar.”

Öncelikle kendi vücûdunu bir kapı bilip, o kapıdan vücûd şehrine adım atan, hakikatler yolunda ilk adımını atmıştır.

Enfûs yolculuğu, vücûd şehrinin surlarına adım attırır ve vücûdun sahibini gösterir.

Zalim, kibirli kimseler ise, kendi hevâlarına göre yol alırlar.

Allah’ın gösterdiği yol üzere olmazlar, onlar Allah’a yol bulamazlar.

Allah her varlıktan yol gösterir, gözü eşya gören, eşyanın özünü göremez.

Varlığın eşya boyutunda kalan kimse ve zalimlik yapan kimse, varlığın özüne bakmadığından dolayı Allah’a yol bulamaz.

Cuma Sûresi 5: “Ve Allâh lâ yehdîl kavmez zâlimîn.”

Meâli: “Zalim kimseler Allah’a yol bulamazlar.”

Genelde müellifler bu âyeti: “Allah, zalimler topluluğunu doğru yola erdirmez.” diye meâl ediyorlar.

Peki, böyle meâl edilmesi doğru mudur?

Allah zalimleri, doğru yola iletmez mi?

Yoksa Allah, zalimlere de her an, her varlıktan ve kendi vücûdlarından hakikatlere yol göstermez mi?

Zalim kişi, doğru yolu bulamazsa zalimliğini nasıl bırakacak?

Toplum o zulümden nasıl kurtulacak.

Resûl ve Nebî dediğimiz kâmil kimseler, zalimliği bitirmek için hakikatleri bildirmediler mi?

Allah, herkese her varlıktan yol gösterir, zalimlikte kalan kimse, varlıktan akan yol üzere olamaz.

Her varlık Allah'a giden bir yoldur, Allah'ın hûdâ esmasının tecelli ettiği yerdir.

Fakat insan, zalimlik yaptığı müddetçe gösterilen yolu göremez.

Zalim kimseler, zalimliklerini bırakıp doğru yola gelmeleri için, yönlerini kendi vücûdlarına ve varlığın özüne döndürmeleri gerekir.

Zalim bir kimse zalimliğini bırakmadığı müddetçe, Allah'ın gösterdiği yolu bulamaz.

Yani zalim bir kimse, kendinde olan tüm ebu leheb hallerini yok etmelidir.

Hakk'a açılan yol, kişinin gözünün önünde olan kendi bedenidir.

Ama zalimlik onun gözünü kapatmıştır, bundan dolayı o, hakikat yolunu göremez, Allah nedir bilemez.

Bunun için, "Allah zalimleri doğru yola erdirmez" meâli uygun değildir.

Allah herkese, her an, doğru yola gelsin diye, kendinden ve cümle varlıktan hakikatlerini gösterir.

Bedende olan tüm işleyiş, kâlbın atması, bedende olan nitelikler, nefes alıp vermek, Allah'ın her insana her an yol göstermesi değil midir?

Saff Sûresi 7. âyette: "Allah hakkında yalanlarda kalanlar, iftira atanlar, zalimliklerini bırakmadıkları müddetçe, Allah'ın gösterdiği yolu göremezler" açıklaması muhteşem bir uyarı değil midir?

Allah zalimleri doğru yola erdirmezse, onların zulmü tüm insanlığa ve tüm varlığa olmaz mı?

Resûl ve Nebîlerin vazifesi zalimlere doğru yolu göstermek, onların zalimliklerini bırakması için olan bir gayret değil midir?

Allah bizlere tüm varlıktan hakikatlerin yolunu gösterir, lâkin bizler bir zalimlik içinde olduğumuzdan dolayı gösterilen yolu göremeyiz.

Zalimliği terk etmediğimiz müddetçe, vücûdun işleyişine şahit olamayız.

“Allah zalimleri doğru yola iletmez” yerine, “zalim kimseler Allah’a yol bulamazlar” meâli daha uygun düşer.

Aynı şekilde, “Allah dilediğini saptırır, dilediğine hidâyet verir” meâli de çok dikkatlice incelenmelidir.

İbrâhîm Sûresi 4: “Fe yudillullâhu men yeşâu ve yehdî men yeşâ ve huvel azîzul hakîm.”

Genelde bu âyet “Allah, dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir” diye meâl edilir.

Burada şöyle sormak gerekir: Allah dilediği kimseyi saptırır mı, onu doğru yola iletmez mi?

Eğer kelimeleri teker teker incelersek hakikatleri daha iyi anlarız.

Men yeşau: İsteyen kimse, kim isterse demektir.

Men: Kim, kimse, kişi demektir.

Şea: İstek, istemek demektir.

Yeşau: İsteyen, ister demektir.

Allah ister diye çeviremeyiz, “Şea” istek anlamında kullanılır, istek kula mahsustur.

Allah irade edendir.

İrade sıfatı varlığın yaratılışı ile ilgilidir.

Yâni bir tohumdan ağacın açığa çıkması Allah’ın irade sıfatının tecellisiyledir.

“Kün fe yekün” irade sıfatıyla alakalıdır.

İsteyen kelimesini, Allah’a mahsus kılamayız, Allah’a mahsus olan “irade” kelimesidir, irade Allah’a mahsustur.

Tüm kâinat irade sıfatının tecellisidir.

Şea kelimesi kula nispet edilir.

İşte burada çok güzel bir gerçek bize sunuluyor.

Resûl hakikatleri anlatır, isteyen kimse o hakikatlerle Allah'a yol bulur.

İsteyen kimse de atalarından gelen yargılayıcı, ayrımcılık içeren kendi inancının anlayışına sapar.

Kişinin hakikatleri anlaması, kendi bilmişliğini, ayrımcılığını, kibirini, gururunu bırakması ile mümkündür.

Kişi kendi cehalet bildiklerini bırakmazsa, anlatılan hakikatleri anlayamaz.

Çünkü anlatılan her şeyi kendi bildikleriyle tartar ve kendi bildikleri ağır basarsa kendi cehalet anlayışına sapar.

Allah kimseyi saptırmaz.

Allah kuluna her saniye onun bedeninden tüm işaretleriyle seslenir; "kendini bil, yaratılışını bil, yaratıcını tanı" diye.

Allah kulunu, ona arif olması için yarattı, onu saptırmak için değil.

Kişinin Allah'a şahit olabilmesi, ona arif olabilmesi için; "El Hûdâ- El Hâdî" esmâsının gönülde tecelli etmesi gerekir.

Kişinin gönlünde doğan bilme isteği; edep, ilim ve teslimiyetle birleşirse, tüm kapılar bir bir açılmaya başlar.

Zalim kimseler, zalimliklerini bırakmadığı müddetçe hidâyet bulamazlar.

Bakara Sûresi 258: "Zalim kimseler hidâyet bulamaz."

Kâfir kimseler, yâni hakikati görmemezlikten gelen kimseler, kâfirliklerini bırakmadığı, kendi vücûdlarını anlamak için gayret göstermediği müddetçe, hidâyet bulamazlar.

Bakara Sûresi 264: "Kâfir kimseler hidâyet bulamazlar."

Fâsık kimseler, yâni toplumda arabozuculuk yapan kimseler, insanlar hakkında iftira atanlar, yalan söyleyenler, bu hâllesini bırakmadıkları müddetçe, hidâyete bulamazlar.

Mâide Sûresi 108: “Fâsık kimseler hidâyete bulamazlar.”

Hidâyete erişen bir kimse:

Her varlığı Hakk’a açılan bir kapı bilir.

Hakikatleri kitaplarda değil, varlığın özünde arar.

Baktığı varlığa Hakk’tan açığa çıkmış tecelli boyutu olarak bakar.

Allah’ın gösterdiği dosdoğru yol olan, varlıktaki ilimle hareket eder.

Şahit olmadığı şeyi dile getirmez.

Onun gönül dili açılmıştır, dilinden kelâmullah akar.

İşte o kimse, hidâyete, şefaate erişmiş kimsedir.

Şefaate; birliğe ulaşmak, sığınmak, talep etmek, istemek, ikilikten kurtulmak, birleşmek, ikilikten teklığe yürümek, toplayıp bir araya getirmek, gibi anlamlara gelir.

Şefaate; bir şeyin benzerine katılmak, yâni bir damla suyun denize katılması gibi birliğe erişmek anlamına gelir.

İşte bu birleşmeye de “Şüfâ” denir.

Yâni öncelik denize aittir, kaynak denizdir, damla o denizdendir.

Damla denizden ayrı olmadığını denize karıştığı anlar.

Şüfâ-şefaate; kişinin kendisinin ve tüm âlemin Allah’tan ayrı olmadığını idrak etmesi ve birliğe ulaşması demektir.

Teşfi; Allah’ın şefaatine ulaşmak demektir.

Şef kelimesi de buradan gelir.

Yâni; önder, başkan, lider.

Şu kabilenin şefi dediğimizde, herkesin o şefin birliğinde buluşması demektir.

Cümle varlık, kâinatın şefi olan Allah'ın birliği dâhilindedir. Kur'ân açısından şefaati incelediğimizde ise, şefaatin tamamen Allah'a mahsus olduğunu görüyoruz.

En'âm Sûresi 51: "Min dûnihî veliyyun ve lâ şeffun."

Meâli: "O'ndan başka dost ve şefaate eden yoktur."

En'âm Sûresi 70: "Leyse lehâ min dûnillâhi veliyyun ve lâ şeffi."

Meâli: "Onlara Allah'tan başka bir dost olmaz ve şefaate eden de yoktur."

Hidâyete ve şefaate eren kimse, Allah'ın mağfiretine kavuşan kimsedir.

Bir kişi bir kişiye hidâyet veremez, şefaate edemez.

Tevbe Sûresi 113 ve Kasas Sûresi 56. âyetlerde açıklanan budur.

Yoksa Hazreti Muhammed'in amcaları, dedeleri için değildir.

Kur'ân, tüm insanlığa sunulmuş ilâhi metindir.

Bir şahsı, kâfir, müşrik, ilan etmek için sunulmamıştır.

Bir kişiye lanet edilen bir kitap, ilâhi sunum olabilir mi?

O zaman kaşımıza öfkeli, hiddetli, lanet eden bir Allah tasviri çıkar.

Böyle yapılan bir tasvir, kişinin Allah'ı böyle zannetmesidir.

Şöyle nakledilen rivâyetler hep çok iyi düşünülmelidir.

Tebbet Sûresi'nin Hazreti Muhammed'in amcasına gelen lanet sûresi demek, hiç doğru değildir.

Hazreti Muhammed'in babası, amcaları, dedeleri için kâfirdi, müşrik, cehennemlikti demek de hiç doğru değildir.

Bu konuda Sünni ve Şia inancından gelen bilgiler de birbirini tutmaz.

Rivâyete göre, Hz. Abbas Resûlullah'a: "Amcan (Ebu Talib) için ne yaptın? Vallahi o seni hep koruyor ve senin için (halkına) kızıyordu." şeklinde bir soru sorması üzerine, Hz. Peygamber

(asm) şöyle buyurur: “O (şu anda) ateşin topuklarına kadar geldiği bir yerde bulunuyor. Eğer benden olmasaydı, ateşin / cehennemnin en aşağı derekesinde olurdu.” (Buhari, Menakıbu'l-Ensar, 40; Müslim, İman, 358)

Bu rivâyet Sünni inançta doğru kabul edilir ve Ebu Talib'in iman etmeden kâfir, müşrik olarak öldüğü kabul edilir.

Şia inancında ise onun iman ettiği kabul edilir.

Koskoca iki inanç dünyası bile, ayrı ayrı yorumlar yapıyorsa, takdiri okuyuculara ve araştıranlara bırakıyoruz.

Evet, bir kesim ısrarla, Hazreti Muhammed'in amcalarını, dedesini kâfir, cehennemlik olarak gösterir.

Hazreti Muhammed'in öz amcasının asıl adı “Abdulaziz” iken, ona kötü bir mahlas lakap olan ebu leheb adı verilir.

Allah, onun gerçek adını kullanmayıp, ona kötü lakap mı taktı?

Bu mümkün olabilir mi?

Peki, kimdir ebu leheb?

Hazreti Muhammed'in amcasının adı ebu leheb midir?

Yoksa bu bir lakap ya da mahlas mıdır?

Eğer lakap ise, kötü lakap Kur'ân'da Allah tarafından yasak edilmedi mi?

Allah, yasak ettiği şeyi, kendisi yapar mı?

Yapmaz elbette değil mi?

Bir kişiye kötü lakap, mahlas takmak Allah tarafından yasak edilmiştir.

Çünkü kötü lakapla bir kimseden bahsetmek, fitneliğe yol açacaktır.

“Fitnelik öldürmekten kötüdür” diye Kur'ân'da âyet sunulmuştur. (Bakara Sûresi 191)

Onun için Kur'ân'da; “Birbirinize kötü lakaplar takmayın, kötü lakaplarla kimseyi anmayın” diye adeta emredilmiştir.

Eğer Hucurât Sûresi 11. âyeti incelersek orada:

“Birbirinize kötü isimler, kötü lakaplar takıp çağırmayın” âyetini göreceğiz.

Hucurât Sûresi 11 : “Ve lâ tenâbezû bil elkâb bi’sel ism.”

Ve lâ tenâbezû : Yok, çağırarak, anmak, seslenmek,
birbiriniz çağırmayın,

Bi el elkâbi bise el ism : Kötü isimlerle, kötü lakaplarla, takma
isim,

Şimdi düşünelim: Allah hem bir âyetinde; “Birbirinize kötü isimler, kötü lakaplar takıp çağırmayın” diyecek.

Hem de başka bir âyette buna kendi uymayacak, böyle bir şey olabilir mi?

Meâlleri dikkatlice yapamazsak, Allah’a nakıslık vermiş oluruz.

Allah nakıs değildir.

Nakıslık insandadır.

Eğer meâl çevrimi yapanlar, bir âyeti diğer âyetle çatışıyor gibi gösteriyorsa, bu Kur’ân’la alakalı değildir, meâl yapan müellifle alakalıdır.

Çünkü Kur’ân’ın bütünselliğinde asla çatışma olmaz.

Kur’ân’ın bir âyeti diğer bir âyetle asla çatışmaz.

Çatışıyor gibi görünüyorsa, çevrim yapmış kişi, çevrimini doğru yapamıyor demektir.

Kur’ân’ın bir âyetinde “kötü isim-lakap takmayın” diye bildirilirken, diğer bir âyeti olan Tebbet Sûresi’nde asıl adı Abdulaziz olan Hazreti Muhammed’in amcası için “ebu leheb-ateşin babası” diye kötü bir lakap takılması ne kadar doğru olabilir?

Ve bunu Allah’a isnat etmek doğru olabilir mi?

O zaman Allah, bir âyetinde sunduğu tavsiyeyi, diğer bir âyette kendisi uymamış olmaz mı?

Allah'ta nakıslık olmayacağına göre, bu durum meâl yapan müellifle alakalıdır.

Tebbet Sûresi, gerçekten Hazreti Muhammed'in amcası için mi geldi?

Yoksa gerçek başka mı?

Ebu leheb kimdir?

Bir şahıs mıdır?

Yoksa kişinin, gurur, kibir, zalimlik hallerine verilen ad mıdır?

İşte Tebbet Sûresi'nden sunulan ana temayı çok iyi anlamamız gerekir.

O sûrenin bir kişi ve eşine lanet olarak gelip gelmediğini çok iyi anlamamız gerekir.

Yoksa bir kişi ve eşine aklımızı yönlendirsek, kendimizdeki zulme yol açan duygu ve düşünceleri görmezden geliriz.

Kendimizdeki ebu leheb hallerini örteriz.

Şimdi ebu leheb halleri nedir? Bunu inceleyelim.

EBU LEHEB KİMDİR

Ebu leheb hâlleri nedir?

Ebu leheb hâllerini kurutmak, yok etmek nedir?

Hiç düşünmedik, hiç araştırmadık.

Ebu leheb hallerini kendimizde aramadık.

Ebu lehebi bir kişi sandık.

İçimizdeki, kin, nefret, zulüm duyguları ile alakalı olduğunu hiç düşünmedik.

Ebu lehebi Hazreti Muhammed'in amcası diye tanıttılar, biz de öyle sandık.

Ebu lehebi bizlere hep, Allah'ın lanet ettiği kişi diye öğrettiler.

Oysa onun asıl adı Abdulaziz'dir.

Ebu leheb denilen kimdir o zaman?

Ebu leheb denilen nedir o zaman?

Ebu lehebi dışarıda bir kişi olarak düşünmeyelim.

Ebu lehebi, kendimizdeki zulme yol açan tüm duygular ve düşüncelerde arayalım.

Ebu leheb kişinin kötülük saçan hallerine verilen isimdir.

Buna şöyle örnekler verebiliriz.

Toplumda biri için "çok hınzır kişi" dediğimiz zaman, hınzır bir kişinin adı değildir. Hınzır; etrafına zarar verme halleridir.

Domuza da hınzır denilmiştir.

Çünkü bağlara, bostanlara, bahçelere zarar verdiğiinden dolayı, Domuza hınzır denilmiştir.

İşte bir kişi, etrafına zarar veriyorsa, bozup dağıtıyorsa, gönülleri ilimden irfandan uzaklaştırıyorsa, o kişiye hıncır denilmiştir.

Biri için “zalim kişi” dediğimizde, kişinin adı zalim değildir.

Zalim; çevresine zulüm yapan, kötülük yapan demektir.

Her kim çevresinde zalimlik yapıyorsa, o kişinin adı ne olursa olsun, o kişiye zalim kişi denilmiştir.

Arsız kişi dediğimizde, arsız kişinin adı değildir.

Arsız; ölçüsüz, yakışksız, nazik olmayan, karşı tarafa saygısızca davranan demektir.

Kim bu davranışları sergiliyorsa, o kişiye arsız kişi denilmiştir.

Bu örnekleri çoğaltabiliriz.

İşte ebu leheb de bir kişinin adı değildir.

Kişinin etrafına; fitnelik, fesatlık, hasetlik, kibir gibi kötülük ateşi saçtığı hallerdir.

Zaten sûrede; “Se yaslâ nâren-ateşe yaslanır” bilgisi ile bu gerçek bildirilir.

Her kim etrafına, ateş halleri olan, yakıp yıkıcı hâller sergiliyorsa, o kişiye ebu leheb denilmiştir.

Tebbet Sûresi’nden sunulan mesaj, Hazreti Muhammed’in amcası için değildir.

Her kim etrafına zalimlik ateşi saçıyorsa, onlardır.

Sûrede, kişinin etrafına saçtığı zulüm ateşinin söndürülmesi emredilir.

Şimdi Kur’ân ölçüsüyle inceleyelim:

Meâli: “Yakıp yıkıcı hallerle hareket eden hüsrana uğrar ve helâk olup gider.

O hallerde olan varlığı anlamanın zenginliğine ulaşamaz ve hakikatlerden bir şey elde edemez.

Durumu yakıp yıkıcı hallere sahip olmaktır, o ateş hallerine yaslanır.

O halde olan düşüncesizliği, dedikoduları taşır, o hallerle hareket eder.

İçindeki kötülöklere bağlanmış bir halde hareket eder durur.”

İşte, sûrede sunulduğu gibi ebu leheb hâli; kişinin etrafına saçtığı tüm zalimlik ateşidir.

Her kim etrafına, kötölük ateşi yayıyorsa, o kimse ebu leheb hallerini taşıyor demektir.

İşte kişi bu hallerini tebbet etmelidir.

Tebbet kelime olarak; kurusun, sönsün, kötü halleri bitsin, helâk olmak, boşa gitmek, hüsrana uğramak, kaybetmek gibi anlamlara gelir.

Ebu leheb; alevlerin babası, alevli ateş, yakıp yıkıcı haller, zarar verici, rahatsızlık verici, etrafına zarar veren, etrafını ateşe salan gibi anlamlara gelir.

Âyetten anlıyoruz ki kimin ateş hâli varsa yâni yakıp yıkıcı, zarar verici bilişleri, duyguları, düşünceleri, zarar verici halleri varsa işte o kişi ebu lehebtir.

Her kim; kişilerin gönüllerine ateş salıyorsa, korku salıyorsa, hakkını yiyorsa, dedikodu yapıyor, iftira atıyor, yâni kısaca ama bireye ama topluma zarar verici her türlü hâli taşıyorsa, işte o kişinin söylemleri, eylemleri ebu lehebtir.

Her kim, çevresine kötü haller saçıyorsa, kin nefret duyguları saçıyorsa, gönülleri kirletiyorsa, o kişinin söylemleri ebu lehebtir.

Her kim Allah korkusundan bahsedip, Allah'ın merhame-tini örtüyorsa, işte o kişinin halleri ebu lehebtir.

Her kim Allah'ın ilminden uzaklaştırıyor, çevresini hurafelere, asılsız şeylere sürüklüyorsa, işte o kişinin halleri ebu lehebtir.

Öyle kişiler; gurur, kibir, benlik, varlığı küçük görme, hor görme, kendini üstün görme, makam mevki peşinde koşma, dünya çıkarı peşinde koşma, gibi halleri taşırlar.

Öyle kişiler; insanları inançlarına göre ayırır, kendi inancını üstün tutar, kendi inancına uymayan bir söz duysa hemen karşı-sındakini tekfir eder onu dinsiz imansız cehennemlik ilan eder.

İşte âyetten anlıyoruz ki ebu leheb hâli ateş hâlidir.

Yâni tüm kötü hallerle etrafına ateş salan kişinin hâlidir.

İşte her kim bu hâli taşıyorsa o ebu lehebtir.

Tebbet Sûresi çok dikkatlice incelendiğinde, bu çok net bir şekilde anlaşılır.

İsrarla bu sûre lanet sûresidir, Hazreti Muhammed'in amcası ve amcasının eşi için geldi demek, asıl sunulan mesajı örtmekten başka bir şey değildir.

Hazreti Muhammed: "Ben tertemiz sulplerden geldim" derken, neden birileri Hazreti Muhammed'in ailesini kâfir, cehennemlik ilan eder.

Burada yatan asıl niyeti çok iyi düşünmeliyiz ve araştırmalıyız.

Bazı inanç kesimleri, Hazreti Muhammed'in öz babasına bile Abdullah değil de Abdullat yâni, latın kulu dediler.

İnsan bunu okurken bile utanıyor, ama bunu yapanlar bir gaddarlık içinde hiç utanmıyorlar.

Bazı inanç kesimleri, öz babasını bile kâfir, cehennemlik ilan ettiler.

Öz amcası olan Abdulaziz, aktarılan bilgilere göre Hazreti Muhammed doğduğunda, sevincinden şenlikler yapmış, çevresindeki kimselere hediyeler dağıtmış ve ona sahip çıkmış bir kimsedir.

Ki ona da Abduluzza dediler, yâni uzzanın kulu.

Oysa onun asıl adı, "Abdulaziz" idi.

Hazreti Muhammed'i kabul etmeyen zihniyetler, Hazreti Muhammed ve atalarına çok büyük iftiralar attılar.

Bunların kim olduğunu araştıranlar mutlaka bu zihniyetleri ve onların amaçlarını bulacaklardır.

İşte her kim, ateş hâliyle etrafına zararlar içindeyse, o kişinin hâli ebu leheb hâlidir.

Âyette bu halleri taşıyanlar belirtiliyor.

Yoksa Hazreti Muhammed'in amcası Abdulaziz değil.

Hazreti Muhammed ve ataları Hanif yâni Tevhîd inancından geliyordu.

Yâni her biri Müslüman idi, tek Allah inancına inananlardı.

Tevhîd şuurunda idi,

Onun için Hazreti Muhammed: "Ben tertemiz sulplerden geldim" demiştir.

Hazreti Muhammed'e ve ailesine düşmanca davrananların asıl niyetlerini çok iyi düşünmeliyiz.

Meâllerde hâlâ bu algıların verilmesini çok ama çok iyi düşünmeliyiz.

Sonuçta belirtmek gerekirse, Tebbet Sûresi asla Hazreti Muhammed'in amcası için gelmemiştir.

Etrafına zulüm saçan, kötülük saçan, kibir saçan, her kişiye gelmiştir.

İşte ebu leheb de o hallerin genel adıdır.

Tebbet Sûresi'nde; "O hallerinizi bitirin, kurutun, söndürün" mesajı verilmiştir.

Her kim ebu leheb hâlini bitiremezse, öncelikle kendine, sonra etrafına zulüm eder, kötülük eder.

Yüzyıllardır insanlığa hep, Tebbet Sûresini Hazreti Muhammed'in amcası için indi diye öğrettiler.

Hazreti Muhammed'in amcası denilen kişiyi "Ebu leheb" diye öğrettiler.

Amcası ve karısını Kur'ân tarafından lanetlenmiş kişiler olarak ilan ettiler.

Amcası ve karısının, Hazreti Muhammed'e düşmanlık yaptığığını söylediler.

Birileri bunları topluma yaydı ve bizler de maalesef ki inandık.

Bu aslı olmayan bilgiler Hazreti Muhammed'den kaç yıl sonra ortaya çıktı, çok iyi araştırmamız gerekir.

Allah hem bir âyetinde "birbirinize kötü lakap takmayın" diye bildirecek, hem diğer bir âyetinde buna uymayacak, böyle bir şey Allah'ın ulviyetine uygun olabilir mi?

Allah, Kur'ân'da "kötü lakap takmayın" derken, bunu bir emir olarak sunmuş iken, kendisi buna uymuyor olabilir mi?

Toplumda ebu leheb'i, Hazreti Muhammed'in amcası diye öğretiler, her sohbetinde böyle anlattılar.

Daha ufak bir çocuk iken, beyinlerimize hep böyle kodladılar.

Kendimize döndürmediler, kendimizi muhasebe etmenin önünü kapattılar, dışarıda bir kişiye ve onun eşine kinle bakmamıza sebep oldular.

Oysa sûre, her insanın taşıdığı ebu leheb hallerine seslendi.

Bu hallerin kurutulması emri verildi.

Ebu leheb, Hazreti Muhammed'in amcası değildi, her kişinin içinde taşıdığı zulüm ateşi idi.

Toplumda ebu leheb diye öğretilen kişinin asıl adı: Abdulaziz bin Abdülmuttalib'dir.

Abdulaziz bin Abdülmuttalib, ebu leheb değildir.

Abdulaziz, Abdülmuttalib'in oğlu Hazreti Muhammed'in öz amcasıdır.

Aktarılan bilgilerde bile nasıl bir tutarsızlık olduğunu inceleyelim.

Çünkü cahiliye dönemi Araplarının bile vacibu'l ihtiram kabul ettikleri akrabayı korumak ona sahip çıkmak ahlâkî anlayışına

sadece Resûlullah'ın, babası Abdullah ile aynı babadan olan amcası Ebu Leheb karşı çıkmıştı. Oysa Araplarda amca, baba yerine sayılıyordu. Yeğenin babası ölmüşse, amcanın, yeğenine kendi çocuğu gibi bakması beklenirdi.

Ama bu şahıs İslâm'a buğzu ve küfre muhabbeti nedeniyle bu Arap geleneğini çiğnemişti. (Mevdudi, Seyyid Ebu'l A'la, Tefhimu'l Kur'an, (Trc. Kurul), İnsan Yayınları, İstanbul, 1987, VII/291.)

Mevdudi'den gelen bilgileri incelediğimizde; Hazreti Muhammed bir bebek iken, amcasının ona sahip çıkmadığı belirtilir.

Oysa başka bir bilgide tam tersi vardır.

Hazreti Muhammed yetim doğunca, öz amcası Abdul uzza (Ebu leheb diye bilinen) yeğenine sahip çıkar ve cariyesi Süveybe'ye "yeğenimi emzir, bak, büyüt, seni azad edeyim" bilgisi de aktarılır.

Alıntı şöyledir: (Belazuri, Buhari)

Süveybe, Hz. Peygamber'in amcası Ebu Leheb'in cariyesi idi.

Daha önce de Hz. Hamza'yı emzirmişti.

Aynı kadından süt emen Hz. Peygamber, amcası Hz. Hamza ile sütkardeşi olmuş oldu.

Bilindiği gibi Hz. Hamza yeğeni Muhammed'den dört yaş büyüktür. Hz. Peygamber dünyaya geldiği zaman Süveybe'nin de Mesruh adında yeni doğmuş bir oğlu vardı.

Hz. Peygamber, Mekke dışındaki bir sütanneye verilinceye kadar Mesruh ile birlikte bu kadından süt emmiştir.

Yine Hz. Peygamber'in halası Berre'nin oğlu Ebu Seleme de, Hz. Peygamber ile birlikte bu hanımdan süt emmiştir. Bundan dolayı Hz. Peygamber, hem amcası Hamza ile ve hem de halasının oğlu Ebu Seleme ile sütkardeş idi.

Bir hadis-i şerifinde "Hamza'nın kızı, benim sütkardeşimin kızıdır" buyuran Hz. Peygamber, Ebu Seleme için de "Ebu Seleme, benim sütkardeşimdir" der.

Süveybe, bana ve Ebu Seleme'ye süt emzirmiştir" buyurarak bu hususu dile getirmiştir.

Hz. Peygamber ileriki yıllarda sütannesi Süveybe'yi ziyaret eder, ilgilenir ve zaman zaman da onun ihtiyaçlarını karşılar.

Hz. Peygamber, Hz. Hatice ile evlendikten sonra, Hz. Hatice bu kadını hürriyetine kavuşturmak için Ebu Leheb'den satın almak istedi; fakat Ebu Leheb buna yanaşmadı.

Hz. Hatice de Hz. Peygamber gibi bu hanıma ikramlarda bulunurdu. Hz. Peygamber, Mekke'den Medine'ye hicret ettikten sonra Ebu Leheb, bu hanımı azad edip hürriyetine kavuşturdu.

İbn Sa' d, a.g.e., I, 108; Belazüri, a.g.e., I, 103.

Buhari, Ebu Abdullah Muhammed b. İsmail, Sahlhu'l-Buhari, İstanbul 1981, Nikah 21.

Burada aktarılan bilgilerde ise, Hazreti Muhammed bir bebek iken, amcası ona sahip çıkmış, cariyesi Süveybe'ye Hazreti Muhammed'i emzirmesi bakması için emanet etmiş, bu yaptığı iyiliğin karşılığı olarak onu azad etmiştir.

İki ayrı aktarılan bilginin hangisi doğrudur?

Hazreti Muhammed "tertemiz sulplerden geldim" diye bildiriyorsa, ikinci aktarılan bilgi daha mantığa uygun geliyor.

Tebbet Sûresi'nin sebab-i nüzûlü olarak bahsedilen birkaç rivâyetten ilkinde göre: "Yakın akrabamı uyar" âyeti indikten sonra Hazreti Muhammed Safa tepesine çıkar ve: "Size şu vadede baskın yapacak bir atlı düşman bölüğünün olduğunu haber versem, bana inanır mısınız?" der.

Onlar da: "Biz senden doğrudan başka bir şey duymadık" derler.

Hazreti Muhammed onlara şöyle der: "Öyleyse ben sizi karışılacağınız azap konusunda uyarıyorum" der.

Bunun üzerine Ebu Leheb: "Kahrolası, bunun için mi bizi topladın?" şeklinde hakaret eder ve akabinde bu sûre nâzil olur. (Buhârî, es-Sahîh, Kitâbu't-Tefsîr, 96; Taberî, Câmiu'l-Beyân)

Başka bir rivâyete göre Hazreti Muhammed kabilelere ismen hitap ederek (Ey Haşimoğulları, Ey Abdulmuttaliboğulları, Ey Fihroğulları) onlara inzarda bulunur ve peygamberliğini açıkça ilan eder.

(Taberî, Câmiu'l-Beyân, XXIV, s. 716-717)

Başka bir rivâyete göre de; Ebu Leheb Hazreti Muhammed'e: "İman edersem bana (karşılık olarak) ne var?" diye sorar.

Hazreti Muhammed de ona: "Diğer müslümanlara ne varsa, sana da o var" der.

Ve Ebu Leheb cevaben: "Benimle başkalarını eşit tutan dine yazıklar olsun" diye karşılık verir,

bunun üzerine de bu sûre iner. (Taberî, Câmiu'l-Beyân, XXIV, s. 716-717; Şihâbuddîn el-Âlûsî)

Bu üç rivâyette farklılıklar incelendiği zaman görülecektir.

Elmalılı M. Hamdi Yazır'ın, Hak Dini Kur'an Dili kitabında bu konu ile ilgili şöyle bilgiler vardır:

Tebbet sûresi Mekke döneminde nâzil olmuştur.

Beş âyettir. Bu sûreye, "Mesed" ve "Leheb" sûresi de denir.

Bu sûre, Allah ve Resûlü'nün düşmanı Ebû Leheb'in helâkinden bahseder.

Resûlullah (s.a.v.)'e; "yakın akrabalarını uyar" âyeti inince Resûlullah (s.a.v.), "Safâ" tepesine çıkarak Kureyş'in ileri gelenlerini çağırdı.

Onlara: "Ben size şu dağın arkasından bir ordu gelecek diye haber versem, bana inanır mısınız?" diye sordu.

Orada bulunanların hepsi birden: "Evet, inanırız. Çünkü sen hiç kimseyi kandırmazsın ve asla yalan söylemezsin, emin olunanısın..." dediler.

Bunun üzerine Resûlullah (s.a.v.): “Allah, bana en yakın akrabalarımı uyarmamı emretti, en yakınlarım da sizlersiniz. Sizler “Allah’tan başka hiçbir ilâh yoktur” demedikçe ben ne dünyada ne âhirette, sizin için bir şey yapamam.

Ama bu kelimeyi söylerseniz, Rabbiniz katından onunla size şefaath edeceğim” buyurunca...

Ebû Leheb: “Yuh olsun sana! Bizi buraya bunun için mi çağırдың?” diyerek, Resûlullah (s.a.v.)’e hakaret etti ve kalkıp gitti.

Hatta eline bir taş alarak Resûlullah (s.a.v.)’e atmayı bile düşündü.

Bu sûre bu olay üzerine nâzil oldu.

Ebû Leheb’in Peygamber (s.a.v.)’e karşı tavırları: Peygamber (s.a.v.), Safâ tepesinde Kureys’in ileri gelenlerini çağırıp; “Ey Lüey oğulları, Ey Gâlip oğulları, Ey Kilâb oğulları!” diye nida edince...

Ebû Leheb, her defasında; “İşte filân sana geldi. Onlara verecek neyin var?” diyerek alay ederdi.

Resûlullah (s.a.v.); amcalarını dâvet eder, onlara bir kaptay yemek ikram ederdi.

Ebû Leheb bunu beğenmeyip: “Bizim her birimiz bir koyun yeriz” diyerek alay ederdi.

Ancak yedikleri yemekle doyarlardı, yine de yemek bitmezdi.

Resûlullah (s.a.v.), insanları İslâm’a dâvet ederdi.

Ebû Leheb “Senin yanında onlara verecek ne var ki?” diyerek alay ederdi.

Ebû Leheb, Resûlullah (s.a.v.)’e “Ben İslâm’ı kabul edersem bana ne var?” diye sorunca...

Resûlullah (s.a.v.)’de, “Müslümanlara ne varsa sana da o var” diye cevap verdi.

Ebû Leheb: “Beni onlardan üstün tutmayacak mısınız?” deyince...

Resûlullah (s.a.v.): “Hayır” cevabını verdi.

Ebû Leheb de; “Benimle başkasının eşit olacağı bu dine yuh olsun” diyerek İslâm’a hakaret etti.

Ebû Leheb, Peygamber (s.a.v.) hakkında “O sihirbazdır” diyerek halkı ondan soğuturdu.

Resûlullah (s.a.v.) ile görüşmeye gelenler de onunla görüşmeden giderlerdi.

(Alıntı: Hak Dini Kur’an Dili)

Hangi alıntıya bakarsak bakalım, Hazreti Muhammed’in amcasının asıl adı kullanılmamaktadır.

Bu rivâyetlerde ısrarla Hazreti Muhammed’in amcasının asıl adı neden kullanılmamaktadır? Lütfen çok iyi düşünelim.

Aktarılan bilgilerin bir yerinde, hem amcasının Hazreti Muhammed’e nasıl sahip çıktığı bildirilecek, hem de her seferinde Hazreti Muhammed’i aşağıladı diye bilgi sunulacak, bu tutarsızlık bile düşünmek, araştırmak için yeterlidir.

Aktarılan rivâyetin bir bilgisinde “Biz senden doğrudan başka bir şey duymadık” diyenlerin, hemen Hazreti Muhammed’e karşı çıkması da bu konunun doğruluk derecesinin düşülmesi gerektiğini gösterir.

Ayrıca “Yakın akrabanı uyar” âyeti indikten sonra bilgisi de bu konuyu araştıranlar tarafından farklı yorumlanır.

Bu yorumlar şöyledir:

Muhammed Âbid el-Câbirî de aleni davete mesnet edinilen Şuarâ Sûresi’ndeki âyetlerin indiği dönem ile Tebbet Sûresi’nin indiği dönemin birbirinden uzak olduğunu ifade ettikten sonra Şuarâ Sûresi’ndeki âyetin kastının ,aleni davet’ olmadığını; zaten âyetin indiği dönemde aleni davetin başladığını belirtir.

Câbirî’ye göre “yakın akrabanı uyar” âyetinin kastı, yöntemi değiştirmesi ve tebliğini artık dışarıya, Mekke dışındaki kabilelere (Hz. Peygamber (a.s)’in anne tarafından akrabalarının Medine’de oldukları malumdur) açmasıdır.

Çünkü Mekke ahâlisi artık bu işe destek olmayacağını açıkça izhar etmiştir. (Câbirî, Medhal ile'l-Kur'ân, s. 253)

Bahsedilen “yakın akrabanı uyar” Şuarâ Sûresi 214. âyeti dikkatlice inceleyelim

Burada yakın akraba mı yoksa, yakınlarında olan insanlar mı, yoksa hakikati öğrenmeye yakın olanlar mı, yoksa hepsi mi?

Şuarâ Sûresi:

208-

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ

Ve mâ ehleknâ min karyetin illâ lehâ munzirûn

Ve mâ ehleknâ : Değil, helâk etmek, yok etmek, zarar vermek, biz

Min karyetin : Belde, köy, bulunulan yer,

İllâ lehâ munzirûn : Sadece, ancak, vardır, orada, onu, uyarıcı, hakikatler çağrı yapan,

Meâli: “Biz helâk eden değiliz. Bulduğunuz yerlerde hakikatleri açıklayıp uyarılar vardır.”

209-

ذِكْرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ

Zikrâ ve mâ kunnâ zâlimîn

Zikrâ : Hatırla, zikret, an, hatırlatmak, anmak,

Ve mâ kunnâ zâlimîn : Biz değiliz, zülüm eden, zalim, kötülük,

Meâli: “Hakikatleri hatırlatırlar ve kötülüğün Bizden olmadığını anlatırlar.”

210-

وَمَا تَنْزَلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ

Ve mâ tenezzelet bihiş şeyâtîn

Ve mâ tenezzelet : Tenezzül, indirmedi, gelmedi, sunmadı,
Bi hi el şeytan : Onu, şeytani haller, kötülük hâlleri,

Meâli: “O hakikatleri şeytani hâllerde olan sunmadı.”

211-

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ

Ve mâ yenbagî lehum ve mâ yestetîûn

Ve mâ yenbagî lehum : Yakışmaz, olmaz, onlara,
Ve mâ yestetîûn : Yapamazlar, muktedir olamazlar,
güçleri yetmez,

Meâli: “Hakikatleri sunmak o hâllerde olanlara ait değildir.
O hâllerde olanlar bunu yapamazlar.”

212-

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعَزُولُونَ

İnnehum anis semi le mazûlûn

İnne hum an el semi : Muhakkak ki onlar, işitmekten,
Le mazûlûn : Uzaktırlar, men, tecrit, izole,

Meâli: “Doğrusu o hâllerde olanlar hakikatleri işitmekten
uzaktırlar.”

213-

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ

Fe lâ tedu meallahi ilâhen âhara fe tekûne minel muazzebîn

Fe lâ tedu : Artık, öyleyse, yönelme, edinme,
Mea Allah : Beraber, birlikte, Allah,
ilâhen âhara : İlâh, diğer, başka,
Fe tekune min el muazzebîn : Yoksa, olursun, azap, sıkıntı,

Meâli: “Bundan sonra sakın Allah ile beraber başka ilahlara yönelme. Yoksa sıkıntılarda kalanlardan olursun.”

214-

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

Ve enzir aşîretekel akrebîn

Ve enzir : Uyar, hakikatlere çağır,
Aşîret ke : Topluluk, kabile, akraba, bir arada yaşayanlar,
El akrebîn : Yakınlarını, yakın olan, çevrendeki kimselere,

Meâli: “Yakınlarını ve bir arada yaşadığın insanları, hakikatlere çağrı yaparak uyar.”

215-

وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

Vahfid cenâhake li menittebeake minel muminîn

Vahfid : İndir, koru, tevâzû, açığa çıkar,
Cenâha ke : Varlık, birliğin içinde, kanat, bağ, kol, mevcudiyet,
Li men ittebea ke : Kimseler için, sana tâbi olan, izleyen, uyan, dinleyen,
Min el muminîn : Mü'minlerden, inananlardan, emin olan,

Meâli: “İnananlardan seni izleyen kimselere, mevcudiyetin hakikatlerini tevâzû içinde bildir.”

216-

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ

Fe in asavke fe kul innî berîun mimmâ tamelûn

Fe in asav ke : Bundan sonra, eğer, şâyet, sana karşı, isyan,
Fe kul innî berîun : O zaman, söyle, de, uzak durmak,
Mimmâ tamelûn : Yaptığınız şeylerden, amelleriniz,

Meâli: “Eğer sana karşı olurlarsa, o zaman ben sizin yaptığınız şeylerden uzağım de.”

217-

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

Ve tevekkel alel azîzir rahîm

Ve tevekkel : Tevekkül et, varlığın sahibini bilip teslim olmak,

Ala el azîz : Varlığın yüce sahibi, varlıktaki niteliklerin yüce sahibi,

El rahîm : Özünden var eden,

Meâli: “Tüm varlığı özünden var eden, varlıktaki tüm niteliklerin yüce sahibi olan Allah’a, tüm varlığıyla teslim ol.”

218-

الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ

Ellezi yerake hine tekûm

Ellezi yera ke : Ki o, seni gördürendir,

Hine tekûm : Her an, o zaman, dirilik,

Meâli: “Ki O her an sende diri olandır, seni gördürendir.”

219-

وَتَقَلَّبُكَ فِي السَّاجِدِينَ

Ve tekallubeke fîs sâcidîn

Ve tekallube ke : Senin idrakinin değişimi, kâlb, değişken, dalgalanma,

Fî el sâcidîn : İçinde, teslim olma, secde,

Meâli: “Bir teslimiyet içinde senin idrakini bir bilişten diğer bir bilişe ulaştırandır.”

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

İnnehu huves semîul alîm

İnne hu huve el semîu : Muhakkak ki ondan, işitmek,
El alîm : İlmin sahibi, ilmiyle var eden,

Meâli: “Muhakkak ki O, işittirendir, ilmin sahibi olandır.”

Sûreyi dikkatlice incelediğimizde anlıyoruz ki “Bulunduğunuz yerlerde hakikatleri açıklayıp uyarılar vardır” âyetiyle, çevrelere hakikati sunan tüm Kâmil insanlara işaret ediliyor.

“O hakikatleri şeytani hâllerde olan sunmadı.”

“Hakikatleri sunmak o hâllerde olanlara ait değildir. O hâllerde olanlar bunu yapamazlar.”

Âyetleriyle hakikati sunan kimselerin nasıl bir gönül taşıdığına işaret edilmiştir.

Şeytani duygu ve düşüncelerde olanlar için; “Doğrusu o hâllerde olanlar hakikatleri işitmekten uzaktırlar” bilgisi sunulmuştur.

Yâni “onlar hakikatleri işitemezler ve işittiremezler” diye bildirilmiştir.

Kâmil kimseye burada bir uyarı vardır; o hâlde sakın olma, o hâle sakın düşme, Allah’ı bırakıp ilahlara yönelme.

“Bundan sonra sakın Allah ile beraber başka ilahlara yönelme. Yoksa sıkıntılarda kalanlardan olursun” âyetindeki mesaj, tüm hakikatleri anlatanlara bir uyarıdır.

İşte o Kâmil kimseler için; “Yakınlarını ve bir arada yaşadığın insanları, hakikatlere çağrı yaparak uyar” mesajı önemlidir.

Bu bölümde Kâmil kimsenin yaşadığı toplumda, birlikte yaşadığı kimselere hakikatleri sunması bildirilir.

Ve âyette devam eder; “İnanlardan seni izleyen kimselere, mevcûdiyetin hakikatlerini tevâzû içinde bildir” diye yapılan buradaki uyarı, hakikati arayan kimselere, tevâzû içinde hakikatlerin bildirilmesi bildirilir.

Bu âyetleri sadece, Hazreti Muhammed’in akrabalarını hakikatlerle uyarması olarak görülmemelidir.

Bu âyetler, tüm Resûl, Nebî ve kâmil insanların hakikatleri sunma mücadelesinde nasıl bir yol izlediğinin açıklanmasıdır.

Bu âyetleri Hazreti Muhammed’in amcaları, dedesi, için geldi diye yorumlamak hiç doğru değildir.

Hazreti Muhammed akrabalarını uyarılmış, ama onlar dedelerinin dininden vazgeçmemiş demek hiç vicdânî değildir.

Ve oradan da amcalarına, dedesine, kâfirdi, müşrikti, cehennemlikti demek çok büyük haksızlıktır.

Hakikatler gönlü uygun olmayanlara tebliğ edilmez, sadece hakikati arayan samimi kimselere tebliğ edilir.

Hakikatin bilgileri, aklında ve gönlünde ebu leheb halleri taşıyan kimselere tebliğ edilmez.

Ebu leheb hallerini bırakmayan kimseler, hakikatlerin yolunda olamazlar.

Burada, sadece anne baba tarafından akraba olanlara değil, bu konulara yakın olanlara tebliğ edileceği belirtilir.

Bu konulara yakın olanlar akraba da olabilir, arkadaş da olabilir, uzaktan gelen birileri de olabilir.

Önemli olan gönlünde hakikatin arayışı başlayanlardır.

Gönlünde hakikatlerin arayışı başlamamış, kendi inanç yargıları içinde kalan kimselere hakikatler tebliğ edilmez.

Atalarından gelen inanca sıkı sıkıya sarılmış, kendi inancını yüce gören, başkalarını yargılayıp, onlara hor bakan kimseye hakikatler tebliğ edilmez.

Edilse de onlar kendi inançlarında kalırlar, hakikatleri kabul etmezler.

Kâmil kimseler, toplumda her kesime, hakikatleri anlatmaktan bıkmadılar.

Fakat kendi inancını yüce görenler, başkalarını kâfir görenler, Tevhîd üzere bakamadılar, hakikatleri kabul etmediler.

Yâ-Sîn Sûresi'nde bu durum izah edilir.

6- Ataları tarafından hakikatler hakkında uyarılmamış, bundan dolayı bir gaflet içinde olan kimselere, hakikatleri açıklayıp uyarma içinde ol.

7- Doğrusu onların çoğuna hakikatler tarif edildi. Fakat onlar inanmadılar.

8- Muhakkak ki Biz onlara tüm varlıktan hakikatleri sunduk. Ancak onlar kendi benliklerine bağlı kaldılar, hakikatlere yönelmediler, böylece onlar gözlerini hakikatlere kapattılar, asi davrandılar.

9- Hakikatleri sunduğumuz halde, onlar geçmişlerindeki engelleyici olan o cehalet bilişlerini önlerine engelleyici olarak koydular, sonra da onlar Bizi anlamaktan uzaklaştılar, böylece bakıp ta göremediler.

10- O halde olanlara hakikatleri açıklayıp uyarasan da ya da uyarmasan da bir şey değişmez, onlar inanmazlar.

11- Sen sadece hakikatleri anlamaya tâbi olan ve görünmeyen bilinmeyen âlemin sahibi olan Rahmâna karşı saygılı olan kimseye, hakikatleri açıklayıp uyarabilirsin. İşte böylece o, hakikatlerin sevinci içindedir, temizlenmenin ve yüce bir karşılığın içindedir.

Âyette belirtildiği gibi, tebliğ; hakikati anlamaya gönlü olan, saygılı olan, şefkat içinde olanlara yapılır.

Tebliğde aranan, anne baba tarafından akraba olmak değil, samimi arayış içinde olma durumudur.

Onun için Hazreti Muhammed akrabaları olan amcalarına, dedesine hakikati tebliğ etti, ama onlar kâfirdi, müşrikti demek, hiç doğru değildir.

Onlar, Hazreti Muhammed'in yetişmesinde katkısı olan kimselerdi.

Tebbet Sûresi amcası için geldi, o ve eşi lanet edildi demek, Tebbet Sûresi'nden sunulan mesajı tahrif etmektir, başka bir yöne kaydırmaktır.

Sûredeki temel konu, toplumda kim olursa olsun, çevresine gaddarlık, zalimlik, ateşi saçıyorsa, bu hallerini bitirmesi emredilir.

Ebu leheb, kişinin içindeki zulme yol açan her türlü duygu ve düşünceleridir ve bunların dışı yansıması olan eylemleridir.

İşte kişi bu ebu leheb hâllerini yok etmelidir.

Ebu leheb hâllerini her insan kendinde aramalıdır.

Hazreti Muhammed'in amcası olarak asla düşünmemelidir.

Böyle öğretilen bilgilere de kapılmamalıdır.

Her insan kendindeki ebu leheb hallerini tespit etmeli ve bunları kurutmalıdır.

Bir insan çevresine kötülük yapıyorsa, o kişi ebu lehebtir.

İnsan düşünmelidir, ben neden etrafıma kötülük yapıyorum?

Neden benim içimde birilerine karşı; öfke, kin, nefret, düşmanlık, hor görme duyguları var?

Ben neden birilerinin ardından dedikodu edip çekiştiriyorum?

Neden ben birileri zarar görsün istiyorum?

Her kişi kendini muhasebe etmeli ve içindeki ebu leheb duygularını söndürmeye çalışmalıdır.

Kişinin aklında olan kötülük düşünceleri nereden geliyor çok iyi tespit edilmelidir.

Kötülük duygu ve düşünceleri nereden gelir?

Neden insan kötülük düşünür?
Neden insanın içinde kin, nefret, düşmanlık duyguları vardır?
Kötülüğün kaynağı nedir?
Toplumda neden kötülükler vardır?
Neden İnsanlar;
Birbirlerine zarar verir?
Birbirlerine çıkar için yaklaşır?
Birbirinin arkasından konuşur, çekiştirir?
Birbirinin malına, mülküne göz diker?
Neden hırs ve tamah içindedir?
Neden birbirine hâkir bakar?
Birilerine hakaret eder, iftira eder, yalan söyler?
Neden öldürür, yaralar, kavga çıkarır?
Yâni, insan neden kötülük yapar?
Tüm bunların kaynağı nedir?
Ebu leheb duygu ve düşüncelerinin kaynağı nedir?
Kötülük nereden geliyor, oluşum kaynağı nedir?
Bazıları ne kadar zarar görse de, karşı tarafa kötülük düşünmüyor.
Kötülük düşüncesi içinde olan neden kötülük düşünüyor.
Ve hemen içindeki öfkeye, nefrete kayıp gidiyor?
İçimize bu ebu leheb duyguları nasıl ekiliyor?
İşte insan bu duyguların kaynağını, çocuk yaştan gelen bir eğitimde aramalıdır.
Çocuklarımızı nasıl eğitiyoruz?
Onların beyinlerine nasıl bilgiler ekliyoruz?
Çocuklarımıza kendi davranışlarımızla nasıl örnek oluyoruz.
Din adına aktardığımız bilgiler;
Allah'a şahit olmak ile mi ilgili?

Yoksa kendi inancımızı yüce görüp, başkalarının inancını hor görmek ile mi ilgili?

Tevhîd şuuru ile mi ilgili?

Yoksa ayrımcılık, yargılama ile mi ilgili?

Büyüklerin, çocukların beyinlerine ektiği bilgilerin içeriği çok önemlidir.

Din adına anlatılan bilgiler çok önemlidir.

Çocuğun beynine, bir kişiyi hor gösterecek, hâkir gösterecek ekilen her türlü bilgi, o çocuğun duygu ve düşüncelerine, bakışlarına, davranışlarına yansıtacaktır.

Kur'ân adına aktardığımız bilgiler çok önemlidir.

Allah diyerek anlattığımız bilgilere çok dikkat etmeliyiz.

Kur'ân'da Allah bunları hor ve hâkir kılıyor diye çocukların beyinlerine bilgiler ekersek, çocuk bir gruba karşı yargılı bakmaya başlar.

Yapılan meâller çok önemlidir.

Bir örnek vermek gerekirse:

Hacc Sûresi 18: "E lem tera ennalâhe yescudu lehu men fis semâvâti ve men fil ardi veş şemsu vel kameru ven nucûmu vel cibâlu veş şeceru ved devabbu ve kesîrun minen nâs ve kesîrun hakka aleyhil azâb ve men yuhinillâhu fe mâ lehu min mukrim innallâhe yefâlu mâ yeşâ."

E lem tera : Bakıp ta görmez misin? Anlamak için bakmaz mısınız?

Enne Allah yescud : Muhakkak Allah, secde eder, teslim olan,

Lehu men fi es semâvâti : Ne varsa, ona, kimse, olanlar, semalarda,

Ve men fi el ardi : Kim, ne varsa, yeryüzünde,

Ve el şemsu ve el kamer : Güneş ve ay,

Ve en nucûmu : Yıldızlar,

Ve el cibâlu	: Dağlar,
Ve el şeceru	: Ağaçlar, gelen, soy, takip eden,
Ve el devabbu	: Hayvanlar, yürüyen, canlı, yaşayan, yaşam,
Ve kesîrun min el nasi	: Çoğu, pek çok, insanların,
Ve kesîrun hakk aleyhi azab	: Çoğu, onlara hak, hakikatler, sıkıntı, azap,
Ve men yuhin Allah	: Kim, gevşek, ilgisiz, zayıf, kayıtsız, Allah,
Fe ma lehu min mukrimin	: Böylece, ona değildir, ikram eden, sunulan,
İnne Allah yefâlu	: Muhakkak, Allah, fail olan, yapan, işleyen,
Mâ yeşâ	: Şey, ne, değil, isteyen, isteğiyle,

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: “Bakıp ta görmez misin? Göklerde olanlar ve yerde olanlar, güneş ve ay ve yıldızlar, dağlar ve ağaçlar ve hayvanlar, ne varsa muhakkak ki Allah’a secde ederler. İnsanların çoğu, kendilerindeki hakikatleri anlayamadıklarından dolayı sıkıntılıdır. Kim Allah’ı anlamada ilgisiz, kayıtsız olursa, böylece ona sunulan hakikatlere arif olamaz. Muhakkak ki fâil olan Allah’tır, varlığın varoluşu ve işleyişi onun isteğiyledir.”

Diyanet: “Görmez misin ki, göklerde olanlar ve yerde olanlar, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanların birçoğu Allah’a secde ediyor; birçoğunun üzerine de azap hak olmuştur. Allah kimi hor ve hakir kılsa, artık onu değerli kılacak bir kimse yoktur. Şüphesiz Allah dilediğini yapar.”

Burada bir meâlde, Allah hor, hâkir kılar diye çocukların beyinlerine bir kimseyi ya da bir grubu hedef gösteren bilgiler ekersek, o çocuk bir kimseye ya da bir gruba karşı dışlayıcı bakar, bir kimseye ya da bir gruba karşı içinde husumet oluşur.

Meâllerin çok dikkatli yapılması gerekir.

Meâllerde hep öfkeli kindar, intikamcı bir Allah tasviri yapılması, bunları okuyanların beyinlerinde, birilerine karşı, öfke, kin, nefret oluşmasına yol açar.

İşte bunun için dinin hakikati, çok dikkatli bir şekilde öğretilmelidir.

Birilerini hedef göstererek, kâfir ilan ederek, cehennemlik ilan edilerek yapılan öğreti hakikat öğretisi değildir.

İnsan, çocukluktan başlayan nasıl bir eğitim içinde olmalıdır?
Ailede gelen eğitim nasıl olmalıdır?

Toplumda arkadaş guruplarında nasıl bir eğitim içinde olmalıdır?

Kur'ân'ı incelediğimizde anlıyoruz ki Allah'ı anlayan insan zerre kadar kötülük içinde olmaz.

Kişi kendini bilme yolunda, kendinin ve varlığın varoluşunu düşünmelidir.

Ve Allah hakikatine adım adım erişmelidir.

Allah hakikatine eren kimse Salih insan olacaktır.

Yâni çevresine faydalı olan biri olacaktır.

İyi insan olan, zerre kadar kötülük düşünmez.

İçinde, kin, nefret, husumet olmaz.

Yâni içinde ebu leheb duyguları olmaz.

Allah insana; akıl, kâlb, şuur, firaset, tercih etme, kabiliyeti vermiştir.

İnsan bu kabiliyetleri görmezden gelemmez.

Bu kabiliyetler insanın eğitimi için insana bahşedilmiş lütuflardır.

Kişi kendini okuduğunda, kâinatı okuduğunda ve sonuçta Allah'ı anladığında Salih insan olur ve çevresine faydalı olur.

Aileden başlayan eğitim, çocuğun ahlaki ve edebi olarak yetişmesinin temelini oluşturur.

Aile çocuklarını ilim, irfan, edeb içinde yetiştirmelidir.

Asla çocukların beyinlerine ayrımcılık içeren, husumet içeren, kin, nefret içeren bilgiler ekmemelidir.

Ebu leheb duyguları çocukların beyinlerine ekilmemelidir.

Onun için Kur'ân'da olumlu, güzel, ilim dolu, edeb dolu kelimelerle konuşulması tavsiye edilir.

Olumsuz, zararlı, ayrımcılığa, hor bakmaya, kine, nefrete, husumete, yol açacak sözlerin dillerde olmaması tavsiye edilir.

İbrâhîm Sûresi 24: "Kelimeten tayyibeten- güzel, olumlu, irfan dolu, edeb dolu kelimeler."

İbrâhîm Sûresi 26: "Kelimetin habîsetin- zararlı, kötülük içeren, ayrımcılık içeren, kine, nefrete, husumete yol açacak olan kelimeler."

İbrâhîm Sûresi 24: "E lem tere keyfe daraballâhu meselen kelimeten tayyibeten ke şeceretin tayyibetin asluhâ sâbitun ve feruhâ fis semâ."

Meâli: "Görmez misin? Allah, temizlenmiş olanların kullandığı kelimeleri, misal olarak nasıl vurgular. Güzel sözler; köküyle sapasağlam duran ve gökyüzüne dallarını uzatan ağaçlar gibidir."

İbrâhîm Sûresi 26: "Ve meselu kelimetin habîsetin ke şeceretin habîsetinictusset min fevkıl ardı mâ lehâ min karâr."

Meâli: "Kötü niyetli olanların kullandığı kelimelerle durumları da; yeryüzünde kökünden sökülüp gitmiş, bir dengede duramayan hastalıklı ağaçlar gibidir."

Kullandığımız kelimeler bizim gönlümüzün dışı yansımasıdır.

Gönlümüz neyle yoğrulmuşsa ağzımızdan o kelimeler çıkar.

Aklımızda ne varsa, dil çeşmemizden o akar.

Aklında kötülük olanların, dillerinden akan sözler kötülük içerir.

Akılları tertemiz olanların, dillerinden akan sözler iyilik içerir.

Ağzımızdan çıkan kelimeler, beynimizdeki akıl defterimizden gelir.

Aklımız neyle meşgul oluyorsa, ağzımızdan o kelimeler çıkar.

Ağzımızdan çıkan olumsuz kelimeler, yâni kötü kelimeler, zamanında beynimize ekilen kelimelerin yansımalarıdır.

Duyduğumuz her olumsuz ya da olumlu kelime beynimize bir tohum olarak ekilir.

Zamanı gelince ekilen bu tohumlar filiz verir ve o bedeni yönlendirir, eylemler ona göre oluşur.

Kâmil kimselerin ağzından, ilme dayalı, edebe dayalı, hep güzel kelimeler çıkar.

Onlar topluma, içeriğinde ayrımcılık olan, hor bakmaya kapı açan sözleri asla söylemezler.

Çünkü onların beyinleri, hakikatlerle temizlenmiştir, ilâhi aşkla donanmıştır.

Alâ Sûresi 14. âyette bildirildiği gibi, her türlü hurafeden, yalandan, kibirden, zulüm içeren duygu ve düşüncelerden kurtulan beyin temizlenmiştir.

Alâ Sûresi 14: “Kad eflaha men tezekkâ.”

Kad eflaha : Felâha erdi, başarılı oldu, kurtuldu,

Men tezekkâ : Temizlenen kimse, arınan, zeki, zekâlî,

Meâli: “Temizlenen kimse ise kurtulmuştur.”

Beyinler, kibirle, gururla, hurafelerle kirletilmemelidir.

Onun için beyinlere ekilen bilgilerin içeriği çok önemlidir.

İşte çocuklar için aileden başlayan eğitim çok önemlidir.

Çocukların beyinlerine nasıl bilgi ekiliyorsa, çocuğun bakış açısı, duygu ve düşünceleri ona göre gelişecektir.

İşte ebu leheb halinin oluşmasının kaynağı iyi bilinmelidir.

Birbirimizin yanında, bilhassa yeni doğmuş çocukların yanında, ağzımızdan çıkan kelimelere çok dikkat etmeliyiz.

Ağızdan çıkan her bir kelime, çocukların duygu ve düşüncelerini ve oradan da eylemlerini oluşturur.

Kavga eden bir anne babanın yanında büyüyen çocuğun beynine, kavga, öfke, hiddet duyguları ekilmiş olur.

Ve çocuk etrafına ona göre davranmaya başlar.

İşte ebu leheb duygu ve düşüncelerinin kaynağı, beyne ekilen her türlü; ayrımcılık içeren, öfke, kin, nefret, zalimlik içeren bilgiler ve davranışlardır.

Tebbet Sûresi bizlere, beyinlere ekilen bu bilgilerin, beyinlerde olan zulüm içeren her türlü duygu ve düşüncenin kurtulmasını tavsiye eder.

İSLÂMİYET HAZRETİ MUHAMMED İLE Mİ BAŞLADI

Kitaplarda; “ebu leheb İslâmiyet’ten önce Resûl-i Ekrem’in dostuydu, sonra ona düşman oldu” gibi bilgiler vardır.

Hazreti Muhammed, İslâmiyeti açıklayınca amcası ona karşı çıktı denilir.

Allah, amcasını lanetledi, onu cehennemlik ilan etti diye aktarılan bilgiler, tüm inanç dünyasında anlatılır.

Oysa bilgilerde bile Hazreti Muhammed’in amcasının gerçek adı yazılmaz.

Güya, Allah’ın ona kötü mahlas olan ebu leheb lakabı taktığı ilan edilir.

Oysa bu bile Kur’ân adaletine uygun değildir.

Allah’ın bir âyeti diğer âyetiyle asla çelişmez.

Hazreti Muhammed’in amcası, Hazreti Muhammed ile çok samimi idi, onu korur kollardı, ne zaman Hazreti Muhammed İslâmiyeti ilan etti, önce amcası karşı çıktı diye aktarılan bilgilerin içinde bile doğru olmayan bilgiler vardır.

Sanki İslâmiyet, Hazreti Muhammed ile başladı daha önce yoktu diye bilgi aktarmak, hiç doğru değildir.

Ve Kur’ân’ın sunduğu hakikatlere uymaz.

İslâmiyet, Hazreti Muhammed ile mi başladı?

Hazreti Muhammed’den önce İslâm, Müslümanlık yok muydu?

Kur’ân inceleyen herkes bilir ki İslâm, Müslümanlık, her Resûl ve Nebînin yoludur.

İslâm Hazreti Muhammed öncesi yoktu, Hazreti Muhammed ile başladı demek hiç doğru değildir.

Bu sadece toplumda anlatılan aslı olmayan bilgidir.

Genelde İslâm'ın Hazreti Muhammed'den sonra ortaya çıktığına inanılır, peki bu doğru mudur?

Şimdi bu konuyu Kur'ân ölçüsüyle inceleyelim.

İslâm nedir?

İslâm Hazreti Muhammed öncesi var mıdır?

Müslümanlık nedir?

Müslümanlık Hazreti Muhammed ile mi başladı?

Nasıl İslâm oluruz?

Nasıl Müslüman olarak yaşarız?

Kişi İslâm makamına, ebu leheb hallerini kurutunca mı erişir?

İslâm'ın zıddı olan savaş, kavga, düşmanlık nedir?

İslâm'a ulaşmak için, kavga, düşmanlık savaş nasıl önlenir?

İçimizdeki kin, nefret, ayrımcılık halleri olan düşmanlık ve savaş hallerini ıslah etmeden İslâm olabilir miyiz?

İçimizdeki ebu leheb hallerini bitirmeden, İslâm makamına erişmek mümkün değil midir?

Öncelikle İslâm nedir, inceleyelim.

İslâm; slam, silm, selim, selamet, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Anlam olarak; Barış, barışa gelmek, selamete ulaşmak, barış ve huzuru sağlamak, karşılıklı olarak barışı oluşturmak, güven ortamı oluşturmak, güvenilir olmak, gibi anlamlara gelir

Yâni öz olarak;

İçsel olarak barışa ve huzura ulaşmak,

Hâl ve davranışlarıyla çevresine barış ve huzur sunmak.

Her hâliyle çevresine güven verebilmek.

İslâm'a ulaşan kişiye de "Müslüman" denir.

Müslüman: Barış ve huzur içinde olan, Selamete çıkmış olan, her hâliyle barış ve huzuru sergileyen, güvenilir kişi demektir.

İslâm'a ulaşmak için; içsel kavga, kin, düşmanlık, gibi halleri ıslah etmek gerekir.

Yâni kişinin tüm ebu leheb hallerini bitirmesi gerekir.

Peki, İslâm Hazreti Muhammed'le mi başladı?

Tarihsel olarak incelediğimizde Mekke'de Hazreti Muhammed'e karşı gelenlerin kendilerini Müslüman olarak gördüklerini anlıyoruz.

Birçok müşrik şairin şiirlerinde İslâm ve Müslüman kelimelerine rastlıyoruz

Kur'ân'ı incelediğimizde de Hazreti Âdem'den beri İslâm'ın olduğunu anlıyoruz.

Mesela, Âl-i İmrân Sûresi 67. âyeti incelediğimizde Hazreti İbrâhîm'in Müslüman olduğunu görüyoruz.

Âl-i İmrân Sûresi 67: "Mâ kâne ibrahîmu yahûdiyyen ve lâ nasrâniyyen ve lâkin kâne hanîfen muslimâ ve mâ kâne minel müşrikîn."

Mâ kâne İbrâhîm	: Olmadı, değildi, İbrâhîm,
Ya hâdûyyen	: Yalnız biz yol gösteririz diyen,
Ve lâ nasrâniyyen	: Yok, yardımcı olan,
Ve lâkin kâne hanîf	: Lâkin, oldu, hanîf, tevhit üzere, varlığın birliğine inanan,
Muslimen	: Teslim olan, barış huzur üzere olan,
Ve mâ kâne	: Olmadı, etmedi,
Min el müşrikîne	: Ortak koşan, Allah'ın niteliklerini kendine isnat eden,

Meâli: "İbrâhîm; yalnız biz yol gösteririz diyenlerden de, bizden başka yardımcı olacak yoktur diyenlerden de olmadı. Fakat o; Tevhîd üzere idi, Müslümandı, tüm varlığıyla teslim olup

barış ve huzur üzereydi ve o, Allah'ın niteliklerini kendine isnat eden olmadı.”

İncelendiği zaman burada görülecektir ki İbrâhîm zamanında İslâm vardır ve İbrâhîm Müslümandı.

Diyanet: “İbrâhîm, ne Yahudi idi, ne de Hıristiyan. Fakat o, hanif (Allah'ı bir tanıyan, hakka yönelen) bir müslümandı. Allah'a ortak koşanlardan da değildi.”

Tüm müelliflerin yaptığı meâllerin hepsinde İbrâhîm Müslümandı diye belirtilir.

Anlıyoruz ki İslâm, Hazreti Muhammed ile başlamadı, Âdem'den beri vardı.

Bu âyette çoğu müellif “İbrâhîm, ne Yahudi idi, ne de Hıristiyan idi” diye çevrim yapmaktadır.

Oysa âyette Hristos kelimesi ve Yahudi kelimesi yoktur.

Hazreti İbrâhîm zamanında da Yahudilik, Hıristiyanlık yok idi.

Her ikisi de Hazreti İbrâhîm'den sonra Mûsâ ve İsâ zamanlarından sonra ortaya çıkmıştır.

Hazreti İbrâhîm zamanında olmayan bir inancı “İbrâhîm böyle değildi” demek âyetin anlamına uygun düşmez.

Orada belirtilen hakikat, İbrâhîm o günün cemaatlerinin söylediği “yalnız biz yol gösteririz, yalnız biz yardımcı oluruz diyenlerden olmadı” gerçeğidir.

O âyette geçen “nasrani”; nasr kelime kökünden gelir, yardım, yardımcı olan, yardım eden demektir.

Yine o âyette geçen, Hûdâ kelimesi de; yol gösteren demektir.

Allah'ın hûdâ esması vardır, yol gösteren Allah'tır demektir.

Allah her varlıktan hakikatlerine yol gösterir.

Bir grubun “yalnız biz yol gösteririz” demesi doğru değildir.

Ve anlıyoruz ki Hazreti İbrâhîm Müslümandı ve o zaman da İslâmiyet vardı.

Bakara Sûresi 128. âyeti de incelediğimizde orada da görüyoruz ki, İbrâhîm ve İsmâil Müslüman idi.

Bakara Sûresi 127: “İbrâhîm, gönlünü hakikatlerin esaslarına göre yüceltti ve İsmail: Rabbimiz! Senin yolunda gayretlerimizi kabul et, muhakkak ki sen işittirensin, ilmiyle var edensin, dedi.”

128. âyette, Hazreti İbrâhîm’in ve İsmâil’in, insanlığın neslinin İslâm üzere olmasının duası vardır.

Bakara Sûresi 128: “Rabbenâ vecalnâ muslimeyni leke ve min zurriyyetinâ ummeten muslimeten leke ve erinâ menâsikenâ ve tub aleynâ inneke entet tevvâbur rahîm.”

Rabbe nâ	: Rabbimiz, vücûdlarımızın sahibi,
Ve ical na	: Kılmak, yapmak, eylemek, biz,
Muslimeyni leke	: Anlayıp teslim olan, barış huzur üzere olan, sana,
Ve min zurriyyeti-nâ	: Soyumuzdan, neslimiz, biz,
Ummeten	: Ümmet, topluluk, kimse, aynı anadan olan,
Muslimet leke	: Teslim olan, barış huzur, sana,
Ve eri-nâ	: Göster, bildir, biz,
Menasike na	: Usûl, yol, tarz, kural, ahkâm,
Ve tub aleynâ	: Tövbemizi kabul buyur
İnne ke ente el tevvab	: Muhakkak, sen, sensin, tövbeleri kabul eden,
El rahîm	: Rahîm olan, varlığı özünden var eden,

Meâli: “Rabbimiz! Bizi Müslüman olarak yaşayanlardan eyle ve bizim neslimizi ve toplulukları da Müslüman olanlardan eyle ve bize hakikatleri anlamadaki usûlleri bildir ve yaptığımız hatalardan pişman olup döndüğümüzde bizi bağışla. Muhakkak ki sen, yaptığı hataları anlayıp dönenlerin tövbelerini kabul edensin, varlığı özünden var edensin.”

Bu âyette de belirtilen hakikat Hazreti İbrâhîm ve İsmail'in Müslüman olduklarıdır.

Ve ayrıca nesillerinin de İslâm şuuruyla yaşamalarının duası vardır.

Yine Bakara Sûresi 132. âyeti incelediğimizde görüyoruz ki Hazreti Yâkûb'un evlatlarına “Müslüman olun” tavsiyesi vardır.

Bakara Sûresi 132: “Ve vassâ bihâ ibrâhîm benîhi ve yakûb yâ beniyye innallâhestafâ lekumud dîne fe lâ temûtunne illâ ve entum muslimûn.”

Ve vassâ bihâ İbrâhîm	: Vasiyet, öğüt, o hakikatler, onunla, İbrâhîm,
Benî hi	: Evlatlarına, çocuk, o,
Ve Yâkûbu yâ beniyye	: Yâkûb, ey evlatlarım, çocuk,
İnne Allah ıstafâ	: Muhakkak, Allah, seçmek, seçicilik, fark etme, süzme,
Lekum el din	: Sizin, din, varlığın yaratılış yasaları,
Fe lâ temûtunne	: Artık, yok, ölmeden,
İlla ve entum muslimûn	: Ancak ve siz, teslim olan, barış huzur üzere olan, Müslüman olan,

Meâli: “İbrâhîm evlatlarına hakikatleri anlamalarını vasiyet etti. Yâkûb da: Ey evlatlarım! Muhakkak ki Allah size, varlığın yaratılış yasalarını anlamanız için fark etme yeteneği verdi. Artık siz ölmeden önce; Müslüman olanlardan olun, dedi.”

Burada da görüyoruz ki Yâkûb Müslümandı ve evlatlarına İslâm olmayı tavsiye etti.

Bakara Sûresi 136. âyette de, İbrâhîm'in, İsmâil'in İshâk'ın, Mûsâ'nın, İsâ'nın ve diğer Nebîlerin Müslüman olduğunu görüyoruz.

Bakara Sûresi 136: “Kûlû âmennâ billâhi ve mâ unzile ileynâ ve mâ unzile ilâ ibrâhîme ve ismâîle ve ishâka ve yakûbe vel esbâti

ve mâ ûtiye mûsâ ve îsâ ve mâ ûtiyen nebiyyûne min rabbihim
lâ nuferriku beyne ehadin minhum ve nahnu lehu muslimûn.”

Kûlû âmennâ bi Allah	: Deyin, inandık, iman ettik, Allah'ın bizde olduğuna,
Ve mâ unzile ileynâ	: Şey, ne, değil, indirilen, sunulan, verilen, bize,
Ve mâ unzile ilâ İbrâhîm	: Şey, ne, verilen, sunulan, bildirilen, ulaştığı, İbrâhîm,
Ve İsmâîl ve İshak	: Ve İsmâîl ve İshâk,
Ve Yakûbe	: Yâkûb,
Ve el esbâtı	: Torunları,
Ve mâ ûtiye Mûsâ	: Şey, ne, verilen, sunulan, bildirilen, ulaştığı,
Mûsâ ve İsâ	: Mûsâ ve İsâ
Ve mâ utiye el nebiyyun	: Şey, ne, verilen, sunulan, bildirilen, Nebîler, haber veren,
Min rabbi-him	: Rabbinden, onlar, onları vücûdlandıran,
Lâ nuferriku	: Yok, fark, ayırım yapmayız,
Beyne ehadin minhum	: Arası, biri, birisi, onlardan,
Ve nahnu lehu muslimûn	: Biz, ona, teslim olan, barış huzur üzere olan,

Meâli: “Deyin ki: Allah’a iman ettik. Bize verilen şeylere ve İbrâhîm’e sunulanlara, İsmâîl’e ve İshâk’a ve Yâkûb’a ve torunlarına ve Mûsâ’ya bildirilenlere ve İsâ’ya ve Nebîlere Rabbinden bildirilen şeylere inandık. Onların birini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz onlar gibi Müslüman olanlarıdır.”

Burada da belirtilen hakikat, tüm Nebî’lerin Müslüman olduğudur.

Âl-i İmrân 52. âyeti de incelediğimizde görüyoruz ki, Hazreti İsâ ve Havarilerinin Müslüman olduğudur.

Âl-i İmrân 52: “Fe lemmâ ehassa îsâ min humul kufre kâle men ensârî ilâllâh kâlel havâriyyûne nahnu ensârullâh âmennâ billâh veşhed bi ennâ muslimûn.”

Fe lemmâ ehassa İsâ	: Fakat, artık, daha sonra, olduğunda, hissetmek, İsâ,
Min hum el kufre	: Onlarda, hakikatleri görmeyip örtmek, reddetmek,
Kâle men ensari ila Allah	: Dedi, kim, yardımcı, ancak, Allah’ın hakikatleri için,
Kâle el havâriyyûne	: Havariler dedi, gel git hâlinde olanlar,
Nahnu ensar Allah	: Biz, yardımcı, Allah’ın hakikatleri için,
Âmennâ bi Allah	: İnandık, iman ettik, Allah,
Ve eşhed	: Bil, gör, şahit ol,
Bi enna muslimûne	: Bizim, olduğu, barış huzur üzere olan, teslim olanlar,

Meâli: “Sonra da İsâ, onlarda hakikatleri reddetme hallerini hissettiğinde dedi ki: Kim Allah’ın hakikatleri için bana yardımcı olacak. Havariler dedi ki: Biz, Allah’ın hakikatleri için sana yardımcıyız, Allah’a iman ettik, bizim Müslümanlardan olduğumuzu bil.”

Bu âyet de görüyoruz ki Hazreti İsâ ve arkadaşları İslâm üzeredir.

Meryem Sûresi 15. âyette de Hazreti Meryem’in Müslüman olduğunu görüyoruz.

Meryem Sûresi 15: “Ve selâmun aleyhi yevme vulide ve yevme yemûtu ve yevme yubasu hayâ.”

Ve selâmun aleyhi	: Barış, selam, huzur, üzerine, ona,
Yevme vulide	: Gün, zaman, yeni doğmuş, sabi olan, saf, tertemiz,

Ve yevme yemûtu : Öleceği gün, ölünceye kadar,
Ve yevme yubasu : Her an, ortaya çıkan, kaldırmak,
göndermek,
Hayy : Diri, canlı, hay olan,

Meâli: “Zamanını tertemiz bir hâlde İslâm şuuru üzere geçirdi ve her an ortaya çıkan her şeyin Hayy olandan geldiğini anladı.”

Bu bölümde de görüyoruz ki Hazreti Meryem de Müslüman idi.

Evet, Kur’ân’ı baştan sona incelediğimizde tüm Resûl ve Nebî’lerin İslâm üzere olduklarını anlıyoruz.

Hazreti Muhammed’in amcası için iddia edilen, Hazreti Muhammed İslâmiyeti açıkladığında amcası ona karşı çıktı, ona taş attı, ona hakaret etti, gibi bilgilerin doğru olmadığı Kur’ân ölçüsü ile ortaya konuyor.

Kitaplarda yazan; “Mekke’nin ileri gelenleri arasında yer alan Ebû Leheb İslâmiyet’ten önce Resûl-i Ekrem’in dostuydu, sonra ona karşı çıktı” (İslâm Ansiklopedisi) gibi bilgiler, Kur’ân ölçüsüyle doğru değildir.

Çünkü Kur’ân’a göre İslâmiyet, Hazreti Muhammed ile başlamadı, tüm Resûl ve Nebîler Müslüman idi.

Peki, nasıl İslâm oluruz?

İslâmi yaşantı nedir?

Nasıl Allah’a teslimiyet içinde yaşarız ve nasıl barış ve huzur üzere hareket edebiliriz?

İşte burada belirtilen en önemli hakikat, içimizdeki ebu leheb hallerini bitirmektir.

Zulüm ateşi yayan bu haller bitmeden, İslâm makamına erişmek mümkün değildir.

Hazreti Muhammed’in amcasının adı Abdulaziz’dir.

Ebu leheb, Hazreti Muhammed’in amcası değildir.

İçinde her türlü kötülük ateşi taşıyan kişinin hâlidir.

Bu haller tebbet olmalı, yâni kurutulmalı, yok edilmelidir.

Ebu leheb hâli bitmeden Müslüman olmak mümkün değildir.

Bir kişi içsel kavgalarını, yâni kin-nefret, düşmanlık, zarar vermek, dedikodu yapıp çekiştirmek, ayrımcılık, çalmak-çırp-mak gibi hallerini terk etmeden İslâm olmaya adım atamaz

Bunun için Kur'ân, ebu leheb hallerinin bitirilmesini tavsiye eder.

İslâm olmanın yolu ancak ve ancak içsel kavgalarımızı bitirmekten, onları tebbet etmekten, yâni kurutmaktan geçer.

Kur'ân'da birçok yerde İslâm olmanın yolu izah edilir.

Buna iki örnek verebiliriz.

Yûsuf Sûresi 101: "Rabbi kad âteytenî minel mulki ve allemtenî min tevîlil ehâdîs fâtıras semâvâti vel ardı ente veliyyî fîd dunyâ vel âhireh teveffenî musulmen ve elhıknî bis sâlihîn."

Rabbi kad âteyte nî	: Rabbim, oldu, bana verdin,
Min el mulki	: Mülkten, mülkün sahibi, yöneten, idare eden,
Ve allemte nî min tevîl	: Bana öğrettin, yorum, tevîl,
El ehâdîsi	: Sözler, olaylar,
Fâtıra	: Ortaya çıkma, yaratan, var eden, açılıp çıkan,
El semevât ve el ardı	: Gökler ve yeryüzü,
Ente veliyyî	: Veli, dost, sığındığın,
Fî ed dunyâ	: Dünyada, yaşamımda,
Ve el âhiret	: Sonunda, sonrası,
Teveffe nî	: Vefâlı olmak, sevgiyle bağlanmak, sadâkat,
Musulmen	: Müslüman, barış ve huzur üzere olan, teslim olan,

Ve elhık nî : Beni dâhil et, arasına kat, ilhak et,
eyle,
Ve el sâlihîn : Sâlih, iyilerden, sulha ulaşmış, ıslah
olmuş,

Meâli: “Rabbim! Bana mülkün sahibinin sen olduğunun idrakini verdin ve bana olayların yorumunu öğrettin. Göklere ve yeri var eden sensin, yaşamımda da ve sonunda da dost olan sensin. Beni sevgiyle teslim olanlardan eyle ve beni Sâlih kimselerden eyle.”

Bu âyette Hazreti Yûsuf’un, Müslümanlığa giden yolu tarif edilir.

Hazreti Yûsuf der ki:

Tüm âlemin sahibinin Sen olduğunu anladım.

Âyette geçen mülk, malik; varlığın, âlemin sahibi demektir.

Varlıktaki oluşun, olayların, hareketliliğin Sen’in tarafından yapıldığını idrak ettim, Senin ilminle öğrendim.

Âyette geçen hadis kelimesi; oluşum, olaylar, hareketlilik demektir.

Yerlerde ve Göklerde olan her varlığın, Senin tarafından yaratıldığına inandım.

Âyette geçen fâtır; yaratılış, yarılıp içinde olanın açığa çıkışı, tohumun kabuğunun yarılması ağacın adım adım açığa çıkışı demektir.

Âyette geçen veli; dost, sahib, koruyan, kollayan demektir.

Seni veli edindim, Senin dostluğuna sığındım.

Vefâlı olmayı anladım, Sana vefâ içinde teslim oldum.

İslâm makamına eriştim ve Müslüman oldum.

İşte âyette Müslümanlığa giden yol çok güzel belirtilmiştir.

Yaratılışı anlamak...

Varlıktaki hareketliliğin, olayların nasıl olduğunu incelemek...

Yaratıcıya şahit olmak...

Kâinat mülkünün malîkinin yâni sahibinin O olduğunu bilmek...

O'nu yâni Allah'ı veli edinmek...

O'na vefâlı olmak, yâni sadâkat içinde teslim olmak...

Ve İslâm makâmına erişmek.

Tüm bunlar Hazreti Yûsuf'un, İslâm makâmına nasıl eriştiğinin yoludur.

Allah'a şahit olmak, O'na teslim olmak, O'nu dost edinmek ve O'na sevgiyle bağlanmak Müslüman olmanın yolu olarak işaret edilmiştir.

Burada belirtilen bir hususiyet de vefâlı olmanın Müslümanlıkla bir tutulduğudur.

Ayrıca Nisâ Sûresi 125. âyette de İslâm'a giden yol çok güzel izah edilmiştir.

Nisâ Sûresi 125: "Ve men ahsenu dînen mimmen esleme vechehu lillâhi ve huve muhsinun vettebea millete ibrahîme hanîfâ ve ittehzallâhu ibrahîme halîlâ."

Ve men ahsenu	: Kim, güzel, iyi olan,
Dînen	: Din, varlığın yaratılış hükümleri, yasalar,
Mimmen esleme	: O kimse, teslim, İslâm, doğru, sağlam, olan, barış huzur üzere,
Veche hu li Allah	: Yüz, yön, gerçekler, Allah'a
Ve huve muhsinin	: O, iyiliklerde olan, ihsan sahibi,
Ve ittebea	: Tâbi oldu, uydu,
Milleti	: İmla, düzenlenen ilkeler, belge, düzenleyip yazdırılan,
İbrâhîme	: İbrâhîm, öze uygun yaşayan, rahîm üzere olan,
Hanifen	: Hanif, Tevhîd üzere, tek Allah'a inanan,
Ve ittehaza Allah	: Edindi, sarıldı, aldı, götürdü, Allah
İbrâhîme Hâilil	: İbrâhîm, samimi içten dost olan,

Meâli: “Varlığın yaratılış yasalarını anlamaya çalışan, yüzünü Allah’a döndüren ve iyiliklerde olup, barış ve huzur üzere olan ve İbrâhîm’in düzenlediği ilkelere tâbi olan, onun hakikati aradığı gibi arayan, Tevhîd üzere olan ve İbrâhîm gibi içten samimi olarak tüm her şeyiyle Allah’a sarılan o kimseden, daha güzel olan kimdir.”

Burada da belirtilen hakikat; kişi varlığın nasıl var olduğunu düşünmeli, yönünü her zaman Allah’a döndürmeli, İslâm makamına erişmeli ve o şuurda yaşamalıdır.

Bir kişinin İslâm olabilmesi için:

Varoluşu ilmen anlamalıdır.

Onun için ilk âyet “Oku”dur.

Varoluşu okumak Var edeni anlamaya götürür.

Var edeni anlamak Allah nedir sorusunun cevabına götürür.

Allah’ı idrak eden, yüzünü her an Allah’a döndürür ve her an O’na teslimiyet içinde yaşar, yâni İslâm makamına erer.

Allah’a yüzünü dönen her varlıkta “Semme VechAllah” şuruyla yaşar.

Ve o şuura ulaşan kişi insan makamına gelir ve iyilikler içinde olur, barış ve huzura ulaşır.

Yâni İslâm olur, yâni Müslüman olur.

İşte Müslüman olan kişi, öncelikle ebu leheb hallerini birtirmelidir.

Yâni içsel kavgalarını, kin, nefret, savaş gibi hallerini kurutmalıdır.

Müslüman olan kişi her an Barış ve Huzur üzere olan kişidir.

Müslüman olan İslâm şuruyla yaşayan kişidir.

Yâni her an Allah’a teslimiyet içinde yaşayan kişidir.

İslâm şuruyla yaşayan kişi:

Allah’ı unutmadan yaşar.

Her an kulluk şuurunda duran kişidir.
Kimseye zerre kadar zarar veremez.
Kimseye karşı içinde kin, nefret, düşmanlık hâli taşımaz.
Güvenilir olandır, emanete asla ihanet etmez.
Hep çevresindeki kişilerin barışı ve huzuru için çalışır.
Her an iyilikler içinde olur, yardım içinde olur.
Komşusu aç iken, hasta iken, sıkıntısı var iken o bunu gör-
memelikten gelemez.
Kimseyi kandıramaz, kimsenin malına ırzına göz dikemez.
Çevresindekilere karşı, varlığa karşı hep saygı içindedir.
Kırıcı, yıkıcı, zarar verici değildir.
Evet, Kur'ân'ı incelediğimizde tüm Resûl ve Nebi'lerin İslâm üzere olduklarını anlıyoruz.
Yâni her biri Müslüman idi.
İşte sonuçta anlıyoruz ki dil ile Müslümanım demekle Müslüman olunmuyor.
Elu leheb hâli bitmeden İslâm makamına erilmiyor.
Yaşantısında, hâl ve davranışlarında, huzur ve barış üzere olan, güvenilir olan, zerre kadar kimseye zarar vermeyen kişi Müslüman kişidir.
İslâm Dünyası; İslâm, Hazreti Muhammed'le başlamıştır iddiasını, En'âm Sûresi 163. âyete dayandırmaktadır.
En'âm Sûresi 163: "Lâ şerfike lehu ve bi zâlike umirtu ve ene evvelul muslimîn."

La şerfike lehu : Ortağı yoktur, onun,
Ve bi zâlike emr tu : Bununla, işte böylece, işleyiş,
Ve enne evvel el muslimîn : Ben, ilk, önce, barış huzur
üzereyim,

Meâli: "O'nun ortağı yoktur ve varlıktaki bütün işleyiş O'nundur ve ben öncelikle barıştan ve huzurdan yana olanım."

Bu bölümde sunulan hakikat, Hazreti Muhammed nereye giderse gitsin, her zaman her yerde öncelikle İslâm şuuruyla hareket ettiğinin belirtilmesidir.

Ama bu âyet:

Diyabet İşleri: “O’nun hiçbir ortağı yoktur. İşte ben bununla emrolundum. Ben müslümanların ilkiyim.”

Böyle meâl edilince, sanki İslâmiyet Hazreti Muhammed ile başlamış gibi bir algı ortaya çıkıyor.

Evvel kelimesinin anlamı: Öncelik, ilk evvel, öncelikle, ilk baştan, birincisi, ilk, başlangıç, gibi anlamlara gelir.

Araştırmamıza ve gönlümüze göre, bu âyette “Ben müslümanların ilkiyim” yerine “Ben öncelikle barıştan ve huzurdan yana olanım” diye meâl edilmesi, belirtilmek istenen anlama daha uygun gelir.

Çünkü Kur’ân ölçüsüne göre Hazreti Muhammed’den önce gelen Resûl ve Nebilerinde Müslüman olduğu âyetlerde belirtiliyor.

Eğer, En’âm Sûresi 163. âyeti, ilk Müslüman Hazreti Muhammed’di diye çevirirsek, Kur’ân’ın bütünlüğüne uygun düşmez.

O âyette bizlere sunulan mesaj, güzel insan Hazreti Muhammed’in nerede, nasıl, hangi halde olursa olsun, öncelikle İslâm duruşu üzere yâni barış ve huzur üzere hareket ettiği bildiriliyor.

Ve bizlere de, sakın İslâm şuurundan ayrılmayın, yâni siz de her zaman barış ve huzur üzere olun, sakın barıştan şaşmayın, sakın kavgaya düşmanlığa meyletmeyin diye bildiriliyor.

Yâni bizlere; ister alış verişte, ister komşulukta, ister yolculukta, ister eğitimde, ister sohbetlerde, ister ikili ilişkilerde, nerede olursanız olun, her zaman İslâm üzere yâni barış ve huzur üzere hareket etmemiz bildiriliyor.

Kur'ân'ı incelediğimizde anlıyoruz ki Hazreti Âdem'den Hazreti Muhammed'e kadar gelen o gönül insanları hep İslâm üzere oldular.

Yâni hepsi Müslümandı.

İşte Tebbet Sûresi'nde belirtilen muhteşem gerçek; ebu leheb hallerinin bitirilmesi ve İslâm şuuruyla yaşanmasıdır.

HAZRETİ MUHAMMED'İN SOYU

Aktarılan bilgiler şöyledir:

Hazreti Muhammed'in soyu; Hazreti İbrâhîm ve Hazreti Hacer'in oğlu Hazreti İsmâîl'den gelir.

Hazreti Muhammed; 571 yılı 20 Nisana denk gelen 12 Rebîü'l-Evvel Pazartesi günü Mekke'de dünyaya gelmiştir.

Babası Abdullah'tır.

Maalesef ki o bile gerçek adıyla değil, Aldullat-latın kulu diye anılır.

Nasıl ki amcası Abdulaziz'e, Abduluzza- uzanın kulu, ebu leheb deniliyorsa...

İnanç dünyasında bazı kesim, Hazreti Muhammed'in amcalarını, babasını, dedesini kâfir, müşrik, cehennemlik görmekten vazgeçmiyor. (Bu konu yukarıda izah edildi)

Dileriz gerçek Güneş gibi açığa çıkar.

Annesi, Âmine'dir.

Tam adı, Âmine bint Vehb'dir.

Vehb bin Abdümenaf'ın kızıdır.

Babası Abdullah 25 yaşlarında vefât etmiştir.

Hazreti Muhammed, annesi Âmine'in rahminde dünyaya gelmeyi beklerken babası Abdullah vefat etmiştir.

Abdullah'ın babası, Kureyş kabilesinden ve Mekke'nin bilge kişilerinden Haşim'in oğlu Abdulmuttalib'dir.

Muhammed; hamd üzere olan, Halk üzere olan, Halk'da Hakk'a teslim olan demektir.

Abdullah; Allah'ın kulu, Allah'a kulluk eden, her an Allah'a teslimiyet içinde olan, Allah şuurunda yaşayan demektir.

Âmine; emin olan, mü'min olan, iman sahibi, Allah'tan emin olmuş olan demektir.

Abdulmuttalib; kulluk yolunda olan, kulluğa tabi olan, kulluk şuurunda olan, Allah'ın hizmetkârı olan demektir.

Amcası Abdullaziz; Aziz olan Allah'a kulluk eden, yüce olana kulluk eden, yüce olanın kulu demektir.

Amcası Ebu Tâlib; asliyetine tâbi olan, soyuna tâbi olan, tâlibin babası, Hakk yolunda talebe demektir.

Amcası Hamza; güçlü, kuvvetli, kendine getirme, bir gücü diğer bir güçle birleştirme demektir.

Amcası Zübeyr-Ebu Tahir; özü taşıyan, aslını gösteren, her yerin Zâtına teslim olmuş olan, tertemiz olana teslim olan demektir.

Amcası Abbas; El beas kelimesinden gelir; dirilten, dirilen, diriliğin Zâtına erişmiş olan, açığa çıkış sırrına eren demektir.

Amcası Hâris; üretken olan, koruyan, saklayan, gözlemleyen, ilgili olan, istekli olan demektir.

Amcası Kusem; kase kelimesiyle bağlantılı; adaletli olan, sözünü tutan, yol gösteren, dürüst olan demektir.

Amcası Dırar; zor kapıdan geçiren, dar kapıyı açan, sıkıntıları çözen, ikilikten geçiren demektir.

Amcası Mukavvim; mukavemet sahibi, kuvvetli olan, kuvvetlendiren, onaran, güçlendiren demektir.

Amcası Hacl; öğreten, özü sunan, öze kapı açan, hayır yapan demektir.

Aktarılan bilgilere göre Hazreti Muhammed'in halalarının İsmi: Ümmü Hakîm el-Beydâ, Âtike, Ümeyme, Ervâ, Berre, Sa-fiyye'dir.

Beyda-Beyzâ; temizlenmiş, aklanmış, paklanmış, beyaz olmuş, berrak olmuş demektir.

Âtike; soyuna bağlı, atasına bağlı, özüne bağlı demektir.

Ümeyye; üm kelimesinden gelir; aslı, anası, soyu, aslına erişmiş demektir.

Safiye; saflaşmış, temiz olmuş, Hakk'ın safına girmiş demektir.

Berre; doğru, dürüst olan, kötülükten beri duran, şirkten uzak olan demektir.

Ervâ; câna erişmiş, güzelleşmiş, ruhlanmış demektir.

Abdumuttalib'in evlatlarına koyduğu isimler, onların nasıl bir Kâmillik yolu takip ettiklerinin en güzel delilidir.

Hazreti Muhammed'in soyu dedelerine doğru şöyle devam etmektedir.

- 1- Hazreti Muhammed
- 2- Abdullah
- 3- Abdumuttalib (Şeybe),
- 4- Hâşim (Amr)
- 5- Abd-i Menâf (Mugîre)
- 6- Kusayy (Zeyd)
- 7- Kilâb
- 8- Mürre
- 9- Kâ'b
- 10- Lüey
- 11- Gâlib
- 12- Fihri
- 13- Mâlik
- 14- Nadr
- 15- Kinâne
- 16- Huzeyme

17- Müdrike (Âmir)

18- İlyas

19- Mudar

20- Nizar

19- Maadd

21- Adnân

22- Nabt (Kaydar)

23- Hazreti İsmâil

24- Hazreti İbrâhîm

Hazreti Muhammed'in "tertemiz sulplerden geldim" sözüne bakarsak, bu silsile Kâmil kimselerdir.

Hazreti Muhammed, gerek baba ve gerek ana tarafından Kâmillerin yolu olan "İlm-i Tevhîd" yolu üzere olmuştur.

Hazreti Muhammed'in annesi Hazreti Âmine, Zühre oğulları kabilesinden ve bu kabilenin ileri gelenlerinden Vehb'in kızıdır.

Hazreti Muhammed'in babası Hazreti Abdullah ile annesi Hazreti Âmine'nin soyu, büyük dedeleri olan Kilâb'da birleşir.

Doğmadan önce babası, 6 yaşındayken annesi, 8 yaşındayken de dedesi vefat etti.

Annesi vefat ettikten sonra dedesi Abdulmuttalip'in yanında kaldı.

Dedesi vefat ettikten sonra da amcası Ebu Talip'in yanında kalmıştır.

4 yaşına kadar sütannesi Hâlîme'nin yanında kaldı.

Sütannesini, onu emziren biri olarak değil, onun yetişmesinde vesile olan biri olarak bakılması daha doğrudur.

Hâlîme; Hâlim kelimesiyle bağlantılıdır.

Hâlîme; Hâli, davranışları, iyilik üzere olan, güzel huylu, insanların iyiliği için koşan demektir.

Hazreti Muhammed'in yetişmesinde büyük katkısı vardır.

Hazreti Muhammed 23-25 yaşlarında iken, aynı yaşlarda olan Hazreti Hatice ile evlenmiştir.

Hazreti Hatice ile uzaktan akrabadır.

Devrin Kâmil insanı Varaka bin Nevfel Hazreti Hatice'nin amcasının oğludur.

Hazreti Hatice'nin soy silsilesi de şöyledir:

Milâdî 570 yıllarında Mekke'de doğmuştur.

Beni Esed kabilesine mensuptur.

Medine'deki Evs ve Hazrec kabileleri, Hem Hazreti Muhammed'in hem de Hazreti Hatice'nin yakın akrabalarıdır.

Soyu, dedelerinden Kusay, Hazreti Muhammed'in soyu ile birleşir.

Babası Kureyş'in eşrafından olan Huveylid b. Eseddîr.

Beni Esed kabilesinin başkanıdır.

Annesi Fâtıma bint Zâide'dir.

Annesinin soyundan olan Lüey b. Gâlib'de Hazreti Muhammed'in soyu ile birleşir.

Hazreti Muhammed ile Hazreti Hatice aynı yaşadıkları, birlikte yetişmişlerdir.

Varaka b. Nevfel onların yetişmesinde büyük katkı yapmıştır.

Hazreti Muhammed ve Hazreti Hatice'nin evlenmesinde bile onun katkısı vardır, diye bililir.

Hazreti Hatice'den; Zeynep, Rukiye, Ümmü Gülsüm, Fatıma, Kasım, Abdullah isimlerini verdikleri evlatları olmuştur.

Hazreti Muhammed, Hazreti Hatice'nin vefatından sonra, Hazreti Mariye ile evlenmiş, ondan da İbrâhîm ismini verdiği evladı olmuştur.

Çocuklarından Hazreti Fatıma hariç, diğer evlatları kendisinden önce vefat etmişlerdir.

Hazreti Fatıma, Hazreti Ali ile evlenmiş ve Hazreti Muhammed'in silsilesi onlardan devam etmiştir.

Hazreti Fatıma ve Hazreti Ali'nin; Hazreti Hasan, Hazreti Hüseyin, Zeynep el-Kübra, Ümmü Gülsüm ve Muhsin isimlerini verdikleri çocukları olmuştur.

Hazreti Hüseyin ve 72 masum Kerbelâ denilen yerde şehit edilmişlerdir.

Hazreti Hüseyin'in oğlu olan Hazreti Zeynel Abiden'den silsile devam etmiştir.

Devam eden bu silsileye Ehli Beyt denilmiştir.

12 İmam denilmiştir.

Toplumda on iki imam diye bilinen zâtların isimleri şöyledir:

1- Hazreti Muhammed (571-632)

2- Hazreti Hatice (571-619)

3- Hazreti Ali ibn-i Ebi Tâlib (599- 661)

4- Hazreti Fatıma (605-632)

5- Hazreti Hasan bin Ali (625-669)- Hazreti Hüseyin bin Ali (626-680)

6- Hazreti Zeynel Âbidin (659-719).

7- Hazreti Muhammed Bâkır (677-733)- Hazreti İsmail Bâkır (683-755)

8- Hazreti Câfer-i Sâdık (699-765)

9- Hazreti Mûsâ el-Kâzım (745-799)

10- Hazreti Ali Rıza (770-818)

11- Hazreti Muhammed Cevad Takî (811-835)- Hazreti Ali Nakî (829-868)

12- Hazreti Hasan Askerî Zekî (846-874)

Kâmil zâtları on iki ile kayıtlayamayız.

Kâmil insanları imam olarak, yâni topluma hakikatleri öğreten önderler olarak kabul etmeliyiz.

Tüm Kâmil insanlar, insanlığa hakikatleri öğretmeye gayret göstermişlerdir.

Bu Kâmil insanların yolu, Ehl-i Beyt yoludur, İlm-i Tevhîd yoludur.

Ehl-i Beyt konusunu inceleyelim:

Hûd Sûresi 73: “Ehl el beyt”

EHL:

Ehil olan, kâmil olan, usta olan, uzman olan.

İnce ince nakış nakış dokuyan.

Şahitlik makamına erişmiş olan.

Tevhîd şuuruna erişmiş olan.

Hakk’a teslim olmuş olan.

Halk’a Hakk nazarıyla bakan.

Konusuna vâkîf olan.

Hâl ve davranışları rızây-ı ilâhîye uygun olan.

Allah’ın fiil, sıfat, zât tecellilerini her daim seyreden.

Allah’ın varlıkta ki kemâlat boyutu.

BEYT:

Ev, vücûd evi, kâinat evi,

Vücûd evinin sahibi,

Teni tutan Cân evi,

Can evinin sahibi olan Cân.

Gönlünü Allah’a ev yapmış olan.

Ehl-î Beyt:

Ev halkı.

Vücûdun Zâtına teslim olan.

Evin sahibi.

Kâinat vücûdunun sahibine teslim olan.

Allah’ın hakikatlerine ehil olan.

İlme teslim olan.
İlmin kaynağı olan.
Vücûd sırlarına vakıf olan.
İlm-i Tevhîd yolunun mürşidi.
Hazreti Muhammed'in ailesi.
Hazreti Muhammed'in hakikatlerini takip eden.
Ehl-i Beyt açılımı:
"Nûr alâ nûr" Nûr Sûresi 35
Allah; zerreden küreye cümle âlemdeki, cümle varlıktaki
sonsuz kudret, mutlak nûrdur.
Cümle âlem O'nun nûr deryasıdır.
Nur Sûresi 35: "Allâhu nûrus semâvâti vel ard."
Meâli: "Allah göklerin ve yerin nurudur."
Muhammed:
Her zerredeki cüzi nûrdur.
Her varlıktaki Hamd boyutudur.
Tüm niteliklerin zâta bağıklık boyutudur.
Nûrdan yansıyan nûr boyutudur.
Nûrdan nûra akan boyuttaki, tüm nitelikler yâni sıfatlar
boyutudur.
Allah'ın; "Hu vel zahiri" boyutudur.
Ali:
Aliyy boyutu.
İlim boyutu.
Her varlığın açığa çıkışındaki yazılımın aliyy boyutu.
Beşeri âlemin var oluşunun yazılım boyutu, canlı kitâb boyutu.
Nûrun kapısı.
Fâtıma:
Nûrdan açığa çıkan nûr parçacığı.

Nûrdan süzülüp gelen beşer elbisesi giyen, nûrun açığa çıkan boyutu.

Nûrun zahire çıkış boyutu.

Tenlerin de nûrdan olduğu boyut.

Toprağın cevheri de nûrdan.

Cümle âlem Fatıma.

Cümle varlık, nûrun nûrdan olan elbise giymiş boyutu.

Sûret topraktır diyeni gönlüm kabul etmez âni

Bu toprağın cevherini hazrete irgürdüm âhi (Yunus Emre)

Hasenât boyutu, Hasan ve Hüseyin boyutu.

Nisâ Sûresi 79: “Min hasenetin fe minAllâh- hasenât Allah’tandır”

Hasenât; güzellik, iyilik, yararlı olan, faydalı olan, yaşayan, hayr getiren.

Hasan, Hüseyin; hayr, hayırlar, güzellik güzellikler.

Hasan tekil, Hüseyin çoğuldur.

Hasan:

Vücutları tutan Zât hasenati.

Cümle vücutları tutan tek vücûd boyutu.

Hâsenatın Zât boyutu.

Hâsenat, güzellik.

Zâtından gelen sıfatlar boyutu.

Zâtına ait hayr boyutu.

Hüseyin:

Sıfatlardaki hâsenat boyutu,

Hâsenatlar, güzellikler.

Vücûdun sıfatlarının sonsuz güzellik boyutu.

Sıfatlarda ki hayr boyutu.

Sıfatlar sonsuz güzellik boyutu.

Sıfatlar Zâta secde eder.

Kişi bilmelidir ki Muhammed, Ali, Fatıma, Hasan, Hüseyin kendi vücûd evindedir.

Kişi bu şuura erişmeli, bu şuurla yaşmalıdır.

Ehl-i Beyt şuuruna ulaşanlar, Ehl-i Beyt'tendir.

Allah hakikatının sırlarına ulaşanlar Ehl-i Beyt'tir.

Ehl-i Beyt hakikatine erişenler, toplumda adaletin, rahmetin oluşması için mücadele ederler.

Onlar zulmün bitmesi için mücadele ederler.

Hazreti Muhammed 20 yaşlarında iken "Erdemliler Topluğu-Hilful Fudul" adlı bir topluluğa katılmıştır.

Bir bilgiye göre de bu topluluğu kendisi kurmuştur.

Bu topluluğun amacı, toplumda zulüm gören insanların hakkını korumaktır.

O toplulukta olanlar, toplumda sevilen insanlardı.

Zulme başkaldırırlar, zulmün bitmesi için mücadele ederlerdi.

Her zaman mazlumu korumayı kendilerine görev edinmişlerdir.

Bu topluluğun mücadelesi, zulmün bitmesine, toplumun huzur içinde yaşamasına dair mücadeledir.

Kur'ân'da belirtildiği gibi, Kâmil insanların mücadelesi, toplumun huzuru, rahmeti içindir.

Enbiyâ Sûresi 107: "Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil âlemîn."

Meâli: "Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için göndermedik."

Furkân Sûresi 56: "Ve mâ erselnâke illâ mubeşşiren ve nezîrâ."

Meâli: "Seni, ümit vermek ve hakikatleri açıklayıp uyarmaktan başka bir şey için göndermedik."

Kâmil kimseler, her varlığın Allah'ın rahmetiyle kuşatıldığını bilirler.

Kimsenin kimseye zarar vermemesi gerektiğini bilirler ve topluma bunu hatırlatırlar.

Kâmil kimseler; toplumda adalet olsun, huzur olsun isterler.

Onlar toplumda gönüllere; ilmi, irfanı, edebi hissettirmeye çalışırlar.

Onlar gönüllere; karamsarlığı, ümitsizliği ekmezler.

“Karamsar olmak, ümitsiz olmak Allah’tan ümit kesmektir” hep bunu anlatırlar.

Anlatırlar ki insanlar, karamsar olmasın, mücadeleci olsun.

Hemen yılmasın, güçlü olsun, hedefe giden yolda azimli olsun.

İşte Hazreti Muhammed’in kurduğu “Erdemliler topluluğu” adaleti, barışı, birliği tecelli ettirme mücadelesi vermişlerdir.

Kur’ân’ın insanlığa sunduğu öğütler de bunlardır.

Kur’ân’da:

Adalet üzere olmak...

Hakk, Hukuk üzere olmak...

Kimsenin hakkını yememek...

Kimseye zulmetmemek...

Zalimliği terk etmek...

Fitneliği terk etmek...

Kibirden, gururdan uzaklaşmak...

Tüm insanlığa tavsiye edilir.

Maide Sûresi:

8: “Adaletsiz kimselerden olmayın. Her zaman dosdoğru hareket edin”

42: “Hüküm vereceksen adalet ile hüküm ver. Muhakkak ki dosdoğru hareket eden kimselerde Allah sevgisi vardır.”

Yûnus Sûresi

4: “İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar adalet üzeredirler.”

47: “Adalet üzere hareket ederler ve onlar zulüm içinde olmazlar. “

Nahl Sûresi 90

Muhakkak ki Allah;

Adil olmayı...

İyiliklerde olmayı...

Sahip olduklarınızı yakınlarınızla paylaşmayı emreder.

Kendini üstün görmeyi...

Fenalarda kalmayı...

İnkâr etmeyi...

Hasetlik yapmayı...

Haksızlık yapmayı...

Zulümlerde olmayı ise yasaklar.

İşte size böylece öğütler verir.

Umulur ki hakikatlere ulaşır o hâl ile davranırsınız.

İşte “Erdemliler topluluğu” Hazreti Muhammed’in mücadelesinin nasıl bir mücadele olduğunu da gösteriyor.

Hazreti Muhammed 8 Haziran 632 de 63 yaşında Medine’de vefat etmiştir.

Hazreti Muhammed’in soyu, Ehl-i Beytin’den, İlm-i Tevhîd ehillerinden ilelebet devam edecektir.

Ehli Beytin yolu olan İlm-i Tevhîd, hakikati arayanlara nasip olacaktır.

TEBBET SÛRESİ

1-

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ

Tebbet yedâ ebî lehebin ve tebb

- Tebbet : Kurusun, sönsün, helâk olmak, boşa gitmek, hüsrân,
Yedâ : Eli, gücü, eylemleri, çalışması, halleri, hareket etmek,
Ebi leheb : Yakıp yıkıcı hallere sahip olan, alevli ateş, alevlerin babası,
Ve tebbe : Kurusun, sönsün, helâk olmak, boşa gitmek, hüsrân,

Meâli 1- “Yakıp yıkıcı hâllerle hareket eden hüsrana uğrar ve helâk olup gider.”

2- “Kötü hallerle hareket eden, o hallerini bitirsin, sona erdiren.”

3- “Fitnelik, fesatlık, hasetlik gibi yakıp yıkıcı hallerle hareket eden, helâk olur gider.”

4- “İçinde öfke, hiddet, hasetlik, fesatlık gibi ateş olanlar, o ateşlerini söndürsünler.”

5- “İçinizde her türlü zulme sebep olan duygu ve düşünceleri kurutun, söndürün.”

6- “İçinizdeki her türlü kötülüğe sebep olan kibir, gurur, fitnelik, kin ateşini söndürün, kurutun.”

7- "İçinizdeki ayrımcılığa, hor bakmaya, dışlamaya sebep olan her türlü, kibir, nefret ateşini söndürün."

Bu bölümde geçen tebbe; kurumak, helâk olmak, hüsrana uğramak, boşa gitmek demektir.

Yedâ; elleri, halleri, gücü, eylemleri, yaptıkları, çalışmalarını demektir.

Ebu leheb; yakıp yıkıcı haller içinde olmak, etrafına fitne ateşi yaymak, kötülüğün babası, kibir gurur yaymak anlamına gelir.

Burada sunulan mesaj, kişi içindeki olan tüm kötülük yayan ateşi söndürmelidir, kurutulmalıdır gerçeğidir.

Yukarıda da bahsettiğimiz gibi, ebu leheb bir kişinin adı değildir.

Bir kişinin kötülük içiren davranışlarıdır.

Bu davranışların geldiği yer, beyinlerde olan kötülüğün kaynağı olan duygu ve düşüncelerdir.

Kötülük meydana getiren duygu ve düşüncelerin kaynağı da, beyne ekilen her türlü ayrımcılık, kibir içeren bilgilerdir.

Etrafına zalimlik saçan kişinin edindiği, yargılayıcı, kibir içeren her türlü bilgi yok edilmelidir.

Bu bilgiler yok edilmeden, kötülük içeren duygu ve düşünceler yok edilemez.

İnsan içindeki bu duygu ve düşünceleri yok etmelidir, söndürmelidir.

Bu bölümde bahsedilen ebu leheb, kişinin yakan, yıkan, zulum meydana getiren her türlü hâlidir.

İşte bu ebu leheb halleri kurutulmalı, söndürülmelidir.

Ebu leheb; alevlerin babası, alevli ateş demektir.

Alevlerin babası, alevli ateş ne demek?

Alevlerin babası, etrafına; yakıp yıkıcı haller yayan demektir.

Yâni, fitnelik, hasetlik, fesatlık, zarar verici, rahatsızlık verici haller yayan demektir

Her kim etrafına, bu hâlleri yayıyorsa, işte bunlar ebu leheb hâlidir.

Gurur, kibir, benlik, hasetlik, fesatlık, dedikodu yayma halleri ebu leheb hâlidir.

Kendini seçilmiş, başkasını hor görme hâli ebu leheb hâlidir.

Kendi inancını üstün görüp, kendisi gibi olmayanı hor hakir görmek, cehennemlik görmek ebu leheb hâlidir.

İnsanları fırkalara bölmek, kendi fırkasını üstün görmek, diğerlerini kâfir görmek, aşağılamak hâli, ebu leheb hâlidir.

İşte topluma her türlü fitnelik, yakıp yıkıcı bilgiler ve davranışlar sunma hâli ebu leheb hâlidir.

Kötülüğe yol açacak her türlü dedikodu, zulüm yayma hâli ebu leheb hâlidir.

Onun için, gaflet, delalet, kibir, gurur, zalimlik yayma hâllerine, ebu leheb hâlleri denir.

İşte bu hâller kimde varsa, o kimse ebu leheb hâllerinde olan kimsedir.

Tebbet Sûresi'nde bu hâller anlatılır.

Ve bu hâllerin terk edilmesi, kurutulması, beyinlerden silinmesi öğütlenir.

İnanç dünyasında, Efendimizin amcası ve amcasının karısı için indi diye yayılmıştır.

Oysa Tebbet Sûresi'nde, insanda olan fitne hâllerinin, ateş hâllerinin yok edilmesi öğüdü vardır.

Her kim çevresine dedikodu yayıp, birilerine husumetle, fitnelikle bakılmasını yayıyorsa, o kimsede ebu leheb hâli var demektir.

Her kim, çevresine birilerini kötöleyerek, bazı kimselere ya da topluluklara karşı, fitnelik, hasetlik, yayıyorsa, o kimsede ebu leheb hâli var demektir.

İşte ebu leheb, Hazreti Muhammed'in amcası değil, üstünde her türlü fitnelik, olumsuzluk, zalimlik halleri olan kimselerdir.

İşte âyette "tebbet"; kurutun, yok edin, söndürün, silin, temizleyin demektir.

Beyninizde olan, tüm o kötülük meydana getiren, duygu ve düşünceleri kurutun, yok edin demektir.

Kur'ân'da başka âyetlerde bu tekrar tekrar belirtilir.

"Etfée-Söndür."

Mâide Sûresi 64: "Naran li el harb etfee-içinizdeki tüm kavga-savaş-hiddet ateşini söndürün."

Öfkeni, kinini, nefretini söndür.

İçsel kavgalarını söndür.

Dedikodu, çekiştirme duygularını söndür.

İnatlaşma, tartışma, bilmişlik duygularını söndür.

Kibrini, hâkir bakmanı, kendini yüce görmeni söndür.

İçindeki yargılayıcı, hor bakıcı ateşi söndür.

Kur'ân'ı can kulağıyla, tüm gönlünle duy ve içindeki harb-kavga ateşini söndür.

Kendi itfaiyen kendin ol.

Etfée-Itfa; söndürmek demektir

İtfaiye kelimesi de buradan gelir.

Mâide Sûresi 64: "Kullemâ evkadû nâran lil harbi etfee hâ Allâh."

Kullemâ evkadû nâr	: Her zaman, yakmak, tutuşturmak, ateş,
Li el harb	: Harb, savaş, kavga, karşı durma,
Etfée-hâ Allâh	: Söndürmek, sönmüş, onu, Allah,

Meâli: “Allah, içinizdeki tüm harb-kavga ateşinizi söndürmenizi bildiriyor.”

Unutma kardeşim, içinde nefret-kavga-harb ateşi varsa, aşk, sevgi, şefkat, rahmet duyguları yok olur.

Ve insan için için kendini yakar.

Yakma kardeşim kendini yakma.

Yakma kardeşim yakma, çevreni de yakma.

Ebu leheb hâline düşme.

İçindeki ateşi söndür.

Hem kendini hem çevreni yakma.

Bir ormanda bir ateş çıksa, o ateş söndürülmediği müddetçe, o güzelim orman ve ormandaki nice canlı yanar gider.

O ateş, söndürülmediği müddetçe, ormanı kül eder, vira-neye döndürür.

Orman tertemiz oksijeni veremez olur.

Kuş cıvıltıları gelmez olur.

Nice hayvanın sesi duyulmaz olur.

İşte insanın içindeki ateş de söndürülmediği müddetçe, kişiyi nefreti, öfkesi yakar bitirir.

Rahmetten, şefkatten, sevgiden, saygıdan uzak eyler.

O kişi, çevresiyle birlik duygusunu oluşturamaz.

O kişi, hep saldırgan olur, kırıcı olur, kırılğan olur.

İşte onun için Kur’ân’da “içindeki kavgaları söndür” diye bildirilir.

Hiç unutma kardeşim!

Bir öfke kaynaması içindeysen, içindeki ateşten dolayıdır.

Bu ateş harb-kavga-nefret ateşidir.

Biliyorsun ki ocakta su kaynıyorsa, onu kaynatan altındaki ateştir.

Ateş sönerse suyun kaynaması durur.

Senin içindeki ateşin sönmesi için de kavga-nefret duygularının bitmesi gerekir.

Bu duyguların bitmesi için de ilâhi aşka erişmen gerekir.

Allah'a teslimiyet ve tevekkül içinde olman gerekir.

Hiç unutma ki bedeninde bir iltihap-akıntı varsa bunun nedeni bir hastalıktır

Hastalık bitmeli-sönmeli ki-kurtulumalı ki iltihap-akıntı bitsin.

İşte, insanın içindeki nefret, kavga, kibir, ebu leheb hastalığıdır, bunun bitmesi gerekir ki, içsel kavgalarımız, kibirlerimiz bitsin.

İçimizdeki hastalığın bitmesi için bir tedavi gereklidir.

Aklın ebu leheb hastalığından da kurtulması için de, Allah'a şahit olmak, O'na teslim olmak, tevekkül içinde olmakla mümkündür.

İlim irfan üzere olanlar, mutlaka Allah'a şahit olacaklardır.

Allah'a şahit olanlar, O'nun sevgisine erişeceklerdir.

O'nun sevgisine erişenlerin, içlerinde olan nefret-kibir-harb ateşi sönüp gidecektir.

Söndür kardeşim söndür.

Ebu leheb duygu ve düşüncelerini söndür, kurut.

İçindeki harb-kavga-nefret ateşini söndür, tebbet et kurut, ebu leheb halinden kurtul.

Hiç unutma kardeşim nâr-ateş demektir.

Senin içinde ki ateş senin cehennemindir.

O cehennemi söndür ki içinde cennet oluşsun.

Ve yine unutma ki ateşi söndüren de sudur.

Su, Allah'ın ilmidir, sevgisidir.

Allah'ın ilmine, sevgisine erişenin;

Dünyalık kavgaları olmaz...

Kibirleri olmaz...

Öfkeleri-nefretleri olmaz...

Para, mal, mülk hırsları olmaz...

O hırsların ateşi olmaz...

Söndür kardeşim söndür.

Ebu leheb hâline düşme.

İçindeki nefret-kibir-harb ateşini söndür.

Seni yakan ateşi söndür.

Senden yanan o ateş hiç unutma ki çevrene de yansiyacaktır.

İçindeki ateş yandığı müddetçe; öfkeli olacaksın, kavgalı olacaksın, çevrene zarar vereceksin, mutsuz olacaksın, kendini cehenneme atacaksın.

Söndür kardeşim söndür.

Ebu leheb hâline düşme.

İçindeki cehennem ateşini söndür.

Bil ki o ateş sönmeden cennet sana gelmeyecektir.

Gönlün gül bahçesine dönmeyecektir.

Söndür kardeşim söndür.

Ebu leheb hâline düşme.

İçindeki seni nefrete- kavgaya-kibre sürükleyen o ateşi söndür.

İçsel kavgalara sürükleyen o duyguları söndür.

İçindeki savaşı bitir, İslâmı-barışı getir.

İşte tebbe, kurutmak, söndürmek anlamındadır.

Kişi, içindeki tüm ebu leheb yâni kötülük ateşini kurutmalıdır, helâk etmelidir.

Her kimin içinde kötülük ateşi yanıyor, o ateş çevresine yayılacaktır ve o toplumda zulüm kötülük görülecektir.

Kur'ân'ın sunduğu muhteşem hakikat, toplumda kötülük zulüm olmamasıdır.

İnsanların barış içinde, birbirine yardımcı olarak yaşamasıdır.

İşte “tebbet yedâ ebî lehebin ve tebb” içimizdeki tüm kötülük getiren duygu ve düşüncelerin kurutulması, yok edilmesidir.

Bu sûreden gelen muhteşem öğüt, kişinin iyi insan olması içindir.

Aslında bu sûre lanet sûresi diye namazlarda okunmak istenmez.

Keşke sûrenin içindeki muhteşem uyarı anlaşılса.

Keşke her namazda bu sûre okunsa.

Ve her okuyan, kendi içindeki nice kötülüğe yol açan duyguların ve düşüncelerin bitmesi için Allah’a yakarsa.

İçindeki zulüm ateşinin sönmesi için Allah’a niyaz etse.

2-

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ

Mâ agnâ anhu mâluhu ve mâ keseb

- Mâ agnâ anhu : Değil, şey, ne, zenginlik, varlıklı, onu,
Mâlu hu : Varlığı, malı, nasibi, değer, o,
Ve mâ kesebe : Şey, ne, değil, kazandıkları, edindikleri,

Meâli 1- “O hâllerde olan varlığı anlamanın zenginliğine ulaşamaz ve hakikatlerden bir şey elde edemez.”

2- “Yakıp yıkıcı hallerle hareket eden, hakikatlerden nasip lenemez, edindiklerinden huzur bulamaz.”

3- “Kötü hallerle hareket eden, hakikatlere erişemez, hakikat yolunda olamaz.”

4- “O hallerde olanlar mülkün sahibini bilemezler, edindikleri şeylerin kıymetini bilemezler.”

5- “Onlar hakikatlerin hikmetine eremezler, değerlere ulaşamazlar.”

6- Onların halleri, Allah’ın değerlerine erişmeye perdedir, edindikleri şeyler ise ateştir.”

7- “Gurur, kibir içinde olanların asla gönülleri zengin olmaz, hakikat ne bilemezler.”

Bu bölümde geçen ağna kelimesi ganî kelimesinden gelir.

Allah’ın “El Ganî” esması vardır.

Ganî, mugnî; değerlerin sahibi olan demektir.

Ganîmet kelimesi de buradan gelir.

Ganî; zengin olan, tüm değerlerin sahibi, tüm varlığın sahibi, tüm mülkün sahibi, tüm niteliklerin sahibi anlamındadır.

Allah, ganî esmâsıyla, varlıktaki tüm değerlerin tek sahibidir.

Ebu leheb hâlinde olanlar, varlıktaki değerlerin sırlarına erişemezler.

Onların gurur, kibir halleri, varlıktaki hakikatleri anlamaya engeldir.

Ganîlik Allah'a aittir.

Yâni varlığın tüm değerleri Allah'a aittir.

İnsanın hiçbir şeyi yoktur.

Tüm değerler Allah'a aittir.

İnsanın vücûdunun sahibi de Allah'tır.

Kişi kendine varlık isnat etmemelidir.

Kişi "gani-zenginlik makamı nedir?" bilmelidir.

Kişi "fakirlik makamı nedir?" bilmelidir.

Her şeyin sahibi Allah'tır.

İnsan hiçbir şeyin sahibi değildir.

İnsan fakirdir, Allah ganîdir.

Kul fakirdir, lâkin kul Allah'ın tüm zenginliğini vücûdunda taşır.

Fakir kelimesi, eskiden bel kemiğinin kırılıp, elden ayak-tan kesilen, ayakta duramayan, bir iş yapamayan anlamında kullanılırdı.

Hakikat yolunda fakir olmak, her şeyiyle Allah'a teslim olmak anlamındadır.

Yâni kişi, kendindeki işleyişin Allah'a ait olduğunu anlayıp, onun işleyişine teslim olduğunda, fakirlik makamına erer.

Kulun ulaştığı fakirlik makamı, Allah'ın zenginliğine ulaşmaktır.

Fakir kelimesi "fakr" kelime kökünden gelir

Fakir, fakr, fekar, fukara aynı anlamlarda kullanılmıştır.

Fekâr; omurgası kırılmış, yürüyemez olmuş, başkasına muhtaç kalmış demektir.

Yâni fekâr; kendi vücûdunda her işleyenin Allah olduğunun idrâkine ulaşmış, kendine nispet ettiği işleyişi terk etmiş demektir.

Fakr; hakikat cihetiyle, parasal veya mal olarak yoksulluk demek değildir.

Dini mânâda fakirlik:

Fenâfillah makamına ulaşmış demektir.

Kendine nisbet ettiği vücûdundan geçmiş demektir.

Kendine ait sandığı malın, mülkün, bedeninin Allah'a ait olduğunu anlamış demektir.

Muhtaç olduğunu anlamış demektir.

Havaya, suya, toprağa, gıdaya muhtaç olduğunu anlamış demektir.

Her an Allah'a ait olan lütûflara, muhtaç bir hâlde olduğunu anlamış demektir.

Toplumda ise fakir kelimesi, maddi bakımdan sıkıntı içinde olan, parası ve malı olmayan kimselere denir.

Kur'ân'da fakirlik ise: Muhtaç, yoksul, hiçbir şeyi olmayan, varlığından geçmiş olan, ganî olana teslim olmuş olan, gibi anlamlara gelir

Fâtır Sûresi 15: "Yâ eyyuhe el nâs entum el fakir ilâ Allâh ve Allâh huve el ganî el hamîd."

Meâli: "Ey insanlar! Hiçbir şey size ait değildir. Ancak Allah'ındır ve Allah tüm varlığın sahibi olandır, tüm niteliklerinin sahibi olandır."

Ama kişi, ebu leheb hâli taşıyorsa, bu hakikati anlayamaz.

Varlıktaki niteliklerin değerine ulaşamaz.

Muhammed Sûresi 38: "Ve Allâh el ganî ve entum el fakir."

Meâli: "Zengin olan Allah'tır ve sizler fakir olansınız."

Meâli: "Allah her şeyin sahibidir ve sizler ise hiçbir şeyin sahibi değilsiniz."

Meâli: “Sizler bedenlen Allah’a aitsiniz, bedenleriniz size ait değildir.”

Kur’ân’ı incelediğimizde anlıyoruz ki fakirlik, bizlerin bildiği anlamda değildir.

Fakirlik; kendine nispet ettiği vücûd varlığından geçmiş demektir.

Fakirlik; her an Allah’a muhtaç olduğunu anlamak demektir.

Kendi varlığından geçen kişi, fakirlik makamına ermiş kişidir.

Fakirlik; Allah’ın zenginliğine dâhil olmaktır.

Onun için Hazreti Muhammed: “Fakr benim fahrimdir” demiştir.

Yâni “Kendime varlık nisbet etmemek, benim şerefimdir, onurumdur.”

Evet, anlıyoruz ki fakirlik, parası malı mülkü olmayan anlamında değildir.

Hakikatte fakirlik; bilgeliktir, erdemdir, fenâfillah sırrıdır.

Bilge olan kişi; dünya sorumluluğunu bilir ve çok çalışkan, çok üretken olur.

Asla dünyayı boşlamaz, mesleğinde gece gündüz çalışır.

Lâkin, ne malın ne paranın asla esiri olmaz.

Çünkü o kutsal Tuvâ vadisinde nâlinlerini çıkarmıştır.

Yâni dünyaya olan esaretini terk etmiştir.

Kendini varlık sahibi gören, kendini ganî, yâni zengin sanan Kur’ân’a göre azmışlık içindedir.

Azmışlık içinde olan, kendine benlik isnat etmiştir, haddi aşmıştır.

Alak Sûresi: 6-7

6: “Kellâ inne el insân le yatgâ.”

Meâli: “Doğrusu insan; kendine varlık isnat ederek, haddi aşmışlık yapar.”

7: “En reâ hu istagna.”

Meâli: “Kendini varlık sahibi görür.”

Ebu leheb hâli, taşkınlık hâlidir.

Kibir içinde kendine varlık isnat etme hâlidir.

Kendine varlık isnat eden, ganî esmasının hakikatine erememiştir.

Her şeyin sahibinin Allah olduğunu idrak edememiştir.

Ve kendi ebu leheb hâline teslim olmuştur.

Allah’a teslimiyet içinde olamamıştır.

Kur’ân’ı incelediğimizde anlıyoruz ki, kendini zengin gören, varlık sahibi gören aslında haddi aşmıştır ve benlik içine düşmüştür.

Ben benim egosunda yaşamak, kendi vücûdunu tutan Zâta ârif olamamaktır.

Kendine varlık isnat eden, malım mülküm var diyen, vücûdu kendine nispet eden, “Malikül Mülk” sırrına ermemiştir.

Mülkün sahibi Allah’tır.

Bu bölümde geçen; “mâlu” mal, mülk, kelimesinden gelir.

Malın da mülkün de sahibi Allah’tır.

Malikül Mülk, Allah’tır.

Âl-i İmrân Sûresi 26: “Kul Allâhumme mâlikel mulki.”

Meâli: “Deki: Allah’ım sensin mülkün sahibi.”

Vücûd mülkünün de, toprak mülkünün de, görünen görünmeyen her şeyin sahibi de Allah’tır.

Kişi bilmelidir ki, kendi vücûdu da ve malım mülküm dediği şeylerin sahibi de Allah’tır.

“Ve Allâh el ganî ve entum el fakir.”

Evet, ganî olan yâni zengin olan Allah’tır, fakir olan insandır.

Fakat fakirlik öyle bir makamdır ki, fakirlik makamına eren, en büyük zenginliğin içinde bulur kendini.

Fakirlik makamına erene:

Allah'a ait olan nice sırların, hikmetlerin, lütûfların kapısı açılmıştır.

Kendine benlik isnat etmeyen, Allah'a ait olan vücûd şehrinde nice mucizelere adım atar.

Fakirlik makamı, Hazreti Muhammed'in makamıdır.

Fakirlik makamı, Halk'ta Hakk'a nazar etmektir.

Fakirlik makamı, ganî olan yâni zengin olan Allah'ın zenginliğine kavuşmaktır.

Fakirlik makamı, huzur makamıdır.

Evet, anlıyoruz ki fakirlik bize öğretildiği anlamda değildir.

Ve hakikatte fakirlik, bir sıkıntı durumu değil, bir refah durumudur.

Toplumda fakirlik diye öğretilen kelimenin yerine, yâni ihtiyacı olan kişilere fakir demektense, "yardıma ihtiyacı olan, darda kalan, çaresiz kalan, sıkıntısı olan, mahrum olan" kelimelerini kullanmak daha uygun düşer.

Kişi, malıyla mülküyle, övünmemeli, gururlanmamalıdır.

Vücûduna benim dememelidir.

"Malikül Mülk" sırrına ermelidir, haddi aşmamalıdır.

Mal kişiye bir emanettir.

Bu emanet gün gelir, yeni bir emanetçiye teslim edilir.

Beden de kişiye emanettir.

Gün gelir o emanet de sahibi olan Allah'a döner.

Kişi bedenim dediği, o mülkte hiçbir şeye muktedir değildir.

Yâni ne kâlbini attrabilir, ne kanını dolaştırabilir, nefes alıp vermesinde bile muktedir olan değildir.

Bedeninde olan işleyişi yapan kendisi değildir.

Kişi bunları bilmeli ve ganî olanın Allah olduğunu anlamalıdır.

Ve ganî olanın Allah olduğunu unutmadan yaşmalıdır.

Mal da, mülk de, vücûd da kişiye ait değildir.

Kişi fakirliğin mânâsına ermeli ve Allah'ın ganî esmasını gönlünde hissetmelidir.

Arif kişiye fakirlik; dervişliktir, İlâhî aşktır, teslimiyettir, tevekküldür.

Arif kişiye fakirlik; Allah'ın ulvîyetinde kendi varlığından geçmektir, İlâhî huzura ermektir.

Eğer kişi kibir içindeyse,

Dedikodu, öfke, hiddet içindeyse,

Mal mülk, şan şöhret peşindeyse,

Dünya malına esir olmuşsa,

Kâlb kırıyor, aldatıyor, kul hakkına giriyorsa, kötülük yapıyor,

O kişi Allah'ın ganî esmâsına erişemez, fakirlik makamına eremez.

Fakirlik makamına eren kişinin gönlüne "El Ganî" esmâsı açılır.

Ganî esmâsı gönülde tecelli ederse; kişi fenâfillah makamına erer.

Kendine nisbet ettiği vücûdundan geçer.

Kendine ait sandığı malın, mülkün, bedeninin Allah'a ait olduğunu anlar.

Kendine varlık nispet etmekten vazgeçer.

Allah'ın sırları, hikmetleri, gönülde bir bir açılır.

Allah'ın sonsuz mucizeleri, bir bir kendini gösterir.

Ganî esmâsı gönlünde tecelli eden kişi, tüm değerlerin, tüm tecellilerin sahibinin Allah olduğunu bilerek yaşar.

Mümteherine Sûresi 6: "İnnallâhe huvel ganîyyul hamîd."

Meâli: "Muhakkak ki Allah tüm değerlerin sahibidir, tüm tecellilerin sahibidir. "

Ankebût Sûresi: "İnnallâhe le ganîyyun anil âlemîn."

Meâli: “Muhakkak ki Allah, elbette kâinattaki tüm değerlerin sahibidir.”

Malın, mülkün sahibi Allah'tır.

Tüm değerlerin sahibi Allah'tır.

Yunus Emre'miz bir şiirinde ne güzel anlatmış:

“Mal sahibi mülk sahibi

Hani bunun ilk sahibi

Mal da yalan mülk de yalan

Var biraz da sen oyalan”

Kişi, ganî olanın Allah olduğunu unutmamalıdır.

Kendine zenginlik isnat etmemelidir.

Mülk sahibi, İlim sahibi Allah'tır, kul ise kendi zaman dilimi içinde bir emanetçidir.

Mala mülke esir olan, benim deyip kendine nisbet eden, gerçek huzura ulaşamaz.

İlim Allah'a aittir, kişi ilmi kendine nisbet etmemelidir.

Kişi, ilmin Allah'a ait olduğunu bilerek yaşmalıdır.

Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji ilminin varlıktaki akışını yapan Allah'tır.

Kişi tevâzû içinde hareket ederse, ilmin kapıları ona bir bir açılır.

Duhâ Sûresi 8: “Ve vecedeke âilen fe agnâ.”

Meâli: “Sen hakikatlerin bilgisinden yoksunken, sonra seni ilmin zenginliğine ulaştırmadı mı?”

Kişinin zenginliği, Allah'ın ilmine lütûflarına, sırlarına ermesidir.

Kişi, hiçbir şeyi kendine nisbet etmemelidir.

Gurur, kibir, kin, nefret, kişiyi Allah'ın ganî esmâsından uzaklaştırır, kişiyi şeytani hâllere düşürür.

Varlıktaki Allah'ın tecellilerine arif olan kişinin gönlü, ganî esmâsıyla zenginleşir.

İşte, “El Ganî” esmâsının hakikatine eren kişi, bilir ki her şeyin sahibi Allah'tır, kulun kendine ait olan hiçbir şeyi yoktur.

“El Ganî” esmâsı gönlünde tecelli eden kişi, fakirlik makamıyla şereflenir ve onun gönlü zengindir.

İşte bu bölümde geçen “Mâ agnâ anhu mâluhu ve mâ ke-seb” ebu leheb hallerinde olan kimseler, Allah'ın varlıktaki nice değerlerinin sırlarına, hikmetlerine asla eremezler.

Onların edindikleri şey, Allah'a ortak koşmaktır.

Onların edindikleri şey, gurur, kibir içinde olmaktır.

Onların edindikleri şey, çevrelerine fitne ateşi saçmaktır.

Onların edindikleri şeyler onları sadece zalimleştirir.

İşte ebu leheb hâli kurutulmadığı müddetçe, hakikat kapıları açılmaz.

O kapılara perde, kişinin kendi yakıp yıkıcı halleridir.

سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ

Se yaslâ nâren zâte leheb

- Se yaslâ : Durumu, girecek, bulunacak, yaslanacak, dayanacak, taşır,
 Nâren : Ateş, yakıcılık, nâr, ateş saçanlar, kibir ateşi, fitnelik ateşi,
 Zâte leheb : Sahip, alevli ateş, yakıcı ateş, yakıp yıkıcı,

Meâli 1- “Durumu yakıp yıkıcı hallerde sahip olmaktır, o ateş hallerine yaslanır.”

2- “O halde olan kimsenin yaslandığı duygular, fitnelik, fesatlık, hasetlik gibi yakıp yıkıcı duygulardır.”

3- “Yakıp yıkıcı hallerde olan kimseler, ateşin sahipleridir.”

4- “Ebu leheb hâlinde olanlar, ateşe yaslanırlar ve onlar o ateşin içindedirler.”

5- “Çevrelerine ateş saçanlar, o ateşe dayanırlar ve o ateşin sahibidirler.”

6- “Her türlü fitnelik ateşinden beslenenler, o ateşin içindedirler.”

7- “Her türlü zalimlik ateşine yaslananlar, ebu leheb olanlardır.”

Bu bölümde geçen nâr kelimesi, ateş anlamındadır.

Yasla nâr; ateşe yaslanmak, ateşin içinde olmak, ateşten beslenmek demektir.

Buradaki ateş; her türlü fitnelik, fesatlık, gurur, kibir ateşidir.

Kibir ateşi içinde olanlar, çevrelerine ego ateşi saçarlar.

Fitnelik ateşi içinde olanlar, çevrelerine ayrımcılık, ikilik, hasetlik, sahtekârlık ateşi saçarlar.

Nâr kelimesi ile nûr kelimesi aynı kelime kökünden gelir.

Her varlık Allah'ın nûruyla sarılıdır.

Bu nûru göremeyenler, senlik benlik ateşine düşerler.

Sûrette kalırlar; iblis durumuna düşerler.

Kur'ân'da iblis; varlığın toprak boyutunda, sûret boyutunda kalıp özü göremeyendir, diye bildirilir.

Hikâyede "iblis âdeme secde etmedi" diye bildirilir.

İblis "Onu topraktan yarattın" dedi.

Yâni her kim varlığın toprak boyutunda kalır, onun özündeki nuru göremezse, nâra düşer yâni kibir ateşine düşer, iblis olur.

İblis diye ayrı bir varlık yoktur.

İblis, varlığın beşer boyutunda yâni toprak boyutunda yâni varlığın sûret boyutunda kalmaktır.

İblis, varlığın dış elbisesinde, yâni libas boyutunda kalmaktır, yâni toprak boyutunda kalmaktır.

İblis, libas, elbise, dış elbise, sûret, varlığın toprak ciheti aynı anlamlara gelir.

İblis; dış elbisede, sûrette, toprak boyutunda kalan demektir.

"Melekler secde etti, iblis etmedi" âyetinin bize verdiği mesaj; her kim varlığın dış yüzünü gördü, iç yüzünü göremedi, işte o iblis durumuna düştü, yâni varlığın toprak boyutunda kaldı, aslını göremedi, anlamındadır.

Bakara Sûresi 34: "Ve iz kulnâ lil melâiketiscudû li âdeme fe secedû illâ iblîs ebâ vestekbere ve kâne minel kâfirîn"

Meâli: "Âdem'e; tüm varlıktaki gücü anla, tüm varlığıyla bir teslimiyet içinde ol, diye bildirdik. Böylece o tüm varlığıyla teslim oldu. Ancak, varlığın dış yüzünde kalıp iç yüzünü göremeyen, tüm varlıktaki gücü anlayamayan ise, teslim olmaktan kaçınır ve bir kibirlilik içinde kalır ve hakikatleri görmemezlikten gelenlerden olur."

İblis Allah'a: "senin dosdoğru yolun üzere duracağım" âyetinden gelen mesaj ise, Allah ile aramıza perde varlığın sûret boyutunda, yâni toprak boyutunda kalmaktır.

Onun için iblis: "onu topraktan yarattın" dedi.

"Ene hayrun minhu-Ben ondan hayırlıyım" dedi. Sâd Sûresi 76
Ve senlik benlik ateşinde kalarak, ebu leheb durumuna düştü.
Ve kendini diğer yaratılan bir varlıktan üstün gördü.

Ve kibir ateşine yaslandı.

"Ben ondan üstünüm, ben ondan hayırlıyım" kibrine yaslandı.
Ve kibrin sahibi oldu.

İblis "Ben ondan hayırlıyım" dedi.

"Halakte hu min tîn-Onun varlığı toprak" dedi.

Bu âyeti çok iyi tefekkür etmeliyiz.

Bu gördüğümüz varlık, sûret boyutuyla bir perdedir.

Perdenin ardı Allah boyutudur.

Her kim; sûret gördü, sîret göremedi o iblis oldu, ateşe yaslandı.

Her kim; toprak gördü, aslını göremedi o iblis oldu, ateşin sahibi oldu.

Her kim; kendini gördü, kendinde Hakk'ı göremedi, o iblis oldu, "nâren zâte leheb- leheb ateşin sahibidir" durumuna düştü.

Her kim; karşısındaki kişiyi gördü, onda Hakk'ı göremedi, o iblis oldu, ateşe girdi.

Her kim, tende kaldı câna eremedi, o iblis oldu, çevresine kibir ateşi saçtı.

Her kim, güzel çirkin diye gördü, gördüğünün özünü göremedi, o ateşe yaslandı, o iblis oldu.

Her kim, kadın erkek diye baktı, insan olarak bakamadı, o iblis oldu, gurur ateşine yaslandı.

Her kim; eşyayı gördü eşyada esmayı göremedi, o iblis oldu, nâra girdi, ateşin sahibi oldu.

Cehennem nârı da bu idi.

Eğer biz, sûretleri görür sûretleri tutan sûreti göremezsek, yâni toprağı görür; toprağın ardında olanı göremezsek, yâni teni görüp cânı göremezsek, iblislik hâli bizde açığa çıkar.

Ve bizler senlik benlik kavgasına düşerek, ateşe yaslanmış oluruz.

İşte iblis; varlığın dış elbisesinde kalan, yâni varlığın toprak boyutunda kalan demektir.

Bizden istenen sûretleri tutan gücü anlamak ve secde sırrına ermektir.

İblislik durumuna düşen kişide, bir hamilelik başlar ve o kendi şeytanını doğurur.

Şeytanın babası, iblistir.

İblislik hâlinden sonra şeytanlık hâli doğar.

Şeytan çevresine zulüm saçandır.

Şeytan “şa-ta-na” kelimesinden gelir.

Şa-ta-na yâni şeytan; uzaklaşan yâni Hakk’tan uzak olan demektir.

Şeytanlaşan kişi, hep kibir içindedir, kendini üstün görür, kendi otoritesi için her şeyi yapar.

İblisin oğlu şeytandır diyebiliriz.

İblislik hâli şeytanlığı doğurur.

Bir kişi İblislikte kalırsa yâni dış sûrette kalırsa, sireti görmekten uzaklaşır yâni Hakk’ı anlamaktan uzaklaşır

Bir kişi Hakk’tan uzaklaştığında şeytanlaşır

Şeytanlaşan kişide her türlü zalimlik ortaya çıkar.

Şeytan boyutunda kalan kişi, varlığın eşya boyutunda kalıp, kendi şahsi menfaatleri için zulüm üreten kişidir.

Şeytanlaşan kişi;
Makam, mevki, şan, şöhret, çıkar, zenginlik, peşinde olur.
Hep dünya menfaati, şahsi çıkar peşindedir.
Şahsi çıkar için yakar, yıkar, parçalar, böler, öldürür, her şeyi yapar.

Gurur, kibir içindedir.

O öyle bir kibirdir ki kendi isteğine ulaşmak için:

Yeri gelir tevâzû içinde görünür.

Yeri gelir gözyaşı içinde görünür.

Yeri gelir karamsarlık içinde görünür.

Yeri gelir korkutur, yeri gelir yalanla sevindirir.

Yeri gelir insanların inançlarını kullanır.

Ve her zaman Allah adını kullanarak hareket eder.

Çünkü masum insanların aldatıldığı alan, din alanıdır.

Hadîd Sûresi 14: "Ve garrekum bi Allâh el garûr."

Meâli: "Ve aldatıcılar sizi Allah ile aldattı"

İşte şeytani hallerde olan kişi, hep sinsilik içindedir, hep kendi çıkarı için hareket eder, içi başka dışı başkadır.

O halde olanlar kibrin, gururun ateşine yaslanırlar.

İşte o gurur, kibir, kişiyi, kendini üstün görme ateşine götürür.

Nisâ Sûresi 120: "şeytânü illâ gurûrâ- şeytan denen, ancak gurur, kibir içinde olandır."

Âyette belirtildiği gibi, kibir, gurur, ebu leheb hâlidir, ateş hâlidir.

Evet, her kim; bir gurur, kibir içindeyse, işte o kişi şeytandır.

Gururlanma, kibirlenme şeytanlığın doğduğu yerdir.

Şeytani halde olan kişi; her an zulüm üreten, hep kendi çıkarları için hareket eden ebu leheb hâli olan kişidir.

Onlar kendi çıkarları için her türlü zulmü yaparlar.

Onların dilinden senlik benlik eksik olmaz.
Dillerinde yalanlar eksik olmaz.
Hallerinde hep kötülükler olur,
Sevgiden bahsederler ama, kendi zalimliklerini gerçekleştirmek için sevgi söylemini bir perde olarak kullanırlar.
Onların tek amaçları vardır, kendi çıkarlarıdır.
Onların tek amaçları, otorite kurmak, saltanat kurmaktır.
Allah, kitab derler ama bu sözler bir perdedir.
Masum insanları kandırırlar, onların mallarına mülklerine çökerler.
İşte onlar hep ateşe yasalanırlar, ateşten beslenirler.
Kendi çıkarları için her şeyi kullanırlar,
Konuştukları zaman dillerinde, üstünlük, yücelik sözleri vardır.
Dillerinin altında ise hep bölücülük, ikilik vardır.
İşte tüm bu haller ebu leheb hâlidir.
Konuştukları zaman hep birilerini kerih görme vardır kendileri üstün görme vardır.
Her an sinsilik içinde olurlar.
Kendilerini diğer yaratılanlardan büyük görürler daha hayırlı görürler.
Başkalarını kâfir ilan ederler, kendilerini iman sahibi görürler.
Başkalarının inançlarını kerih görürler.
Kendi gibi olmayanı asla kabul etmezler.
Onları hedef gösterirler, onlara zulüm edilmesine sebep olurlar.
Hakk'tan uzaklaşan her insan şeytanlaşmaya başlar.
Hakk'tan uzaklaşmak derken bu uzaklaşma duygu ve düşünceler cihetiyledir.
Yoksa O bize bizden daha yakındır.
Şeytanlaşan insan makam, mevki, şan, şöhret peşinde olur.

Hep dünya menfaati, şahsi çıkar peşindedir,
Şahsi çıkar için yakar, yıkar, parçalar, böler, öldürür, her
şeyi yapar..

Yâni ebu leheb olur.

Kibir içinde olur, O öyle bir kibirdir ki kendi isteğine ulaş-
mak için yeri gelir tevâzûlu görünür

Yeri gelir gözyaşı içinde görünür.

Yeri gelir karamsarlık içinde görünür.

Yeri gelir korkutur.

Yeri gelir insanların inançlarını kullanır.

Yâni o kişi hep sinsilik içindedir, içi başka dışı başkadır.

Fitnelik peşindedir.

İnsanların yüzüne güler sonra ardından alay eder.

Tüm bunlar ebu leheb hâlidir.

Konuştuğunda:

Ben ondan hayırlıyım der.

Bizim yolumuz daha yüce der.

Onlar kâfir biz ise inanan kesimiz der.

Onlar cehennemlik der.

Yâni dilinde hep ikilik ifade eden kelimeler vardır.

Dilinde hep ayrımcılık ifade eden kelimeler vardır.

Dilinde hep küçük görücü kelimeler vardır.

Kendini yüce görme, başkasını hâkir görme vardır.

Kısacası o hâlde olanlarda hep birilerini kerih görme vardır.

Hep bir kibir içindedirler

İşte iblislikte bizdedir, şeytanlıkta bizdedir.

İşte ebu leheb hâli iblislik, şeytanlık hâlidir.

Kim birini kerih görüyorsa...

Kim insanları inançlarına göre ayırıyor kendi ibadetlerini daha yüce görüyorsa...

Kim insanları fırkalara bölüyorsa...

Kimin dilinde ben ve o kelimesi varsa...

Kim bizlik şuurundan uzak ise...

Kimin dilinde kibir, kendini beğenmişlik ifade eden sözler varsa o iblistir, o şeytandır, o ebu lehebtir.

İşte o kibir ateşine yaslanır, etrafına ateş saçar, kibir ateşinin sahibi olur.

İşte Tebbet Sûresi'nden sunulan mesaj; tüm bu hallerin kurtulması, söndürülmesi tavsiyesidir.

İşte bu bölümde geçen; "se yaslâ nâren zâte leheb" ebu leheb hallerinde olanların yaslandıkları yer, kötülük ateşidir, onlar o ateşin sahipleridir.

Her türlü kötülüğe yaslananlar şeytana dost olmuşlardır.

Cehennem ateşine yaslanmışlardır.

وَأَمْرًا تُهٗ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ

Vemreetuh hammâletel hatab

- Ve emr etu hu : İş, hüküm, yaptığı, onun işi, hareket, onun halleri,
 Hammâlet : Taşımak, hamal, yüklenmek,
 El hatabi : Odun, yakacak odun, boş olan, düşüncesiz, dedikodu,

Meâli 1- “O halde olan düşüncesizliği, dedikoduları taşır, o hallerle hareket eder.”

2- “Onun yaptığı şeyler; şuursuzluk, akılsızlık, düşüncesizliktir, o bu hallerin hamalıdır.”

3- O içinde hasetliği, fesatlığı, kini, nefreti, yargılamayı, hor görmeyi taşır, o içi boş kütük gibidir, idraksiz, şuursuzdur.”

4- “Ebu leheb hâlinde olanlar, içlerinde her türlü kötülüğü açığa çıkaran duyguları taşırlar.”

5- “Onların yaptıkları şeyler, kötülük içeren şeylerdir.”

6- “Onların taşıdıkları şeyler, içi boş odun gibi, irfaniyet meydana getirmeyecek olan şeylerdir.”

7- “Onların bildikleri, taşıdıkları, hep zulüm eylemi meydana getirecek olan şeylerdir.”

Bu bölümde geçen, “hamal hatab” içi boş odun hamalı demektir.

İçi boş odun hamalı ne demek denilirse; içi boş, asılsız, bâtil bilgilerin hamalı demektir.

Her kim bâtil şeyleri, aslı olmayan bilgileri, yargılayıcı, hor görücü bilgileri aklında taşıyorsa, o kimse ilmi bir yolda olmaz, idraksizlik içinde olur.

Ebu leheb hâlinde olanların akıllarında hep, kötülüğe yol açacak olan duygu ve düşünceler vardır.

Bu bölümde geçen “ وَامْرَأَتُهُ -emr etu hu” âyeti çok dikkatli incelenmelidir.

Bu âyeti genelde müellifler, Hazreti Muhammed’in amcasının karısı olarak meâl ediyorlar.

Bazı örnekler verelim:

Diyanet İşleri (4-5): “Boynunda bükülmüş hurma liflerinden bir ip olduğu halde sırtında odun taşıyarak karısı da (o ateşe girecektir).”

Elmalılı Hamdi Yazır: “Karısı da, odun hammalı olarak”

Süleyman Ateş: “Karısı da, odun hamalı olarak.”

Mustafa İslâmoğlu: “Karısı da (onun ateşine) odun hamallığı yapacak.”

Yaşar Nuri Öztürk: “Karısı da, odun hamalı olarak.”

Kur’ân’da birçok müellif, şu âyetleri de eş, karısı, olarak çevirmişlerdir.

Ayn; karısı, eşi. Saffat Sûresi 48,

Ezvac; eşler-eşleri. Bakara Sûresi 25

Zevc; eş, eşi, karısı. Bakara Sûresi 35

Nisa; hanımı, eşi, karısı, kadın. Bakara Sûresi 226

Kur’ân’ın tamamını incelediğimizde, zevc-ezvac kelimeleri eş, hanımı, karısı olarak çevrilmiştir.

Oysa Tebbet Sûresi’nde bölümde geçen “ وَامْرَأَتُهُ -emr etu hu” kelimesi onun karısı olarak çevrilmiştir.

Bu bölümde geçen “ وَامْرَأَتُهُ -emre tu hu” kelimelerini ayrı ayrı inceleyelim:

Emr “امر” kelimesi; işleyiş, hüküm, hareket, haller, durum, olay, davranışlar demektir.

Varlıktaki Allah'ın emri ilâhisi, O'nun işleyiş, hükümleri anlamındadır.

Arâf Sûresi 54: "Vel emr tebârekallâhu rabbulâlemîn."

Ve el emru : İş, işleyişin sahibi, hüküm,
Tebâreke : Bereket, var edip duran, zatiyla yüce olan, tüm sıfatlar,
Allah rabbu el âlemîne : Allah, âlemlerin rabbi, tüm varlığı vücûdlandırان,

Meâli: "Allah; bütün varlığı vücûdlandırان, bütün varlıktaki işleyişin sahibi, bütün varlığı Zatiyla tutandır."

Ahkâf Sûresi 25: "Tudemmiru kulle şeyin bi emri rabbihâ."

Tudemmiru : Kaybeden, körelmek, dağıtma, dumur, anlayamayan,
Kulle şeyin : Bütün her şey, bütün varlık,
Bi emri Rabbihâ : İş, hüküm, işleyiş, Rab, o

25- "Bütün varlıktaki Rabbin işleyişini anlayamayanlar kaybedenlerdir."

Kur'ân'ı incelediğimiz zaman, emr kelimesi işleyiş olarak karşımıza çıkıyor.

Etu hu "أَتَتْهُ" kelimesi ise, ona ait olan, onun halleri, onun davranışları anlamındadır.

Burada ebu leheb hâlinde olanların, eylemleri, işleyişleri, halleri, davranışları belirtilmektedir.

Meâllerde ısrarla Hazreti Muhammed'in amcasının karısı olarak gösterilmesi ve onun odun taşıyarak cehenneme gireceği yorumunu, bu sûresi inceleyenlerin takdirine bırakıyoruz.

Ama biz buradan anlıyoruz ki ebu leheb hâlinde olanlar, bir düşüncesizlik içinde, şuarsuzluk içinde olanlardır.

Onların bildikleri içi boş odun gibi gösterilmiştir.

Çünkü içi boş odun filiz veremez, yeşermez, meyve veremez.

Burada içi boş oduna benzetmek, bildiğimiz şeyler, hep ayrımcılık içeren, zulüm getiren şeyler anlamındadır.

Münâfıkûn Sûresi 4. âyette bu çok güzel açıklanır.

Münâfıkûn Sûresi 4: “Ve izâ reeytehum tu’cibuke ecsâmu-hum ve in yekûlû tesma li kavlihim ke ennehum huşubun musennedeh yahsebûne kulle sayhatin aleyhim humul aduvvu fahzerhum kâtelehumullâhu ennâ yûfekûn.”

Ve izâ raeyte hum	: O zaman, gördüğünde, gördüğün zaman, onlar,
Tucibu ke	: İlginç, acayip, merak, harika, hayranlık, şaşkınlık, sen,
Ecsâmu-hum	: Vücûdlar, cisimleri, nesnelere, görünüşleri,
Ve in yekulu	: Eğer, şâyet, derler, söylerler, konuşurlar,
Tesma	: Duyarsın, duyun, dinlersin,
Li kavli-him	: Söyledikleri, söylemelerini, sözler,
Keenne-hum	: Gibi, onlar olsa, sanki onlar biliyor gibi,
Huşubun	: Ahşap, odun, kütükler, içi boş, şuursuz, manadan uzak,
Musennedetun	: Kanıt, dinlenme, dayalı, yaslanmış, o halde olan,
Yahsebûne	: Hesaplamak, zannederler,
Kulle	: Tüm, her seferinde, hep,
Sayhatin	: Bağırarak, çığlık, sayha, yüksek ses, gürültü,
Aleyhim	: Onlar, kendileri,
Hum el aduvvu	: Onlar, düşman, hasım, hep düşmanlık içinde,
Fe ahzer hum	: Dikkatli ol, sakın, uzak dur, onlar,
Kâtele hum	: Öldüren, helâk eden, parçalayan, zarar veren
Allah	: Allah, El Lah, tüm kâinattaki Kudret,
Ennâ yûfekûn	: Nasıl, çevrilme, uzaklaşma, anlamaktan uzak olan,

Meâli: “Onları gördüğün zaman, onların görünüşleri ve eğer söylediklerini dinlersen, onların sözleri seni şaşırır. Sanki onlar biliyor gibidirler, ama onlar bir şüursuzluk içinde söylediklerinin manalarını anlamaktan uzaktırlar. Hep zanlarına dayanırlar. Onlar kendilerini haklı göstermek için bağırarak konuşurlar. Onlar hep bir düşmanlık içindedirler. Onlar hep zarar veren hâller içindedirler. Onların tüm o hallerinden sakın. Onlar Allah’ı anlamaktan uzaktırlar.

Âyette belirtildiği gibi, içi boş odun, kereste, gibi benzetmeler, bir irfaniyet, bir idrak oluşturmayacak olan kimseler için kullanılmıştır.

Bâtıl şeylere meyleden, asılsız inançlar içinde olur.

Hurafelerle hareket eden kimseden, bir irfaniyet bir keşif tecelli etmez.

İçi boş kimse, yâni aklı asılsız şeylerle sarılı olan kimse, bâtıl alana esir olmuş kimsedir.

O kimseleri Kur’ân, içi kurumuş boş oduna benzetir.

İçi kurumuş bir ağaçtan, çiçek oluşmaz, meyve teşekkül etmez.

İçi boş kimse bir irfaniyet içinde olamaz.

Kur’ân’da bunun ile ilgili âyetler vardır.

Lokman Sûresi 30: “Zâlike bi ennellâhe huvel hakku ve enne mâ yedûne min dûnihil bâtilu ve ennalâhe huvel aliyyul kebîr.”

Zâlike bi enne Allah	: İşte, böylece, Allah,
Huve el hakku	: O, hak, gerçek, hakikat,
Ve enne ma yedûne	: Muhakkak, şey, ne, değil, yönelmek, tapmak, el, güç,
Min dûni-hi	: Ondan başka, onu bırakıp, ona ait olan hakikatler,
El bâtilu	: Bâtıl, boş, hurafe, zanna göre olan şey, doğru olmayan,
Ve ennellâhe	: Muhakkak ki Allah,

Huve el aliyyu : Âli, yüce, yüksek, ilmin sahibi,
El kebîru : Kebir, büyük, ulu, yüce

Meâlî: “İşte gerçek olan Allah’tır ve O’na ait olan hakikatleri bırakıp hurafe olan şeylere yönelmeyin. Muhakkak ki Allah ilmiyle yüce olandır.”

Bu âyette geçen bâtil kelimesi; hurafe, asılsız olan şeyler, boş olan şeyler anlamındadır.

Âyette bâtila yönelmeyin tavsiyesi vardır.

Bâtila yönelen kimseler, içi boş odunlar gibidir.

Onlarda çiçek açmaz, onlarda meyve olmaz.

İnsan aklını hurafelere esir etmemelidir.

İnsan aklını görünen varlığı anlamak için kullanılmalıdır.

Allah’a ait olan hakikatler tüm varlık kitabında satır satır yazılıdır.

Her varlık Allah’ın hakikatlerini gösterir.

Tüm varlıktaki tecelliler bizzat O’nu gösterir.

Her varlıkta bizzat Allah’ın ilmi satır satır yazılıdır.

İnsan Din adına anlatılan bâtil şeylere yâni aslı olmayan şeylere yâni hurafelere yönelmemelidir.

Yöneleceği tek şey olmalı kendi vücûd kitabı ve varlık kitabı.

Bu kâinattaki her şey bir âyettir.

Anlatılan hurafeler bizi varlık kitabını incelemekten alıko-yarsa asla hakikatlere arif olamayız.

Ve içi boş odun durumuna düşeriz.

Artık biz hurafelerin hamalı oluruz, ilmin değil.

Hakikatler bizzat bu kâinat kitabının içindeki varlık sayfalarında vardır.

Yeter ki oraya bakalım, yeter ki oradan okuyalım, yeter ki gece gündüz orayı araştıralım.

İnsana verilen akıl bunun içindir.

Bakmak, gözlemlemek, araştırmak, düşünmek, hep hakikatleri anlamak içindir.

İnsan hurafelerin hamalı olmamalıdır, onlardan kurtulmalı, gönlünde hakikatleri taşımalıdır.

İşte gerçek olan Allah'tır.

Allah gerçek olduğunu, tüm varlıktan her an tecellileri ile gösterir.

Tüm varlık O'nun hakikat kitabıdır.

Kişi oradan okumalıdır.

Hurafelerden değil.

İşte "hammâletel hatab" hurafelerin, bâtil şeylerin hamalı olmak demektir.

Kur'ân, bâtila aldanmamayı bildirir.

Bâtili değil, hakikati taşımamızı adeta emreder.

Bakara Sûresi 42: "Ve lâ telbisûl hakka bil bâtilı ve tektumûl hakka ve entum talemûn."

Ve lâ telbisû	: Aldanmak, karıştırmayın,
El hakka	: Hakk, gerçek, doğru olan, temeli olan,
Bi el bâtil	: Bâtil, asılsız, temeli olmayan, hurafe,
Ve entum talemun	: Siz, bilenlerden olun,

Meâli: "Hakk ile bâtili karıştırmayın ve siz hakikatleri bilin."

Kur'an'da ilme tabi olmamız, asla bâtila yöneltmememiz gerektiği bildirilir.

İlmi bırakıp bâtila hareket etmeyi, içi boş odun olarak gösterir.

İlme yönlendiren insanları bulmamız, bâtila esir olmamamız gerektiği bildirilir.

Nahl sûresi 36: "Gerçek olan şu ki; her ümmetin içinden hakikatleri gösteren, bizi anlatanlar açığa çıktı. Allah'a kul olsunlar ve bâtil olan şeylerden sakınsınlar diye, onlara hakikatleri anlattı. Sonra da onlardan kimi Allah'ı rehber edindi ve onlardan

kimi de hakikatleri bırakıp cehalete saptı. İşte yeryüzünde gezin dolaşın, sonra da bakın görün yalanlarda kalanların akıbetleri nasıl oldu.”

Allah’tan emin olanlar, yalanları, bâtilı bilirler.

Nûr Sûresi 12: “Lev lâ iz semî’tumûhu zannel muminûne vel muminâtu bi enfusihim hayran ve kâlû hâzâ ifkun mubîn.”

Vev la iz semitumu hu	: Değil miydi, olmaz mıydı, olsaydı, işitme, o,
Zann	: Zan, ihtimal, kesin bilgi, şüphe, töhmet,
El mü’minun	: Mü’min olanlar, emin olanlar,
Ve el muminat	: Mü’minlik yolunda olanlar,
Bi enfusi-him	: Nefslerinde, kendilerinde, kendi içlerinde,
Hayran	: Hayırlı, iyi olan,
Ve kalu hâzâ	: Dediler, derler, bu,
İfkun mubin	: Bâtil olan, aslından uzak, uydurulmuş, apaçık,

Meâli: “Mü’minler ve mü’minlik yolunda olanlar; zanlara ait olan şeyleri duyduklarında, kendileri için daha hayırlı olanı bilirler ve derler ki: Bunlar apaçık bâtil olan şeylerdir.”

Mü’minlik makamına eren kimseler, bâtil olan şeyleri, yalanı bilirler.

Ve oraya asla yönelmezler.

Oradan gelen bilgilere asla esir olmazlar.

Onlar içi boş odun gibi değildir, onlar yemyeşil ağaçlar gibidir, her an irfaniyet meyvesi verirler.

Onlar yalanların hamalı değildirler yâni yalanları taşımazlar.

Onlar hakikatlerin hamalıdırlar, yâni hakikatleri taşırlar.

Yalanlarda kalanlar, bâtil şeylerin, aslı olmayan şeylerin hamalıdırlar.

Yalan konusunu incelersek:

Yalan, iftira, ihtilâk birlikte değerlendirilmelidir.

Nedir iftira?

Nedir yalan?

Nedir ihtilâk?

Din diyerek, iman diyerek aktarılan bilgiler, aslı olan, ilmi ispatı olan şeyler midir?

Yoksa aslı olmayan, ilmi delilleri olmayan, yalanlardan mı oluşuyor?

Peki, dinin hakikati nedir?

Hep duyduğumuz ama şahit olmadığımız inanç boyutu, yalandan mı ibaret?

Allah hakkında anlatılanlar ve şahit olmadan inandığımız inanç alanı, yalandan mı ibaret?

Yalanlara inanarak mı yaşıyoruz?

Aslını bilmeden, şahit olmadan, hiç sorgulamadan mı yaşıyoruz?

Yâni hepimiz ihtilâk üzere mi yaşıyoruz.

İnandığımız, ama aslını bilmediğimiz inançlar üzere mi yaşıyoruz?

Ezanda günde 20 defa duyduğumuz “Eşhedü-şahit olun” duyurusu nedir?

Evet, nedir iftira?

Nedir yalan?

Nedir ihtilâk?

Gelin Kur’ân’a göre düşünelim:

En’âm Sûresi 116: “Ve in tutı eksere men fil ardı yudillûke an sebîlillâh in yettebiûne illez zanne ve in hum illâ yahrusûn.”

Ve in tutı eksere : Eğer, kulak vermek, dinlemek, itaat, uyma,
çoğuna,
Men fi el ardı : Kim, kimse, yeryüzünde,
Yudillû ke : Sapan, bâtıla sapmak, seni saptırırlar,
An sebil Allah : Allah'ın yolundan, hakikatlerinden,
İn yettebiüne : Eğer, tabi olmak, uyarlar,
İlla el zann : Ancak, zanda kalmak, zannetmek, sanmak,
Ve in hum illâ : Eğer olursa, onlar, ancak, yalanlarda kalan,
yahrusûn yanlış,

Meâli: “Eğer yeryüzündeki kimselerin çoğuna uyarsan, Allah'ın yolundan seni saptırırlar. Onlar ancak zanlara tâbi olurlar ve onlar yalanlarda kalanlardır.”

İşte yalanlardan kurtulmanın yolu, ilmi değere ulaşmaktır.
“Eşhedü-şahit ol” makamına ulaşmaktır.

Âyet çok çarpıcıdır.

“Yeryüzündeki kimselerin çoğuna uyarsan, Allah'ın yolundan seni saptırırlar.”

“Onlar zanlara tâbi olurlar ve onlar yalanlara dayanırlar.”

Yalanlara dayanmak, aslı olmayan şeylere inanmaktır.

Allah hakkında atılan iftiralara inanmak ve o aslı olmayan şeyleri insanlara anlatmak, Kur'ân ölçüsüyle zalimlik olarak değerlendirilir.

En'âm Sûresi 21: “Ve men azlemu mimmenifterâ alâllâhi keziben ev kezzebe bi âyâtih innehu lâ yuflihuz zâlimûn.”

Meâli: “Allah hakkında iftira atanlar ve o yalanları yayanlar, ya da onun âyetlerini yalanlayandan daha zalim olan kimdir. Doğrusu o zalimler felah bulamazlar.”

Yunûs Sûresi 17: “Fe men azlemu mimmenifterâ alâllâhi keziben.”

Meâli: “Allah hakkında bir şey uyduran, o yalanı aktarandan daha zalim olan kimdir?”

Yunûs Sûresi 69: “Kul innellezîne yefterûne alâllâhil kezibe lâ yuflihûn.”

Meâli: “De ki: Muhakkak ki Allah hakkında bir şey uyduranlar ve o yalanları yayan kimseler kurtuluşa eremezler.”

Hûd Sûresi 18: “Ve men ezlemu mimmenifterâ alâllâhi kezibâ ulâike yuradûne alâ rabbihim ve yekûlul eşhâdu hâulâilezîne kezebû alâ rabbihim e lâ lanetullâhi alâz zâlimîn”

Meâli: “Allah hakkında asılsız şeyler söyleyen, o yalanları yayandan daha zalim olan kimdir? İşte onların Rab hakkında bildirdikleri şeyler yalandır. Derler ki: Bilenleriz. İşte onlar kendilerini vücûdlandırıran hakkında yalan söyleyenlerdir. Allah'ı idrak edemeyip rahmetten uzaklaşanlar zalimler değil midir?”

Arâf Sûresi 37: “Fe men azlemu mimmenifterâ alallâhi keziben ev kezzebe bi âyâtih.”

Meâli: “Öyleyse Allah hakkında bir şey uyduran ve o yalanları aktaran, ya da onun âyetlerini yalanlayandan daha zalim kimdir?”

Evet, şimdi iftira, yalan, ihtilâk konularını bir bir düşünelim:

İftira, uydurulan şey, demektir.

Aslı olmayan suçlama demektir.

Ortaya atılan aslı olmayan şeyler iftiradır.

Uydurulan şeyler iftiradır.

Allah'ta olmayan şeyi, Allah'ta varmış gibi göstermek, Allah'a iftiradır.

Yâni ilk defa birisi tarafından, aslı, temeli, hakikati olmayan uydurulmuş şey iftiradır.

Misal: Desek ki Allah'ın 100 gözü, 200 kulağı var.

İşte bu uydurmadır ve bir iftiradır.

Desek ki; kötülükler, zulümler, tecavüzler, gaddarlıklar, işkenceler Allah'tandır, bunlar iftiradır.

Desek ki; fesatlıklar, hasetlikler, gururlar, kibirler Allah'tandır, bunlar iftiradır.

Desek ki; Allah bir inancı diğerinden üstün kıldı, bu iftiradır.

Bir varlığı diğerinden üstün kıldı, erkek kadından üstündür, bunlar hep Allah'a iftiradır.

Kur'ân'da bildiriyor ki; "Allah'ta olmayan şeyi ona nispet edenler, iftiracılar ve onlardan daha zalim yoktur."

Evet, aslı olmayan şeyler iftiradır.

Bunları ortaya koyanlarda iftiracıdır yâni müfteridir.

Şimdi biz desek şer Allah'tandır, kötülüğü yapan Allah'tır.

Bu Allah'a atılan iftiradır.

Çünkü Kur'ân tam tersini söyler.

Mü'min Sûresi 31: "Ve mâllâhu yurîdu zulmen lil ibâd."

Ve mâ Allah yurîdu : Allah değildir, dilemez, irade eden, istek,
Zulmen : Zulüm, kötülük,
Li el ibâdi : Kulları için,

Meâli: "Allah kulları için kötülüğü, zalimliği irade eden değildir."

Nisâ Sûresi 40: "İnnallâhe lâ yazlimu miskâle zerreh."

İnne Allah : Muhakkak, şüphesiz, Allah,
Lâ yazlimu : Yok, vermez, kötülük, zulüm,
Miskâle zerreh : Zerre kadar, ölçü, ağırlık, miktar, kadar,

Meâli: "Şüphesiz Allah zerre kadar kötülük-zulüm-şer vermez."

İşte Allah'ta olmayan şeyleri, Allah'ta varmış gibi anlatmak, O'na yapılan en büyük iftiradır.

Allah'ta zulüm, kötülük, şer yoktur.

Bu Kur'ân'da birçok yerde belirtilir.

Şimdi çıkıp tam tersini söylemek nedir?

O'nda olmayan şeyi varmış gibi anlatmak gaflettir, dalalettir

İşte ilmi değerleri olmayan şeylerin tamamı yalanlar boyutudur.

Uydurulan şeylere inanmak yalan boyutudur.

Uydurulan, yâni aslı olmayan şeyleri esas sanıp aktarmak yalan boyutudur.

Yâni iftiraları aktarmak yalan boyutudur.

Aslı olmayan, şahit olunmadan aktarılan şeyler, yalan boyutudur.

Misal; Allah'ın boyu şu kadar, ayakları şu kadar, elleri var, kızar, kinlenir, intikam alır gibi şeyleri topluma anlatmak, yalanlara bağlanmaktır.

Aslı olmayan şeyleri ilk defa topluma sunmak, iftiradır.

Aslı olmayan şeylere inanıp, toplumda aslı varmış gibi anlatmak yalanla hareket etmektir.

Aslı olmayan şeyi aktarmak bizi yalancı yapar.

Yâni iftiracının söylediği şeyleri aktarmak yalan boyutudur.

Bunu söyleyende yalancıdır.

Bir kimse, birinden bir şeyler dinler, aslında dinlediğinin hakikatine ulaşmaz ve bunu esas sanıp aktarır.

Değer verdiği kimsenin sözüne inanır ve o sözü orada burada esas sanıp aktarır.

Anlatan kişi de bir şey anlatır, anlatan da anlattığının hakikatini bilmez, o da bunu duymuştur, bir yerden okumuştur, aslına ulaşmadan onu esas sanıp aktarır.

İşte tüm bu durumlar, yalan boyutunun aktarımıdır.

İşte, dinleyen inanır, anlatan inanır, anlatılan inanır.

Fakat hiç biri anlatılanın hakikatini, ilmi değerler taşıyıp taşımadığını araştırmadan sadece inanır.

Yalan boyutunda kalanlar, esas sanıp anlatırlar, hiç şahit olmadan sadece inanca dayalı bilgiler aktarırlar.

İşte yalan, uydurulmuş şeyleri aktarmaktır.

Aktaran da yalancıdır.

Yalanın yalan olduğunu bilmeden inanmak vardır.

Etrafına bilerek yalan söylemek vardır.

İnanç alanında yalanların yalan olduğunu bilemeden inanır, ona göre yaşarız.

Din adına duyduğumuz bilgilere hemen inanmamalıyız.

Araştırmalıyız, şahit olmalıyız.

Şahit olmadığımız müddetçe bilgiye dökmemeliyiz, anlatmamalıyız.

Ezanda günde 20 defa okunan “eşhedü” kelimesini çok iyi anlamalıyız.

Yalanlara inanmak ve o yalanlara göre yaşamak ihtilâktir.

Anlatılan yalanları esas sanıp, onu hayatına geçirmektir.

Yâni anlatılan yalanlara göre hâl edinmek, huy edinmek, ibadet edinmek ve ona göre yaşamaktır.

Yâni yalanla yaşamak, yalanda yaşamak, yalana göre yaşamak, ihtilâktir.

Din adına, ibadet adına anlatılan yalanlarla yaşamaktır.

İşte cemaatlerin, tarikatların, mezheplerin ortaya çıkmasına sebep olan şey ihtilâk üzere yaşamaktır.

Aslı olmayan şeyleri esas sanıp, o yalanlarla yaşamak ihtilâk üzere yaşamaktır.

İşte ihtilâk üzere yaşamak, atalarından öğrendikleri inanç sisteminin aslına ulaşmadan yaşamaktır.

Çünkü atalarından öyle görmüşlerdir.

Hiç aslını bilmeden, hiç şahit olmadan yaşarlar.

Ataları, yâni anne ve babaları çocuklarına öyle öğretir ve çocukları da bunu gerçek bilip, öyle yaşarlar.

Her çocuk, anne ve babasının inanç sistemi üzere büyür, bunu sorgulamaya kalksa korkutulur, düşünmek istese, korkularla düşünme kapısı örtülür.

İşte bir kişi bir şey uydursa, uydurduğu şey iftiradır, uyduran iftiracıdır.

Bir kişinin de uydurulan şeyi esas sanıp aktarması yalandır, bu yalanı aktaran da yalancıdır.

İşte ihtilâk ise; yalanları esas sanıp hayatına geçirmek ve o yalanlarla yaşamaktır.

İşte bunun için Kur'ân'da, En'âm Sûresi 116 da: "Yeryüzündeki kimselerin çoğuna uyarasan, Allah'ın yolundan seni saptırırılar. Onlar ancak zanlara tâbi olurlar ve onlar yalanlarda kâlanlardır" âyeti çok çarpıcıdır.

İnsan bu âyeti düşününce, tüyleri diken diken oluyor.

Bunca yıl yalanlara inanıp, hep ihtilâk üzere yaşamışım diye.

Hep kendi inancımı yüce görüp, başkalarının inancına hor bakmışım diye.

Atalarımı bir inanç yolunda bulmuşum ve o inançtan gelen bilgilerle, başkalarını yargılamışım diye.

Mü'min Sûresi 5: "Atalarının inancından gidenlerin hepsi, onlara gelen Resûllerin anlattıklarını kabul etmeyip, onlara hücum ettiler."

Zuhruf Sûresi 22: "Bilakis, dediler ki: Biz atalarımızı bir inancın yolu üzerine bulduk ve biz onların gösterdikleri yol üzere, onların adetleri üzere oluruz."

Evet, hakikatlere ulaşmak için yönümüzü, şahitlik alanı olan varlık kitabına dönmeliyiz.

Gece gündüz, görünen varlığı incelemeliyiz.

Kendimizin ve varlığın oluşumunu düşünmeli, bir aşk içinde araştırmalıyız.

Var oluşu ve var edeni anlamaya çalışmalıyız.

Varlıktaki işaretlere, delillere göre hareket etmeliyiz.

Ve çok düşünmeliyiz.

Ve kendimize sormalyız:

Ben, iftiralara mı inandım?

Ben, aktarılan yalanlarda mı kaldım?

Ben, bu yalanları hayatıma geçirdim ve o yalanlar üzere mi yaşıyorum?

Ben, dinin hakikat boyutuna mı, yoksa din adına aktarılan yalanlar boyutuna mı tâbiyim?

Lütfen düşünelim, araştıralım.

Duyduğumuz bir şeye hemen inanmayalım.

Onun hakikatini arayalım.

İlim üzere, irfân üzere, şahitlik üzere hareket edelim.

Kendi vücûdumuzu, hakikatlerin kaynağı bilelim.

Ve görünen varlığı, hakikatlerin kaynağı bilelim.

Düşünelim, benim taşıdığım bilgiler nedir?

İlmi değerler mi taşıyor?

Yoksa yalanlardan mı oluşuyor?

Ben neyin hamalıyım?

Âyette belirtildiği gibi, "hammâletel hatab" yalanların, aslı olmayan şeylerin hamalı mıyım?

İçi boş odun gibi, ben de boş muyum?

İlmi değerlere erişemedim mi?

Ben nelere esir oldum?

Ben özgür müyüm, yoksa taşıdığım şeylerin kölesi miyim?

Hür olmak nedir bilebildim mi?

Hür olmak; her türlü yalanlardan, aslı olmayan şeylerden, ebu leheb hâlinden kurtulmaktır.

Aklını, gönlünü, bedenini esir eden her yalandan, kinden, nefretten, kurtulmaktır.

Hür olmak; her türlü bâtil alandan kurtulup, Allah'ın ulviyetine teslim olmaktır.

Özüyle öz olmayan, özgür değildir.

Özünü her yerde görebilen, özgürdür.

Özgür olmak; özünle buluşmak demektir, bağımsız olmak demektir.

Bağımsız olmak; her türlü zulüm getiren bağlardan, kibirden, bilmişlikten kurtulmak demektir.

Aklını, gönlünü her türlü bâtil şeylere, hûrafele esir eden kimse, asla hür değildir.

Aklını, gönlünü hür edebilmek, ilm-i irfan yolunda olmakla mümkündür.

İşte ebu leheb hâliyle "hammâletel hatab" olanlar, asla özgür değildir.

Onların akıllarında taşıdıkları şeyler, çevrelerine zulüm ateşi yayar.

Onlara ateşe yaslanırlar, ateşten beslenirler.

Tüm bu duygu ve düşünceleri terk etmek gerekir.

Sûrede onlar, içi boş odun gibi gösterilmiştir.

Şöyle düşünelim:

Hepimiz ormana gittik, kökünden sökülmiş, içi kurumuş ağaçlar gördük.

Artık onun çiçek açması, meyve vermesi mümkün olur mu?

Elbette olmaz.

Çünkü onun içi kurumuş, boş hale gelmiş, onun içinde sincaplar, fareler, yılanlar nice hayvan dolaşmakta.

O ağacı alsak toprağa tekrar diksek, içi boş olduğundan, kurduğundan dolayı, o ağaç kök veremez, yeşeremez, meyve veremez.

O ağaç çabucak yanar.

Yaş ağaç ile kurumuş bir ağacı düşünelim ve “bunun bizdeki karşılığı nedir?” anlayalım.

Yaş ağaç mı çabuk alev alır?

Yoksa kurumuş, içi boş olan ağaç mı çabuk alev alır?

Elbette kuru olan ağaç hızlı bir şekilde alev alır, çabucak yanar.

İşte içi boş, bâtıla esir olan kimseler, çabucak alevlenir, kavga meyleder, kinlenir, nefret içinde kalır.

Gururlu, kibirli olduklarından dolayı, “Ene” makamına eremediklerinden dolayı, bir benlik ateşi içinde hareket ederler.

Yâni o durumda olanlar ateşe yaslanırlar, etrafına ateş saçarlar.

İşte ebu leheb hâli budur.

Onun için onların durumu, içi boş kurumuş odun olarak belirtilir.

Onların taşıdığı şeyler de, yalanlar, hurafeler, kin, nefret duygularıdır.

Yaş ağacı ise, Kâmil insan olarak düşünelim.

Onun üstünde yapraklar, çiçekler, meyveler vardır.

Ondan verimlilik alırız.

İşte içi boş, kurumuş ağaç “hammâletel hatab” boyutudur.

Onlarda ilim, irfan, tefekkür yoktur.

Onlar sadece aslı olmayan, yalan şeylere bağlıdırlar, onları taşırlar.

Gurur, kibir, cedelleşme, nefret, kavga hallerini taşırlar.

Ve biriyle bir meseleyi konuşsalar, kendi kibirlerinde kaldığından dolayı, hemen öfkelenirler, etrafına ateş saçarlar.

Ama Kâmil insanda bunu göremezsiniz.

O sabırlıdır, tevekkül sahibidir, hikmetler üzeredir.

Yâni onlar yeşil ağaç gibidirler.

Diğerleri ise, çabucak alevlenecek, içi boş odun gibidirler.

İşte bu bölümde geçen “Ve emr etu hu hammâletel hatab” idraksiz, şuursuz, tefekkürden, ilimden, irfaniyetten uzak olmaya işaret eder.

Onların işleri, halleri, hükümleri, davranışları hep yakıp yıkıcı haller üzeredir.

Onlar, kibirlerinden dolayı çabucak, sinirlenirler, saldırgan olurlar, yakıp yıkarlar.

Onlar, kibrin, gururun, saldırganlığın hamalıdırlar.

Asılsız şeylerin, hurâfelerin, yalanların hamalıdırlar.

İşte ebu leheb hâli budur.

Yoksa Hazreti Muhammed’in amcası ve amcasının eşi değildir.

فِي حَبْلِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ

Fî cîdihâ hablun min mesed

- Fîy cîdi hâ : İçindeki kötülükler, cedelleşmek, gerdan,
boynuna bağlı,
Hablun : Halat, ip, urgan, bir şeyin bozulması, noksanlık,
delilik,
Min mesed : Lif, örülmüş urgan, tıkayıcı, bükülmüş liften,
bağlanmış,

Meâli 1- "İçindeki kötülüklerle bağlanmış bir hâlde hareket eder durur."

2- "O hallere bağlanan, o hallerle hareket eder."

3- "İçinde cedel-kavga halleri olan, o hallere bağlanmıştır."

4- "Ebu leheb hallerine sahip olanlar, kendi kötülüklerine bağlıdırlar, her an kavga etmeye müsaittirler."

5- "Her türlü kibir, gurur, fitnelik duygularına bağlı olanlar, çevrelerinde tartışma, bilmişlik içindedirler."

6- "Tartışma, kavga içinde olanlar, kendi öfkelerine, kibirlerine bağlıdırlar."

7- "İçlerindeki her türlü bâtıla, yalana, kavgaya bağlananların akılları, idrakten, ilimden, edepten uzaktır."

Burada geçen fiy cidi; cedelleşme içinde, kavga içinde, tartışma içinde, mücadele içinde olmak demektir.

Kur'ân'da cedel kelimesi hem bir şey için mücadele içinde olmak, hem de tartışmalar içinde olmak diye iki ayrı anlamda belirtilir.

Mücadele kelimesi de, cedel kelimesinden gelir.

Cadı kelimesi de cedel kelimesinden gelir.

Cadı, kavgacı, gürültücü, ortalığı karıştıran demektir.

Cadılık, cedellik birbirine bağlı kelimelerdir.

Cedel de mücadele ölçüsü çok önemlidir.

Eğer mücadelede ki ölçüyü kaçırırsak, kendimizi tartışmanın, bilmişliğin, kavganın içinde buluruz.

Yâni bir cadılığın içine düşeriz.

Hablun; ip, urgan, bağ, damar, bağlanmak, bir yerle bağ içinde olmak demektir.

Mesed; bükülmüş iplik, örülmüş urgan, iç içe geçmiş duygular, kilitlenmiş, aynı şeylere bağlanmış, kötülöklere bağlanmış demektir.

Bu bölümde geçen “hablun min mesed” hâlinde olanlar, içlerindeki kötülöklere bağlı olma durumudur.

Yâni içlerindeki olan, kin, nefret, kibir, fitnelik, hasetlik gibi duygu ve düşüncelere bağlı olanların halleri cedelleşme, kavga etme hâlidir.

Bu hallerde olanlar, içlerinde o duygu ve düşünceler olduğundan dolayı, oraya bağlı olduklarından dolayı, hep oraya çekilirler.

Onlar birilerini dinlemezler, eksik ararlar.

Kendilerini tam görürler, başkalarını hor görürler.

Kendilerini inanmış, başkalarını kâfir sayarlar.

İşte “Tebbet” kelimesi, bu halleri kurut, kötülüğün geldiği yer olan, kibir, gurur, fitnelik duygularına bağlı olduğun ipleri kopar.

Artık o duygu ve düşüncelere dönme anlamındadır.

Cedelleşme içinde olanlar, kötülöklere geldiği yere sıkı bağlarla bağlıdır.

“Hablun mesed” kelimesi bu gerçeği belirtir.

Kur’ân cedelleşme içinde olmamamızı adeta emreder.

Kur’ân kavgacı, tartışma içinde olunmaması gerektiğini bildirir.

Kur'an her türlü zulme yol açan duygunun ve düşüncenin terk edilmesi gerektiğini bildirir.

Kur'ân tartışmalardan- kavgalardan uzak durmamızı ister.
Buradaki hikmet nedir?

Neden ısrarla tartışmalardan uzak durmamız tavsiye eder?

Neden duyduklarını ya da okuduklarını doğru bilip tartışmaya girenlerden uzak durmamızı tavsiye eder? Hatta adeta emreder.

Tartışma içinde olanın aklı ne ile meşguldür, tartışma içinde olmanın amacı ne olabilir?

Topluma konferanslarda, televizyonlarda, kitaplarda, sohbetlerde tartışma hâlini hissettirmenin tehlikeleri ne olabilir?

Kur'ân'ı incelediğimizde; hep okumayı, araştırmayı, varlığı incelemeyi, tefekkür etmeyi yâni eşyaya bakıp fikir üretmeyi, çevremize faydalı olmayı, iyi insan olmayı tavsiye eder.

Ve kavgadan, tartışmadan, kötülük etmekten, kibirden, şan-şöhret içinde olmaktan, makam-mevki derdine düşmekten uzak durmayı tavsiye eder. Adeta emreder.

Peki, Kur'an bize neden kavgadan-tartışmadan uzak durmamızı emreder.

Ve kavga ortamlarından uzak durun, oradan ayrılın ve ayrılırken de güzellikle ayrılın der.

Ankebût Sûresi 46: "Ve lâ tucâdilû ehlel kitâbi illâ billettî hiye ahsenu illellezîne zalemû minhum ve kûlû âmennâ billettî unzile ileynâ ve unzile ileykum ve ilâhunâ ve ilâhukum vâhıdun ve nahnu lehu muslimûn."

Ve lâ tucâdil	: Yok, mücadele, tartışma, cedelleşme,
Ehle el kitâb	: Kitap ehli, aktarılan söylentilerde kalan, kendi bildiğinin inadında duran, kendini haklı görüp saldıran,

İllâ bi elletî hiye ahsenu	: Başka, sadece, ki o, o, en güzel,
İllâ ellezi zalem minhum	: Ancak, hariç, den başka, zulüm de olan, onlardan,
Ve kûlû âmennâ	: Deyin, inandık, iman ettik,
Bi ellezi unzile ileynâ	: İle, ki o, indirildi, verildi, sunuldu, bize,
Ve unzile ileykum	: İndirildi, sunuldu, size,
Ve ilâhu nâ	: Bizim ilahımız, sığınılan, var eden,
Ve ilâhu kum	: Sizin ilahınız, sığınılan, var eden,
Vâhidun	: Bir olan, tek,
Ve nahnu lehu muslimûn	: Biz, ona, teslim olanız, barış huzur üzere olan,

Meâli: “Kendi inancını haklı görüp, başkalarını hor görenlerle tartışmayın. Ancak iyiliğe meyledenlerle konuşabilirsiniz. Zalimlik hâlinde olan kimselere sadece deyin ki: Biz, bize de verilene ve size de verilene ve bizi de var edene sizi de var edene, bir olana iman ettik ve biz, barış ve huzur üzere olanlarız.”

Bu âyette de cedel kelimesi geçer.

“Lâ tucâdilû-tartışma içinde olmayın” diye bildirilir.

Zuhruf sûresi 58: “Ve kâlû e âlihetunâ hayrun em huve mâ darebûhu leke illâ cedelâ bel hum kavmun hasımûn.”

Ve kâlû e alihetu na	: Dediler, bizim ilahlarımız,
Hayrun	: Hayırlı, daha hayırlı, iyi,
Em huve	: Yoksa, o,
Ma darebe hû	: Şey, ne, değil, vurgulama, anlatmak, vasfetmek, o
Leke illa cedelen	: Senden başka, mücadele, çırpınan, cedelleşmek, kavga, tartışma,
Bel hum	: Hayır, lâkin, bilakis, işte onlar,
Kavmun hasımûn	: Kimseler, kavim, hasım, düşmanlık, karşı çıkan,

Meâli: Dediler ki: Bizim ilahlarımız mı daha hayırlı yoksa o mu? Onu anlatmak için çırpınan, senden başka onu vafeden yok. İşte onlar içlerinde düşmanlık taşıyan kimselerdir.

Bu âyette geçen cedel kelimesi, hakikati anlatmak için çırpınmak, mücadele içinde olmak demektir.

Hazreti Muhammed, Hazreti İsa'nın yaptığı mücadeleyi anlattığında çevresinde olan bazı kişiler rahatsız oldular.

Ve Hazreti Muhammed'e içlerinde düşmanlık taşıyan kimseler saldırdılar.

Oysa Hazreti Muhammed, Hazreti İsa'nın hakikatleri bildirmek için yaptığı mücadeleyi anlatıyordu.

Tebbet Sûresi'nde ise "cedelleşme içinde olmayın" diye bildirilir.

Çünkü tartışma içinde olan kimseler, bilmişlik içindedirler.

Bu da onların içlerinde ebu leheb hallerinden olan, kibir içinde olduklarından dolayıdır.

Bu durum Mü'min Sûresi 56. âyette çok güzel belirtilir.

Mü'min Sûresi 56: "İnnellezîne yucâdilûne fî âyâtillâhi bi gayri sultânin etâhum in fî sudûrihim illâ kibrun mâ hum bi bâligîh festeiz billâh innehu huves semîul basîr."

İnne ellezine	: Muhakkak onlar, o kimseler,
Yucâdilûne	: Kavga, tartışma, cedelleşme, mücadele,
Fi âyâti Allah	: Hakkında, Allah'ın âyetleri, işaretleri,
Bi gayri sultânin	: Delil, yetki, hüccet, kuvvet, delil olmaksızın,
Eta hum	: Gelen, sunulan, verilen, onlara gelen,
İn fi sudûri-him	: Onlarda, içinde, onların gönüllerinin içinde,
İllâ kibrun	: Vardır, ancak, sadece, kibir, büyükleme, küçük görmek,
Mâ hum bi bâligîh	: Onlar değil, ona ulaşacak olan,
hi	
Fe isteiz bi Allah	: Bundan sonra, Allah'a sığın, sarıl,

İnnehu huve : Muhakkak ki ondandır,
El semî el basîr : İştirmek, basiret, gördüren,

Meâli: “Bir delil olmaksızın, Allah’ın âyetleri hakkında tartışmaya giren kimseler ise, onların gönüllerinde kibir vardır. Onlar hakikatlere ulaşacak olanlar değildir. Bu hallerden Allah’a sığının. Muhakkak ki O işittirendir, gördürendir.”

Bu âyette geçen cedelleşme, kibrin getirdiği bir cedelleşme durumudur.

Bu âyette belirtilen, içinde kibir olanlar her zaman bir tartışma içinde olurlar gerçeğidir.

İlme dayalı olmadan yapılan konuşmalar mutlaka tartışmaya yol açar.

İlme bağlı olanlar, bir edeb içinde konuşurlar.

Onların asla bilmişliği yoktur.

Onlar tevâzû içindedirler.

Onların tek derdi vardır, hakikatleri anlamak.

Ama içlerinde kibir olanların, hakikatleri anlamak gibi bir derdi yoktur.

Onlar sadece bir bilmişlik içinde, kendi iddialarında dururlar ve tartışırlar.

İşte Kur’ân’da birçok yerde belirtilen uyarı, tartışmalara girmeyin, tartışmalarda hakikatleri aramayın uyarısıdır.

En’âm Sûresi 68: “Ve izâ reeytellezîne yahûdûne fi âyâtinâ fe arıd anhum hattâ yahûdû fi hadîsin gayrih ve immâ yunsiyennekeş şeytânû fe lâ takud badez zikrâ meal kavmiz zâlîmîn.”

Meâli: “Âyetlerimiz hakkında bir kavga hâlinde olan kimseleri gördüğünde, artık onlardan uzak dur. Hatta o hakikatlerin dışındaki konuşmalardan da. Bir kavga hâlinde olanlardan da uzak dur. Fakat şeytani hâller bunu sana unutturabilir. Artık hakikatleri anmaktan uzak olan kimselerle oturma. Kötülük hâllerinde olan kimselerle birlikte hareket etme.”

Kur'ân'da hep tartışma ortamlarından uzak durulması gerektiği bildirilir.

Tartışmaların şeytani alan olduğu bildirilir.

Ve böyle ortamlar olduğunda, oradan güzellikle bir tevâzû içinde ayrılınması gerektiği bildirilir.

Müzzemmil Sûresi 10: "Vasbir alâ mâ yekûlûne vehcurhum hecren cemîlâ."

Meâli: "Söylenen şeylere sabret ve onların yanından ayrılacağı zaman güzellikle ayrıl."

İşte âyette belirtildiği gibi;

İnsanların yorumlarına saygı duymalıyız.

Ne söylerlerse söylesinler sabırla dinlemeliyiz.

Tartışma ortamına dâhil olmamaya gayret göstermeliyiz.

Bizi tartışmaya çekmeye çalışanlara uymamalıyız ve oradan sessizce uzaklaşmalıyız.

Ve oradan güzellikle ayrılmalıyız.

Yâni hiç kimseyi hor görmeden oradan uzaklaşmalıyız.

Anlayışımıza uymayan görüşlere, bir edep içinde açıklama yapmaya gayret göstermeliyiz.

Eğer konuşma; iddia, tartışma, bilmişliğe kayıyorsa, bir saygı ölçüsünde güzellikle o ortamdan ayrılmalıyız.

Tartışmaya girmeyin, tartışmalardan uzak durun âyetleri bizlere böyle muhteşem uyarılar sunuyor.

Tartışma ortamları gönülleri; kibirle, bilmişlikle, küçük görmekle, öteki görmekle, hor görmekle kirletiyor.

Böylelikle gönülleri; ilmi araştırmalardan uzaklaşıyor, bilmişlik içine düşüyor.

Tartışmalar, karşı tarafa saldırımlar, ilmi hakikatlere ulaşmaktan, varlığı tanımaktan, ilimsel değerler ortaya koymaktan uzaklaştırıyor.

Ve akılları, gönülleri kavga-tartışma hâliyle kirletiliyor.

İşte “hablun mesed” hâli, akıllarda olan kibirsel alana bağlılıktır.

Kibire bağlı olanlar her zaman, bilmişlik içinde olur, tartışmalara girer.

Kibir, kendini, yolunu, inancını büyük görmek, başkasını küçük görme duygusudur.

Kibre, kine, nefrete bağlı olanların, hakikati öğrenme gayesi ise olmaz, onların tek derdi kendini haklı gösterme derdidir.

Onun için Kur’ân bizlere muhteşem bir uyarı yapıyor.

Gönüllerinizi kavga-tartışma ile değil, hakikatleri anlama gayretiyle meşgul edin diyor.

Gerçek cihat da aslında budur.

Kâinatın değerlerini anlamak için bir mücadele içinde olmanın adı cihattır.

Ufacık çocuklar tartışma- kavga ortamında büyüdüğünde, bir bilmişlik, ego, gurur, küçük görme ve dışlama gibi hallerin içine düşüyor.

Ve bilimsel değer üretmeyi amaç edinmiyor, kavga içinde olup bilmişlik hâli sergiliyor.

Ve sürekli olarak “hablun mesed” hâline bağlı kalıyor.

Beyinleri kavga- tartışma hâli ile kirletirsek, bilimsel düşünmeler gelişmez.

Tartışma içine düşen kimselerin içinde, kin, nefret, ayrımcılık vardır.

Tartışma ortamları, kendi bildiğini doğru bilme kavgasının olduğu yerdir.

Ve böyle yerlerde başkasının bildiği, kültürü, inancı hor görülür.

Kendi gibi olmayan kişiler kâfir ilan edilir ve hedef gösterilir.

Tartışma içine düşen kimseler; düşünmekten, araştırmaktan uzaklaşır sadece söylenenlerin kavgasını yapar.

Yâni tartışma ortamları kişilerle kavga ortamıdır, bilimsel değerleri anlama, sorgulama ortamı değildir.

Onun için Kur'ân bizlere tartışmalardan, kavgalardan uzak durun der.

Tartışma ortamlarından hakikat çıkmaz, sadece kibir halleri ortaya konulur der.

Gönlünüzü hep böyle duygulardan uzak tutmamız tavsiye edilir.

İşte bizler de, gönlümüzü her zaman düşünmeye, araştırmaya, hakikatleri anlamaya açmalıyız.

Televizyonlarda her zaman görüyoruz, bir dini programda bile konuşmacılar birbirine giriyor.

Ön planda bir hakikat konuşmasından çok kavga hâli oluyor
Tüm topluma, hele hele küçücük beyinlere kavga, tartışma hâli empoze ediliyor.

Ve toplum olarak, bir hakikatin ortaya çıkmasından çok taraf oluyoruz ve konuşmacılardan birini tutuyoruz ve biz de kavga içine düşüyoruz.

Ve beyinlerimiz bir kibir içinde, bilmişlik içinde kalıyor, başkalarını öteki görüyoruz, cahil görüyoruz.

İşte içimizdeki şeytana esir oluyoruz.

Yâni "hablun mesed" bağlandığımız yer, kendi şeytani alanımız oluyor.

Bunun için Tebbet Sûresi'nin son âyetinde "fi cîdihâ hablun min mesed" bu hallerde olanların halleri cedelleşme içinde olmaktır diye belirtilir.

Onun için hep düşünmeliyiz "aklımla, gönlümle nereye bağlıyım" diye.

"Benim hablun mesedim ne?" diye.

Her zaman aklımızı ve gönlümüzü ilmi değerlere, edeb içinde olmaya bağlamalıyız.

Asla kötülük getiren duygu ve düşüncelere bağlanmamalıyız.
Bâtil şeylere bağlanmamalıyız.

Kur'ân "ilme bağlanın, ilim ifade etmeyen şeylerin ardına düşmeyin" der. İsrâ Sûresi 36

İlimsel gönül taşıyan, samimi olarak hakikatlerin arayışında olan bir kimse:

Tartışmalardan uzak durur.

Bilmişlik içinde olmaz.

Hiç kimseyi hor görmez.

Hiç bir fikri küçük görmez.

Ayrımcılık içinde olmaz.

Saygı ve sevgisini hiç kaybetmez.

Kişilerin inançlarına kültürlerine saygı duyar.

Kişilerin sözlerine takılıp kalmaz.

Kimsenin ardından konuşmaz.

Kimseye kötü gözle bakmaz.

İçinde hasetlik, fesatlık, kibir halleri taşımaz.

Bu hallere bağlanmaz.

Ebu leheb hallerini kurutur, söndürür, iyi insan olur.

Kur'ân'da, yüzlerce âyette kötülüklerin bitmesi, İslâm duygusunun yerleşmesi için insanlığa mesajlar vardır.

Kur'ân'da, zalimlik, kötülük içinde olunmaması gerektiği bildirilir.

"Bir kişiyi öldüren herkesi öldürmüş gibidir" Mâide Sûresi 32

"Allah bir câna kıymayı yasak etti" İsrâ Sûresi 33

"Bir kişiyi yaşatan, tüm insanları yaşatmış gibidir" Mâide Sûresi 32

"Kimsenin inancını alaya alma, hor görme" Hucurât Sûresi 11

"Bölmek, öteki görmek, yargılamak, şeytanlıktır" Mücadele Sûresi 19

“Müslüman kan dökmeyendir, zarar vermeyendir, kötülük yapamayandır” Mâide Sûresi 3

İşte Tebbet Sûresini incelediğimizde anlıyoruz ki ebu leheb hâli, içinde her türlü öfke, kin, nefret, kibir gibi duygu ve düşünceler boyutudur.

Bu halleri kim taşıyorsa etrafına ateş saçıyordu.

Etrafına öfke, kin, nefret ateşi saçanlar, işte onlardır ebu leheb.

Kişi, öfkesini, kinini tebbet etmelidir, yâni kurutmalı, söndürmeli, bastırmalıdır.

Ebu leheb hâli ateştir, o ateş cehennem ateşidir.

Ateştir o hal, bedenleri yakıp bitiren ateştir.

Ateştir o, gönülleri yakan, kâlbleri kıran, kibire düşüren ateştir.

Mutluluğu, huzuru bitiren bir ateştir.

İnsan, öfkesini bastırmalı, yutmalı, kurutmalıdır.

Öfke, kin duygusunun kendini esir almasına izin vermemelidir.

Öfkesini, kinini, nefretini bastırmayana her zaman ebu leheb olarak kalacaktır.

İnsan Allah'ı bilmeli ve ona teslimiyet içinde olmalıdır.

Kişi kendini Allah'a infak ederek teslimiyet içinde olabilir.

İnsan, öfkesini yutmalı, kurutmalıdır.

Nefretini bastırmalıdır.

İçinde zulme kapı açacak hiçbir duygu ve düşünceye izin vermemelidir.

İnsan aklını; nefretle, öfkeyle meşgul etmemelidir.

Aklını, gönlünü, kendini yaratan Allah'la meşgul etmelidir.

O'nun hakikatleri ile meşgul etmelidir.

O'nu anlamaya çalışmalı, O'na tevekkül içinde olmalıdır.

Ebu leheb hâli nedir bilmeli ve o alana bağlanmamalıdır.

Âyette ne güzel belirtilmiş.

Âl-i İmrân Sûresi 134: “Vel kâzımînel gayza-öfkenni-kinini bastır.”

Âl-i İmrân Sûresi 134: “Ellezîne yunfikûne fis serrâi ved darrâi vel kâzımînel gayza vel âffne anin nâs vallâhu yuhibbul muhsinîn.”

Meâli: “Vücûdunu Allah’a infak eden o kimseler; sıkıntılı ya da rahat zamanlarında başlarına gelen olaylar karşısında oluşan, kinlerini- öfkelerini bastırırlar ve affeden insanlardan olurlar. Tüm özüyle hakikatlere bağılı olanlarda Allah sevgisi vardır.”

Âyette belirtildiğı gibi, tüm özüyle Allah’a bağılı olanlar Allah sevgisine erişmişlerdir.

İşte onlar her ne halde olursa olsun, oluşacak olan öfkelelerini, kinlerini, bastırırlar.

Allah sevgisi, öfkenin bastırılmasına yardımcı olur.

Öfke, kin ve nefret duygusu insanın içinde, insanı esir alan bir duygudur.

Cehennemnin ateşi; kin ve nefret, düşünce ve duygularıyla ateşlenir.

İşte bu ateş, ebu leheb ateşidir.

Ebu leheb hâli şeytani haldir.

Şeytanın geldiğı yer ebu leheb duygu ve düşünceleridir.

Ebu lehebin kaynağı; kin, nefret, düşmanlık gibi duygulardır.

Ebu leheb bir kişi değildir.

Şeytan, kin, nefret, düşmanlık duygularının geldiğı yerdir.

Kibir bu duyguları besleyen bir zehirdir.

Kin ve nefret duygusu, insanın içinde yanan bir ateştir.

Kin ve nefret, düşmanlık duygularını getirir.

İçinde kin ve nefret olan kişi:

Etrafına zulüm ateşi saçır.

Çevresine saldırgandır.

Aklında hep kötülük duyguları vardır.

Ebu leheb hâlinde olan kimse, Allah'ı anlamaktan uzaktır.

Onun inancı sadece kuru bir inançtan başka bir şey değildir.

İnsan olmaktan uzaktır.

İçinde kin ve nefret duygusu olan kişide, Allah sevgisi yoktur.

“Kin ve nefret, duygusu nereden gelir?” çok iyi düşünülmelidir.

Çocuk doğduğunda, içinde kin ve nefret duygusu ve düşüncesi yoktur.

Çocuk bu davranışları bile bilmez.

Ama çevresinde olan, öncelikle anne ve babadan ve daha sonra diğer insanlardan yavaş yavaş görerek, beynine kayıtlar oluşur.

Ve bu kayıtlar davranışlara akar gider.

Aile ve toplum, çocuğun aklına, başka birine karşı ya da başka topluluklara karşı, ayrımcılık, öteleyici, hor görücü, yargılayıcı bilgiler ekerek, kin ve nefret duygularının oluşmasına yol açar.

Bilhassa bu inanç alanında çok görülür.

Kişi, inanç bakımından, kendi gibi inanmayan kişileri, toplulukları, cehennemlik görece kadar, onları ateşte yakacak kadar, içinde öfke ve kin taşır.

Kin ve nefret duyguları ebu leheb duygularıdır.

Ve bu duygular; insanları inanç boyutunda, ırk boyutunda, millet boyutunda, ayrımcılığa sürükler.

Bu ayrımcılık, insanları ya da toplulukları, aşağılamaya, hor bakmaya, düşmanca davranmaya kapılar açar.

Bu ayrımcılık en çok inanç ve millet alanında kendini gösterir.

İnanç alanında ki ayrımcılık, kendi gibi inanmayan kimseleri, kâfir görmeye, zındık görmeye, cehennemlik görmeye yol açar.

Millet alanında ki ayrımcılık ise, maalesef, başka milletleri aşağılamaya, kötülemeye yol açar.

İkinci Dünya savaşında, başka inançtan diye, 6 milyon Musevi, çoluk çocuk demeden gazlı odalarda yakıldı.

Küçücük çocuklar canlı canlı yakıldılar.

İnsan yazarken bile tüyleri diken diken oluyor.

Bu nasıl bir öfkedir, nefrettir, kindir.

İşte, kin ve nefret duygusu, Dünyanın başına bela olan duygu ve düşüncelerdir.

Aslında, Kur'ân incelendiğinde anlaşılıyor ki, içlerinde kin ve nefret taşıyan kimseler:

Şefkatten, merhametten uzaktırlar.

Sevgiden saygıdan uzaktırlar.

Düşünceden tefekkürden uzaktırlar.

Tevhîd şuurundan uzaktırlar.

Mâide Sûresi 8: "lâ yecrimennekum şeneânu."

Meâli: "Kin, nefret gibi sizi baştan çıkaracak hâlleri yok edin."

Mâide Sûresi 64: "Onlar Bizi anlayamadıklarından dolayı, son vakitlerine kadar düşmanlık ve nefret içindeki o hallerinde kalırlar. Allah'ın içlerinizdekini söndürün dediği, o savaşın ateşini her zaman yakarlar ve onlar yeryüzünde ikilik, bozgunculuk çıkaran halleriyle dolanırlar. İkilik, bozgunculuk çıkaranlarda Allah sevgisi yoktur."

Mâide Sûresi 91: "Adâvete vel bagdâe fil hamri vel meysiri ve yasuddekum an zikrillâhi ve anis salâh fe hel entum muntehûn"

Meâli: "Düşmanlık ve nefret, sizi Allah'ı anlamaktan ve anlatmaktan ve her an O'na bağlı olma şuurundan uzak tutar. Artık siz o hallerden kaçınmaz mısınız?"

Mâide Sûresi'nde belirtildiği gibi, kin, nefret, gibi düşünce ve duygular:

İnsanı zalimleştirir, düşmanlık meydana getirir.

İkilik, bozgunculuk çıkarır.

İnsanın içinde devamlı yanan, cehennem ateşidir.

Savaşın kıvılcımıdır.

Allah'ı anlamaktan uzaklaştıran duygu ve düşüncelerdir.

Salât boyutuna iletmeyen, duygu ve düşüncedir.

İşte tüm bunlar ebu leheb boyutudur.

Düşmanlık ve nefret gibi ebu leheb duyguları beyinlerden yok edilmelidir.

Âl-i İmrân Sûresi 118: “Kad bedetil bagdâu min efvâhihim ve mâ tuhfî sudûruhum ekber.”

Meâli: “Nefret, kin hâlinde olanlar ağızlarından çıkan sözlerle belli olurlar ve onlar daha fazlasını içlerinde saklarlar.”

Âyette muhteşem bir şekilde belirtildiği gibi; nefret ve kin duygusu olanların ağızından çıkan sözler, hep ayrımcılık, hep hor görücü, hep öteleyici söylemler içerir.

Başkalarını kötöleyen, hedef gösteren sözlerdir.

İşte, zulme yol açan ağızdan çıkan sözler, ebu leheb olanlardan açığa çıkar.

Beyinlerde ebu leheb duyguları yok edilmediği müddetçe, ağızdan böyle sözler çıkmaya devam eder.

Nûr Sûresi 33: “Birliğin hakikatine ulaşamayanlar; tüm varlığın Allah'ın olduğunun erdemliliğine ulaşınca kadar bir temizlenme içinde olsunlar. Kendilerindeki gücün sahibini anlamış, ilahi kelâma tâbi olmuş kimseleri bulsunlar. Bundan sonra onlar hakikatleri bilmek isterlerse, onlara hakikatlerin sözlerini sunun, hayırlar içinde olmasını tavsiye edin ve anladığınız ölçüde Allah'ın değerlerini onlara verin ve sevgisizlik etmeyin. Artık onlar hakikatlere bağlandıkça, yaşamı ve sûretlerin hakikatlerini anlamak istedikleri müddetçe, onları benliğe düşmekten

koruyun. Kim bir sevgisizlik içinde olursa, artık muhakkak ki o; nefret, küçük görme gibi hallerinden dolayı gafur olan, rahîm olan Allah'ı anlamaktan uzaklaşır.”

Nûr Sûresi 33. âyette belirtildiği gibi;

Tüm kötülük içeren duygular ve düşünceler beyinlerden yok edilmelidir.

Kâmil kimselerle yol alınmalıdır.

Hayırlar içinde olunmalıdır.

Hakikatlere bağlı hareket edilmelidir.

Benlikten, gururdan uzak durulmalıdır.

Yoksa âyette belirtildiği gibi kin ve nefret duyguları;

Allah'ı anlamaktan uzaklaştırır.

Küçük görme, hor görmeye kapı açar.

Sevgisizlik içine sürükler.

Saff Sûresi 8-9:

8- “Onların konuştukları yalandır, kendi istedikleri o yalanlar Allah'ın hakikatlerini anlamaya engel olan şeylerdir. Allah hakikatlerini her an apaçık ortaya çıkarır. Eğer hakikatleri görmemezlikten gelenler nefret hallerinde olmasalardı, hakikatleri anarlardı.”

9: “Ki o Resûl; hakikatin yolunu göstermek ve bütün dinlere karşı, dinin hakikatini anlatmak için ortaya çıktı. Eğer ortak koşanlar nefret hallerinde olmasalardı, din hakikatini anarlardı.”

Bu âyetlerde belirtildiği gibi:

İçlerinde kin ve nefret olanlar;

Başkalarını dinlemezler.

Onların düşüncelerine asla önem vermezler.

Kendileri gibi düşünmeyenlere karşı içlerinde gizli nefret ve kin taşırlar.

Onların kendi inançları, hakikatleri anlamaya engeldir.

Kur'ân'ı dikkatlice incelediğimizde anlıyoruz ki:

Kin ve nefret insanı esir alan, şeytanlaştıran duygu ve düşüncelerdir.

Kin ve nefret duygusu, aklın işletilmesine engel olur.

Düşünmeye, şahit olmaya engel olur.

Şefkate, merhamete engel olur.

Kur'ân'ı incelediğimizde anlıyoruz ki, içinde kin ve nefret duygusu olan kişi, kesinlikle Müslüman değildir.

İnsan her zaman, kin ve nefret gibi duygulardan arınmalıdır.

Ve bilmelidir ki, kin ve nefret duygusu, zulmün, zarar vermenin ana kaynağıdır.

Ve bilmelidir ki, kin ve nefret duygusu şeytanlığın ana kaynağıdır.

Ve bilmelidir ki, kin ve nefret duygusu, kişinin Allah ile arasına koyduğu ateşten bir perdedir.

Bu perdenin adı da ebu lehebtir.

İnsan makamına ulaşmanın önündeki engel, kin ve nefret duygusu ve düşüncesidir.

İşte insan kendi ebu leheb hâlini çok iyi bilmelidir.

Bu ebu leheb hâlini yok etmelidir.

Öfkesini, kinini, kibrini tebbet etmelidir, yâni kurutmalıdır.

Oluşan her türlü öfkenin ebu leheb hâlinde geldiğini anlamalıdır.

Öfkeli, kindar kimseler etraflarına ateş saçarlar.

Öfke, kin, nefret duygularına sıkı sıkı bağlananlar, hablun mesed kelimesiyle işaret edilmişlerdir.

Kâmil kimseler, çevresinde kavgaya, tartışmaya meyleden insanların bağlandıkları yer ebu leheb hâlidir demişlerdir.

İşte zulme yol açan, her duygu ve düşüncenin bağı koparılmalıdır.

İşte bu bölümde geçen; “fî cîdihâ hablun min mesed” içinde her türlü kavga, tartışma, kendini beğenmişlik, hallerine bağlı olma durumudur.

Ebu leheb halinde olanlar, hep tartışma, cedelleşme, kavga duygularına bağlıdırlar.

İşte Tebbet Sûresi, tüm bu hallerin bitirilmesinin insanlığa sunulduğu tavsiyedir.

İnsan kötülüklerin kaynağını bilmeli ve orayı kurutmalıdır.

Saffat Sûresi’nde kötülüğün, şeytanlığın kaynağı tarif edilmiştir.

Saffat Sûresi:

64- Muhakkak ki o fena hallerin geldiği yerin kaynağı; benlik içinde olup, kendine varlık isnat etmenin cehaletidir.

65- Şeytani hallerin başlangıcının çıktığı yer orasıdır.

66- İşte zalimler o hallerden beslenirler. Artık içlerini hep o hallerle doldururlar.

67- Sonra da muhakkak ki, öfke kırgınlık gibi karışık haller onların halleridir.

68- Sonra doğrusu onlar; elbette benlik içinde olup, kendine varlık isnat etmenin cehaletinde döner dururlar.

Kötülüklerin kaynağı, âyetlerde tarif edildiği gibi, benlik içinde olmaktır, kibirli olmaktır.

Yâni kendini beğenmek, başkasına hor bakmaktır.

Allah’ın ulviyetinin yanında kendine varlık isnat edenler, müşriklilik durumuna düşerler ve bir kibir içinde yaşarlar.

Hazreti Muhammed; “kötülüklerin kaynağı benlik sarhoşluğudur” diye bildirir.

İşte ebu lehebin kaynağı; gurur, kibir, benlik, fitnelik, hasetlik gibi duygularıdır.

Bu duygular yok edilmeli, kurutulmalı, söndürülmelidir.

Tebbet; kurut, söndür, yok et, bunu bildirir.

İnsanların içlerinde olan kötülük içeren duygular, birbirlerine kötülük yapmalarının yolunu açar.

İşte Tebbet Sûresi'nden sunulan mesaj; toplumun huzuru için, kötülük içeren bu duyguların bitirilmesi, kurutulmasıdır.

ÖFKELİ İNTİKAMCI ALLAH TASVİRİ DOĞRU MUDUR

Allah'ı gazaplı-öfkeli olarak gösteren meâller doğru mudur?

Toplumda hep şöyle sözler vardır:

Allah intikam alır.

Allah gazaplıdır-öfkelidir.

Allah'ın öfkesinden korkun.

Allah taş eder, maymun eder.

Allah cezalandırır.

Allah ateşe atar.

Allah kısır yapar.

Allah dilediğini saptırır.

Allah büyük azap eder.

Böyle anlatılan bilgiler, Allah'a atılan iftiralar olabilir mi?

Yoksa doğruluk payı var mıdır?

Allah'ı intikamcı, öfkeli olarak göstermek ne kadar doğru olabilir?

Allah "öfkenizden ölün, geberin kininizden" der mi? Âl-i İmrân Sûresi 119

"De ki: Öfkenizden ölün!" Diyanet meâli

"De ki: Geberin kininizle." Abdülbaki Gölpınarlı meâli

"De ki: "Kininizle (kahrolup) ölün!" Mehmet okuyan meâli

"De ki: Kininizle geberin!" Mustafa İslamoğlu meâli

"De ki onlara: "Öfkenizle geberin!" Yaşar Nuri Öztürk meâli

Allah “taş olun, demir olun” der mi?

Allah “geberesice, kahrolasıca” der mi?

Allah, “aşağılık maymunlar olun” der mi?

Bu meâller ne kadar doğru olabilir?

Böyle yapılan meâller Allah’ın ulviyetine uygun düşer mi?

Meâller böyle yapılıncı, halk duyduklarını, okuduklarını analiz etmeden doğru sanarak maalesef böyle bilgiler sunuyor.

Kur’ân meâllerini anlamak için analiz edersek, daha doğru olur.

Şimdi aşağıdaki meâlleri kelime kelime inceleyelim.

A’râf Sûresi 152: “Buzağıyı tanrı olarak benimseyenler Rablerinin öfkesine ve dünya hayatında alçaklığa uğrayacaklardır; iftira edenleri böylece cezalandırırız.” Diyanet İşleri

Nahl Sûresi 106: “Gönlü imanla dolu olduğu halde, zor altında olan kimse müstesna, inandıktan sonra Allah’ı inkâr edip, gönlünü kâfirliğe açanlara Allah katından bir gazap vardır; büyük azap da onlar içindir.” Diyanet İşleri

Zuhuf Sûresi 55: “Onlar bizi bu şekilde öfkelerince biz de onlardan öğ aldık, hepsini suda boğduk.” Diyanet İşleri

Muhammed Sûresi 23: “İşte, Allah’ın lanetlediği, sağır kıldığı ve gözlerini kör ettiği bunlardır.” Diyanet İşleri

Muhammed Sûresi 28: “Bunun da sebebi, Allah’ı öfkelerince şeylerin peşine düşmeleri ve O’nun hoşnut olacağı şeylerden nefret etmeleridir. Bu yüzden Allah da onların yaptıklarını boşa çıkarmıştır.” Diyanet İşleri

Mâide Sûresi 60: “Allah katında bundan daha kötü bir karşılığın bulunduğunu size haber vereyim mi?” de, Allah kime lanet ve gazab ederse, kimlerden maymunlar, domuzlar ve şeytana kullar kılsa, işte onlar yeri en kötü ve doğru yoldan en çok sapmış olanlardır. Diyanet İşleri

Mümtehine Sûresi 13: “Ey inananlar! Allah’ın gazabına uğramış milleti dost edinmeyin; inkârcıların kabirde bulunan kim-selerden umutlarını kestikleri gibi, onlar da, ahiretten umutla-rını kesmişlerdir.” Diyanet İşleri

Zuhruf Sûresi 25: “Biz de onlardan intikam aldık. Yalanla-yanların sonu, bak nasıl oldu!” Diyanet İşleri

Abese Sûresi 17: “Kahrolası (inkârcı) insan! Ne nankördür o!” Diyanet İşleri

Öfkelendiğine yıldırım gönderip çarpan, bir Allah inancı doğru mudur?

Rad Sûresi 13: “O, yıldırımları gönderir de onlarla diledi-ğini çarpar.”

Gökten taş yağdıran, tehdit eden.

Mülk Sûresi 17: “Üzerinize taş yağdıran-tehdidim nasılmış bileceksiniz.”

İsrâ Sûresi 51: “De ki: İster taş olun, ister demir, isterse gö-zünüzde büyüyen herhangi bir mahlûk!” Diyanet Vakfı

A’râf Sûresi 166: “Kendilerine edilen yasakları aşınca, on-lara: Aşağılık birer maymun olun dedik.” Diyanet İşleri

A’râf Sûresi 152:

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيِّئًا لَهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّلُوا
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ

İnne ellezîne itte hazûl icle sey enâluhum gadabun min rab-bihim ve zilletun fil hayâtid dunyâ ve kezâlike neczîl mufterîn

İnne ellezîne itte hazû : Doğrusu, o kimseler, edinen, sarılan, o hale dönen,

El icle : Buzağı, ayrılma, tapınma, tapınma halleri,

Se yenâlu-hum : Nail olma, uğrama, o hale düşme,

Gadabun	: Gadap, öfke, hiddet,
Min rabbi him	: Rablerinden, rablerine karşı,
Ve zilletun	: Alçalma, değersiz, bir zillet,
Fi el hayâti dünya	: Yaşamlarında, dünya hayatında,
Ve kezâlike neczî	: Böylece, işte böyle, karşılık,
El mufterîn	: İftira eden, uyduran,

Tevhîd-i Kur'ân Meâli : “Doğrusu, cehalet hallerinden gelen tapınma hallerine dönen o kimseler; Rabbin anlamada hiddet hallerinde kalırlar, dünya hayatında bir zillet içinde olurlar. İşte uydurmalarda kalanların karşılığı budur.”

Diyanet İşleri, A'râf Sûresi 152: “Buzağyı tanrı olarak benimseyenler Rablerinin öfkesine ve dünya hayatında alçaklığa uğrayacaklardır; iftira edenleri böylece cezalandırırız.”

Kelime kelime incelediğimiz zaman aradaki farklılığı görüyoruz.

Bir meâlde hiddeti olduğundan dolayı Rabbin anlamaktan uzaklaşan kimsenin durumu belirtiliyor.

Diğerinde ise Rabbin öfkeli olduğu belirtiliyor.

Hangisi doğru, hangisi değil, inceleyen dostlarımızın gönüllerine bırakıyoruz.

Şimdi başka bir âyeti inceleyelim:

Nahl Sûresi 106:

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ
مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا
فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

Men keferre billâhi min badi îmânihi illâ men ukrihe ve kalbuhu mutmainnun bil îmâni ve lâkin men şereha bil kufri sadran fe aleyhim gadabun minallâh ve lehum azâbun azîm

Men kefere	: Kim hakikatleri görmemezlikten gelirse,
Bi Allah	: Allah'ı, Allah'ın hakikatlerini,
Min badî îmâni hi	: Den sonra, iman, inanan, o,
İlla men ukrihe	: Ancak, hariç, sadece, kim zorlanırsa, zorluk, baskı,
Ve kalbu-hu	: Onun kâlbî, idrakî,
Mutmainnun	: Tatmin olan, emin olan, mutmain,
Bi el îmâni	: İmân ile,
Ve lâkin men şereha	: Lâkin, kim açarsa, açıklamak, anlatmak, şerh ederse,
Bi el kufri	: Hakikatleri örtmeye, kapatma, küfre,
Sadran	: Gönlünü, sadrını, idrakini,
Fe aleyhim gadab min Allah	: Artık, onlarda, öfke, hiddet, Allah,
Ve lehum azâbun azîm	: Onlar, büyük azap, sıkıntı,

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Kim, Allah'ın hakikatlerini görmemezlikten gelip örterken, sonra da o kimse tüm zorluklara karşı iman ederse, onun kâlbî iman ile mutmain olur. Fakat kim, gönlünü açıklanan hakikatlere karşı kapatırsa, artık onlar hiddet hallerinde kalıp, Allah'ı anlamaktan uzaklaşırlar ve onlar büyük sıkıntılardadır."

Diyanet İşleri, Nahl Sûresi 106: "Gönlü imanla dolu olduğu halde, zor altında olan kimse müstesna, inandıktan sonra Allah'ı inkâr edip, gönlünü kâfirliğe açanlara Allah katından bir gazap vardır; büyük azap da onlar içindir."

Bu meâlde iki kişi örnek gösterilir.

Biri hakikate inanmıyorken sonra dönüp iman ederse, onun kâlbînin iman yönünden mutmain olduğu bildirilir.

Diğer kişinin, gönlünü hakikatlere kapatan, hiddet hallerinde kalan kişi olduğu bildirilir.

Bir meâlde, Allah katından gazap ve azap olduğu bildirilir.

Diğer meâlde, Allah'a anlamaktan uzaklaşan kimselerin, hakikatlerin değerlerine erişemeyecekleri ve sıkıntılarda kalacakları bildirilir.

Hangisi doğru, hangisi değil, inceleyen dostlarımızın gönüllerine bırakıyoruz.

Şimdi başka bir âyeti inceleyelim:

Zuhruf Sûresi 55:

فَلَمَّا أَسْفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَفْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ

Fe lemmâ âsefûnentekamnâ minhum fe agraknâhum ecmaîn

Fe lemmâ	: Sonra, olduğunda,
Âsefû nâ	: Esef, hüznün, pişman olmadı, biz,
İntekam nâ	: Nimetin zıddı, nimetlerimizi idrakte mahrum kalma,
Min hum	: Onlar, kendilerinde, onlarda,
Fe agrak nâ hum	: Böylece, boğulmak, gark, biz, hakikatlerimiz, onlar,
Ecmaîne	: Hepsi, topluca, hep birlikte,

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: “Sonra da Bizi anlayamamanın pişmanlığında da olmadılar. Böylece onlar, kendilerindeki nimetlerimizi anlamaktan mahrum kaldılar. Böylece onlar, Bizi anlayamamanın cehaletinde boğulup gittiler.”

Diyanet İşleri, Zuhruf Sûresi 55: “Onlar bizi bu şekilde öfkelenince, biz de onlardan öğ aldık, hepsini suda boğduk.”

Bu bölümdeki iki ayrı meâlde de, iki farklı tevîl karşımıza çıkıyor.

Birinde Allah'ı anlayamayıp, kendi cehaletlerine takılıp kalmak, o cehaletle hareket etmek var.

Diğerinde Allah'ın, öfkesiyle, inanmayanlardan ölç alıp, onları suda boğması var.

Hangisi doğru, hangisi değil, inceleyen dostlarımızın gönüllerine bırakıyoruz.

Şimdi başka bir âyeti inceleyelim:

Zuhurf Sûresi 25:

فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ

Fentekamnâ minhum fanzur keyfe kâne âkıbetul mukezzibîn

- Fe intekamnâ : Böylece, intikam aldık, nimetin zıddı, mahrum, onlar,
Min hum : Onlarda, kendilerinde, onlardan,
Fe unzur : Böylece, bakıp görmek,
Keyfe kâne âkıbeti : Nasıl oldu, sonu, akıbet, netice, sonuç
El mukezzibîn : Yalanlayanlar, yalanlarda kalanlar,

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Böylece onlar, kendilerindeki nimetlerimizi anlamaktan mahrum kaldılar. Böylece hakikatlere karşı yalanlarda kalanların akıbetleri nasıl oldu bakıp görün."

Diyanet işleri, Zuhurf Sûresi 25: "Biz de onlardan intikam aldık. Yalanlayanların sonu, bak nasıl oldu!"

Bu âyette geçen intikam kelimesi iyi analiz etmeliyiz.

İntikam kelimesi "nkm" kelime kökünden gelir.

Nimetin zıddı olarak bilinir.

Nimetler Allah'a aittir.

Bu şuurdan uzak olanlar, bir hınç, bir hırs içinde olurlar.

Onlarda ki bu hırs, hınç, onları, hakikatlerin nimetlerinden mahrum kalmalarına sebep olur.

Onun için iki farklı meâlde farklı yorum yapılmış.

Birinde, “Allah’ın nimetlerinden mahrum kaldılar” diye belirtilmiş.

Diğerinde, “onlardan intikam aldık. Yalanlayanların sonu, bak nasıl oldu!” diye çevrilmiş.

Hangisi doğru, hangisi değil, inceleyen dostlarımızın gönüllerine bırakıyoruz.

Şimdi başka bir âyeti inceleyelim:

Muhammed Sûresi 23:

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ

Ulâikellezîne leanehumullâhu fe esammehum ve âmâ ebsârehum

- Ulâike ellezine : İşte onlar, o kimseler,
Leane hum Allah : Lanet, rahmetten uzaklaşmak, düşmek, Allah
Fe esamme hum : Sağır, kulakları vardır duymazlar, hakikatleri duymamak,
Ve âmâ : Körlük, hakikat körlüğü, hakikati görememe,
Ebsâre hum : Gözleri, basiretleri, onların,

Tevhîd-i Kur’ân Meâli: İşte o hâlde olan kimseler Allah’ı anlayamayıp rahmetten uzaklaşmışlardır. Öyle ki onların kulakları vardır hakikatleri duyamazlar ve gözleri vardır hakikatleri göremezler.

Diyanet İşleri, Muhammed Sûresi 23: “İşte, Allah’ın lanetlediği, sağır kıldığı ve gözlerini kör ettiği bunlardır.”

Burada da bir meâlde, Allah’ın lanet ettiği, sağır kıldığı, kör ettiği belirtilmiştir.

Allah yarattığı kuluna lanet eder mi, onu kör, sağır eder mi? Çok iyi düşünölmelidir.

Lanet; Arapça "leane" kelimesinden gelir.

Lanet kelimesi; düşmek, kovulmak, uzaklaşmak, rahmetten uzaklaşmak, merhametten düşmek anlamlarına gelir.

Yâni lanet; "Allah'ı idrak edemeyip O'nun rahmetinden uzaklaşmak" anlamına gelir.

Eski geleneklerde, insanların birbirlerine kullandıkları küfrü, bize meâl diye sunmak ne kadar doğru olabilir? Düşünmek, araştırmak gerekir.

Beddua olarak sunulan lanet, aslında Allah'ı idrak edemeyip O'nun rahmetinden uzaklaşmak anlamına gelir.

Allah beddua eder mi?

Elbette etmez.

Allah, bizler zalimlikten kurtulalım, O'nun rahmetini anlayalım diye, her varlıktan her an hakikatleri sunmaktadır.

O'nun tecellileri ile O'na yol bulan O'nun rahmetine kavuşur.

O'nun varlıktaki tecellilerini anlayamayan, kendi kininde, hıncında kalır, Allah'ın rahmetinden uzaklaşır.

İblis'in cennetten kovulmasının arkasında yatan sebep, kendini Âdem'den daha hayırlı, daha üstün görmesi idi.

"Ene hayrun minhu-ben ondan hayırlıyım" Sâd Sûresi 76

İblis "Ben ondan hayırlıyım, ben ondan üstünüm" dedi.

"Halakte hu min tîn-O bir topraktan ibaret" dedi.

Her kim, kendini yaratılan herhangi bir varlıktan ya da bir insandan daha hayırlı görüyorsa, o kişi büyük bir kibrin içine düşmüştür ve o kişi leane durumuna düşmüştür.

Yâni Allah'ın rahmetinden, hakikatinden uzaklaşmıştır.

Varlığa birlik şuuru ile bakmaktan uzaklaşmış, kibrin içinde kalmıştır.

İşte bir meâlde; "o hâlde olan kimseler Allah'ı anlayamayıp rahmetinden uzaklaşmışlardır" diye meâl edilirken...

Diğer meâlde; “Allah’ın lanetlediği, sağır kıldığı ve gözlerini kör ettiği bunlardır” diye meâl edilmiştir.

Hangisi doğru, hangisi değil, inceleyen dostlarımızın gönüllerine bırakıyoruz.

Şimdi başka bir âyeti inceleyelim:

Muhammed Sûresi 28:

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ
فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ

Zâlike bi enne hum ettebeû mâ eshat Allâhe ve kerihû rıdvânehu fe ahbeta amâlehum

Zâlike bi ennehum	: İşte bu sebeple, işte onların olması,
Ettebeû	: Tâbi oldular, uydular,
Ma eshat	: Şey, ne, değil, kızmak, öfkelenmek, hoşnutsuz,
Allah ve kerihû	: Allah, kerih görmek, çirkin, hor, hakir, kötü,
Rıdvâne hu	: Onun rızası, hoşnutluğu, memnuniyet,
Fe ahbeta	: Hayal kırıklığı, umduğunu bulamamak, boşa çıkarmak,
Amâle hum	: Onların amelleri, çalışmaları,

Tevhîd-i Kur’ân Meâli: “İşte onlar öfkelerine tâbi olurlar. Allah’ı ve O’nun rızasını kerih görürler. Böylece onlar çalışmalarında umduklarını bulamazlar.”

Diyanet İşleri, Muhammed Sûresi 28: “Bunun da sebebi, Allah’ı öfkeliendiren şeylerin peşine düşmeleri ve O’nun hoşnut olacağı şeylerden nefret etmeleridir. Bu yüzden Allah da onların yaptıklarını boşa çıkarmıştır.”

Bu âyette de öfkeli, kin içinde olan kimselerin Allah'ın rızasını bilemeyecekleri bildirilir.

Diğer bir meâl de ise "Allah'ı öfkeliendiren şeyler olarak" çevrilir.

Hangisi doğru, hangisi değil, inceleyen dostlarımızın gönüllerine bırakıyoruz.

Şimdi başka bir âyeti inceleyelim:

Mâide Sûresi 60:

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنِ لَعَنَهُ
اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ
الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَنِ سَبِيلِ

Kul hel unebbiukum bi şerrin min zâlike mesûbeten ındal-
lâh men leanehullâhu ve gadıbe aleyhi ve ceale min humul kı-
redete vel hanâzîre ve abedet tâğût ulâike şerrun mekânen ve
edallu an sevâis sebîl

Kul hel unebbiu-kum	: De, söyle, haber, bildirmek, siz,
Bi şerrin	: Kötü, fena,
Min zâlike mesûbet	: Bu, bundan, sıkıntı, felaket, karşılık,
İnde Allah	: Katında, ait, ona ait, Allah
Men leane hu Allah	: Kim, rahmetten uzaklaşma, anlamayan, o, Allah
Ve gadıbe aleyhi	: Ona gazap, öfke duydu,
Ve ceale minhum	: Oldu, eyledi, kıldı, yaptı, onlardan, o hallerde olanlar,
El kıradete	: Taklitte adetlerde kalan, hayvani haller, maymun,
Ve el hanâzîre	: Zararlı, zararlı olan, gaddar, domuz,

Ve abede el tâgût	: Kul, şeytani haller, bâtil olan şey, azma, sapma, zulüm,
Ulâike şerrun mekânen	: İşte onlar, şerli, kötü, mekân, bulunulan yer,
Ve edallu	: Sapanlar, hakikatlerden sapmak,
An sevâi el sebîl	: Dosdoğru yoldan, hakikatlerin yolu,

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "De ki: Bundan daha sıkıntı veren kötü hâlleri size bildireyim mi? Allah'a ait olan hakikatleri anlayamayıp, Allah'ın rahmetinden uzaklaşmak ve hiddet hâllerinde olmak ve o halde olanların taklitlerde adetlerde kalması ve zararlı hâllerde olması ve bâtil olan şeylere kul olması. İşte onların buldukları yerlerde kötülükler vardır ve onlar dosdoğru yoldan kendi cehaletlerine sapanlardır."

Diyanet İşleri, Mâide Sûresi 60: "Allah katında bundan daha kötü bir karşılığın bulunduğunu size haber vereyim mi?" de, Allah kime lanet ve gazab ederse, kimlerden maymunlar, domuzlar ve şeytana kullar kılsa, işte onlar yeri en kötü ve doğru yoldan en çok sapmış olanlardır."

Mustafa İslamoğlu, Mâide Sûresi 60: "De ki: Allah katında, bunlardan daha beter bir cezayı hak edenleri size söyleyeyim mi? Onlar Allah'ın lanet ve gazabına uğrayanlardır; şeytani güçlere kul oldukları için maymuna ve hınzıra benzettikleridir. En şerli konumda bulunanlar ve doğru yoldan en çok sapanlar işte bunlardır."

Burada da Allah'ın; "Allah kime lanet ve gazab ederse, kimlerden maymunlar, domuzlar ve şeytana kullar kılsa" diye meâl edilmesi ne kadar uygundur? Çok düşünmemiz gerekir.

"Allah insanları, maymun, domuz, şeytan yapar mı?

Allah insana lanet eder mi, gazap eder mi?

Böyle meâl edilmesi Allah'ın ulviyetine ne kadar uygundur?

Diğer meâlde “Allah’a ait olan hakikatleri anlayamayıp, Allah’ın rahmetinden uzaklaşmak ve hiddet hâllerinde olmak” böyle tevil edilmektedir.

Hangisi doğru, hangisi değil, inceleyen dostlarımızın gönüllerine bırakıyoruz.

Şimdi başka bir âyeti inceleyelim:

Mümtehhine Sûresi 13:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ
يَسُؤُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَبِئْسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ

Yâ eyyuhellezîne âmenû lâ tetevellev kavmen gadıballâhu aleyhim kad yeisû minel âhireti kemâ yeisel kuffâru min ashâbil kubûr

Yâ eyyuhâ ellezine amenu	: Ey iman edenler,
Lâ tetevellev	: Yok, dönmeyin, uymayın, o hallere uymayın,
Kavmen gadibe	: Kimse, topluluk, gadap, öfke, hiddet, kavga eden,
Allah aleyhim	: Allah, onlara, kendilerinde,
Kad yeisu	: Oldu, ümitsiz, karamsar,
Min el âhireti	: Sonlarından,
Kemâ yeise	: Gibi, ümidini kesmek, umutsuzluk, yeise düşmek,
El kuffare	: Hakikati görmemezlikten gelenler, örtenler,
Min ashâbi el kubûr	: Sahip, kabirdekiler, ölümler gibi, idraksizlik içinde,

Tevhîd-i Kur’ân Meâli: “Ey iman edenler! Allah’ın hakikatlerini anlamayıp öfkeli hallerde kalan kimselerin, bir umutsuzluk

içinde olup, sonlarından da umutsuz olanların ve bir idraksizlik içinde olup, hakikatleri görmemezlikten gelenlerin o hallerine uymayın.”

Diyanet İşleri, Mümteherine Sûresi 13: “Ey inananlar! Allah’ın gazabına uğramış milleti dost edinmeyin; inkârcıların kabirde bulunan kimselerden umutlarını kestikleri gibi, onlar da, ahiretten umutlarını kesmişlerdir.”

Burada da bir meâlde “Allah’ın gazabına uğramış” diye çevrim yapılıyor.

Diğerinde ise “Allah’ın hakikatlerini anlamayıp öfkeli hallerde kalan” diye çevrim yapılıyor

Hangisi doğru, hangisi değil, inceleyen dostlarımızın gönüllerine bırakıyoruz.

Şimdi başka bir âyeti inceleyelim:

İsrâ Sûresi 50:

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا

Kul kûnû hicâreten ev hadîdâ

Kul kûnû hicâreten : De, taş, katı, olduğu yerde kalmak,
ayakları bağlı,

Ev hadîden : Veya, ya da, demir, sert,

Tevhîd-i Kur’ân Meâli: “De ki: Anlayışlarınız taşlaştı mı ya da sertleşti mi?”

Diyanet Vakfı, İsrâ Sûresi 50: “De ki: İster taş olun, ister demir, isterse gözünüzde büyüyen herhangi bir mahlûk!”

Burada da yapılan bir meâlde, Allah’ın insanları taşa ya da demire dönüştürdüğü belirtilir.

Diğer meâlde ise, insanların anlayışlarının katılaştığı, gaddarlaştığı belirtilir.

Yorumu, okuyanların gönüllerine bırakıyoruz.

Şimdi başka bir âyeti inceleyelim:

A'râf Sûresi 166:

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَّا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ
كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

Fe lemmâ atev an mâ nuhû anhu kulnâ lehum kûnû kıre-
deten hâsiîn

Fe lemmâ atev	: Artık, olunca, olduğunda, haddi aşma,
An mâ nuhû anhu	: Şeyden, nehy etme, yasak, ondan,
Kulnâ lehum kûnû	: Dedik, onlara, olmak, oldu, bulunulan hâl,
Kıredeten	: Maymunlar, hayvaniyet, hayvani hal, taklitte kalmak,
Hâsiîn	: Aşağı, reddedilen, düşen, uzaklaştırılmış, kovulmuş,

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Fakat onlara yasak edilen fenalarda kalmaya ısrar edince, bulunduğunuz hâl hayvaniyetten daha aşağıdır denildi."

Diyanet İşleri, A'râf Sûresi 166: "Kendilerine edilen yasakları aşınca, onlara: Aşağılık birer maymun olun dedik."

Allah insanı maymun yapar mı?

Ve yarattığı bir maymuna aşağılık der mi?

Maymunu yaratan Allah, onu aşağılar mı?

Onu ya da yarattığı başka bir varlığı hor görür mü?

Elbette hor görmez.

Elbette aşağılamaz, elbette insanı maymun yapmaz.

Ama böyle meâl edilirse, toplum bunu doğru sanır ve birbirine doğruymuş gibi anlatır.

Şimdi başka bir âyeti inceleyelim:

Mü'min Sûresi 10:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ
أَنْفُسُكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ

İnnellezîne keferû yunâdevne le maktullâhi ekberu min mak-
tikum enfusekum iz tudavne ilel îmâni fe tekfurûn

İnne ellezine keferû	: Şüphesiz, hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere,
Yunâdevne	: Nida edilir, seslenilir, bildirilir, davet edilir,
Le maktu	: Sevmeme, kaçınma, nefret, anlamaktan kaçınmak,
Allahu ekber	: Allah, büyük, yüce, tüm varlıkta yüceliğini gösteren,
Min makti kum	: Kaçınma, isteksizlik, sizin kaçınmanız,
Enfuse kum	: Kendinizi, nefsinizi,
İz tudavne ila el îmâni	: Davet edildiğiniz zaman, iman için, inanmak,
Fe tekfurûn	: Artık, hakikatleri görmemezlikten gelmeyin,

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Şüphesiz hakikatleri görmemezlik-
ten gelenlere bildirilir: Tüm varlıkta yüceliğini gösteren Allah'ı
anlamaktan kaçınmayın, O'nu anlamaktan kaçınmanız kendi-
nizi anlamaktan kaçınmanızdır. İman etmeniz için davet edil-
diğinizde, artık hakikatleri görmemezlikten gelmeyin."

Diyanet işleri, Mü'min Sûresi 10: "Ama inkâr edenlere, "Allah'ın gazabı, sizin birbirinize olan öfkenizden daha büyüktür; imana çağrıldığınızda inkâr ederdiniz" diye seslenilir."

Burada ise, insanın öfkesi ile Allah'ın öfkesi kıyaslanır ve Allah'ın öfkesinin daha büyük olduğu meâl edilir.

Oysa diğer meâlde böyle bir tevil yoktur.

Allah daha öfkeli mi denilebilir mi?

Böyle meâl etmek doğru mudur?

Yorumu okuyanların gönüllerine bırakıyoruz.

Başka bir âyetin meâlini inceleyelim:

Rad Sûresi 13: "Ve yursilus savâika fe yusûbu bihâ men yeşâu ve hum yucâdilûne fillâh ve huve şedîdul mihâl."

Ve yursilu	: Sunar, gönderir,
El savâika	: Şimşekten hızlı, hızlı,
Fe yusûbu bihâ	: Böylece isabet eden, hedefe varan, onu,
Men yeşâu	: Kim, kimse, ister, isteyen,
Ve hum yucâdilun fî Allah	: Onlar, mücadele, gayret, çalışmak, cedel, Allah,
Ve huve şedîd	: O, kuvvetli, daha fazla, şiddetli,
El mihâl	: Kuvvet, azap, dayanılmaz, sınıksız tutan,

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Böylece O'nu anlamayı isteyen kimseye şimşekten hızlı hakikatler sunulur ve onlar, Allah'ı anlamak için gayret gösterenlerdir, tüm varlığı sınıksız tutan, tüm varlıktaki kuvvetin O olduğunu bilenlerdir."

Diyanet: "O, yıldırımlar gönderir de onlarla dilediğini çarpar. Onlar ise Allah hakkında mücadele ediyorlar. Halbu ki O, azabı çok şiddetli olandır."

Bu bölümde de yapılan bir m alde, Allah öfkeleniyor ve didiğine yıldırım gönderip çarpıyor ve böylece azabının nasılı olduğunu gösteriyor, diye çevriliyor.

Oysa dikkatlice incelediğimizde, Allah'ı anlamak isteyen kimseye Şimşekten hızlı bir Şekilde hakikatler sunulur diye de çevrilebilir.

Beynimizde olan sistem sayesinde, hem vücûdun içinde hem de çevresiyle ilgili bilgilerin alıp verililiŐi yıldırımdan bile hızlıdır.

Ve Allah'ı anlamak isteyen bir beyin, varlıktan gelen hakikatlere Şimşekten hızlı eriŐebilir.

Rad S resi 13 tamamı: “Ve yusebbihur radu bi hamdih  vel mel iketun min h fetih ve yursilus savâika fe yusûbu bih  men yeŐ au ve hum yucâdilûne fillâh ve huve Őed dul mih l.”

Meâli: “Tüm sesler O'nun tesbihatıdır. Tüm varlıktaki niteliklerin sahibi O'dur ve bütün kuvveler O'na bağlıdır. Böylece O'nu anlamayı isteyen kimseye Şimşekten hızlı hakikatler sunulur ve onlar, Allah'ı anlamak için gayret gösterenlerdir, tüm varlığı sımsıkı tutan, tüm varlıktaki kuvvetin O olduğunu bilenlerdir.”

Başka bir âyeti incelediğimizde, sanki Allah çok öfkelenmiŐ; “canları çıksın” diye bildirmiŐ diye me  edildiğini görüyoruz.

Zâriyât S resi Diyanet: (10-11) “Yalancılığı itiyat edinenlerin, bilgisizliğe saplanıp kalanların canları çıksın!”

Allah kullarına sinirlenip, “canları çıksın” diye bildirir mi? Lütfen çok iyi düşünelim.

Kelime kelime inceleyelim:

10-

قَتَلَ الْخَرَّاصُونَ

Kutilel harr s ne

Kutile : Kendine yazık eder, kahrolur, mahv olmak, öldürmek,

El harrâsûne : Yalancılık, yalanlarda kalan, yalan söyleyen,

Meâli: “Yalanlarda kalmak kendine yazık etmektir.”

11-

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ

Ellezîne hum fî gamretin sâhûne

Ellezzîne hum : O kimseler, onlar ki,

Fî gamret : İçinde, cehalet, gaflet, fenalara dalan, şiddet,

Sâhûne : Gâfil, gaflet, dikkatsiz, önemsemeyen, iyi düşünmeyen,

Meâli: “Onlar ki cehalet içinde kalıp hakikatleri düşünmeyenlerdir.”

Zâriyât Sûresi: Tevhîd-i Kur’ân Meâli:

9- Yalanlarda kalan kimse hakikatlerden sapar.

10- Yalanlarda kalmak kendine yazık etmektir.

11- Onlar ki cehalet içinde kalıp hakikatleri düşünmeyenlerdir.

12- O kimseler varlığın yaratılış yasalarını ne zaman araştıracaklar.

13- Onlar zamanlarını fitne hallerinde, yakıp yakıcı hal-lerde geçirirler.

Abese Sûresi 17:

قَتَلَ الْإِنْسَانَ مَا أَكْفَرَهُ

Kutilel insânu mâ ekfera hû

Kutile : Kendine yazık eder, mahvolur, kahreder, öldürmek,

El insânu : İnsan, Kendini bilen,

Mâ ekfere : Şey, ne, değil, örten, görmemezlikten gelen,
Hû : Hakk, o, Allah

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Hakk'ı görmemezlikten gelen insan ise kendine yazık eder."

Diyanet İşleri, Abese Sûresi 17: "Kahrolası (inkârcı) insan! Ne nankördür o!"

Burada da bir meâlde; Allah'ın kahrol, inkârcı, nankör dediği belirtilir.

Allah kulunu bunları der mi?

Öfkeli, hiddetli bir Allah tasviri barındıran meâller ne kadar doğru olabilir?

Aslında Abese Sûresi muhteşem mesajlar sunar.

Abese Sûresi:

11- Bilakis hakikatlerin sözleri hakikatleri arayanlara bir öğüttür.

12- Bundan sonra isteyen kimse o hakikatlerden öğüt alır.

13- O hakikatler tüm varlığın sayfalarında kutsal bir halde bulunur.

14- Tertemiz sayfalarda yüce gerçekler vardır.

15- Sürüp giden bir gücü gösterir.

16- Fenalardan sakınan, hakikatlere bağlı olan insan, yüce olanı anlar.

17- Hakk'ı görmemezlikten gelen insan ise, kendine yazık eder.

Âyette muhteşem bir tespit vardır.

Hakikatlerle hareket eden kişinin, yüce olan Allah'ı anlayacağı belirtilir.

Hakikatten uzak olan ise kendine yazık eder diye belirtilir.

Yoksa Allah'ın kuluna; kahrol, lanet ol, inkârcı, nankör demesi düşünülebilir mi?

Kur'ân meâllerinde öfkeli, sınırlı, intikamcı bir Allah tasvirini masum beyinlere ekersek, ebu leheb duygu ve düşüncelerinin oluşmasına yol açarız.

İşte insanlarda olan, öfke, hiddet, kırgınlık, gibi duyguları Allah'a nispet etmek ne kadar doğrudur? Çok iyi düşünmemiz gerekir.

İşte meâlleri incelediğimiz zaman farklılıklar olduğunu görüyoruz.

Birçok müellif farklı meâller yapmışlardır.

Kur'ân çalışan bir kimsenin, her bir kelimenin taşıdığı anlamı çok iyi araştırması gerekir.

Kur'ân'dan sunulan hakikatleri iyi anlamamız için, kelimelerin taşıdığı anlamları çok iyi bilmemiz gerekir.

İşte o zaman Tebbet Sûresi'nden gelen mesajı layıkıyla anlayabiliriz.

SON DEĞERLENDİRME

Tebbet Sûresini kelime kelime incelemeye çalıştık.

Tebbet Sûresi'nden sunulan ilâhi mesajı yakalamaya çalıştık.

Ve anladık ki sûreden sunulan hakikat; kişinin ateş saçan halleri olan, öfke, kin, nefret, gurur, kibir gibi duyguların kurtulması, söndürülmesi gerçeğidir.

Tebbet Sûresi'nden sunulan ana mesajın; kişinin içindeki zulüm meydana getiren her türlü, bilgiyi, duyguyu, düşünceyi ve bunlardan meydana gelen eylemleri kurutması, söndürmesi olduğunu idrak ettik.

Ve anladık ki kişinin İslâm makamına ermesi, kendi içindeki ebu leheb hallerini bitirmesiyle mümkündür.

Ve anladık ki bu sûre, Hazreti Muhammed'in amcası ve amcasının eşiyle yakından uzaktan alakalı değildir.

Çünkü sûrede ne amcası ne de amcasının eşinin adı geçmemektedir.

Gördük ki sûrede Hazreti Muhammed'in amcası olan Abdulaziz'in adı geçmez.

Ve amcasının eşi olan Ümmü Cemil'in de adı geçmez.

Allah, bir âyetinde "kötü mahlas, lakap takmayın" derken (Hucurât Sûresi 11) başka bir âyette buna kendisinin uymaması düşünülemez.

Kur'ân'ın bir âyetinde "kötü mahlas lakap takmayın" diye bildirilirken, diğer âyetinde Abdulaziz'e, kötü mahlas olan ebu leheb mahlası takılması elbette beklenemez.

Allah'ın sunduğu bir hakikat ile diğer bir hakikat birbirini tamamlar, birbiriyle çelişmez.

Kur'ân'ın bir âyeti diğer âyeti ile asla çelişmez.

Meâllerde çelişiyor gibi bir durum varsa, bu Kur'ân ile alakalı değil, müellifle alakalıdır.

Yıllarca bizlere Hazreti Muhammed'in amcası ebu lehebtir, Allah ona lanet etmiştir, kötü mahlas takmıştır diye anlattılar.

Ve bizlerin içine, gerçeği araştırmak yerine, bir kişiye ve onun eşine karşı öfke, kinle bakmamıza sebep oldular.

Oysa sûrede geçen hakikat, kişinin ebu leheb halleri idi.

Yâni etrafına fitnelik, gurur, kibir, kin, nefret ateşi saçan kişilerin bu hallerini kurutması, yok etmesi emri idi.

Tebbet kelimesini incelediğimizde anladık ki içimizde olan, her türlü zulme yol açan, duygu ve düşüncelerin kurutulması gerekir.

Tebbet; kurutun, söndürün, yok edin, kötülük içeren düşüncelerin, duyguların aktifliğini bitirin demektir.

Yâni kişi, etrafına zulüm saçan her türlü duygusunu, düşüncesini, eylemini, kurutmalı, söndürmeli yok etmelidir.

Müslüman olabilmenin önündeki engel, kişinin ebu leheb halleridir.

Bu sûrede sunulan hakikat, kişinin bu hallerini bitirmesi emridir.

Çünkü bu haller, toplumda zulme, kötülüğe, düşmanlığa, ayırcılığa yol açar.

Hablun mesed hâlini bir bir koparmak, bitirmek gerekir.

Yâni kişi, kalın bir halat hâline getirmiş olan kötülük meydana getiren düşümleri bir bir koparmalıdır.

Nasıl ki bir halat liflerden oluşursa, kişinin kötülük getiren duygu ve düşünceleri de birleşerek halat hâline gelir.

Yâni, kin, nefret, öfke, hasetlik, fesatlık, gurur, kibir, hor görmek, dedikodu, fitnelik gibi duygular bir bir birleşerek bir halat hâline gelir.

İşte tüm bunların bir bir o halattan koparılması, o halatın kurutulması tavsiyesi, Tebbet Sûresi'nden insanlığa sunulan mesajdır.

Kur'ân'da "Allah'ın ipine sımsıkı sarılın." (Âl-i İmrân Sûresi 103) âyeti iyi anlaşılmalıdır.

Kişi kendi içindeki hablun mesed ipine, halatına sarılmamalıdır.

Bu halatı koparmadan, yok etmeden, Allah'ın ipine sarılmayız.

Allah'ın ipi; tüm varlıktaki tecellilerdir, hakikatlerdir, ilimdir, irfandır, edeptir, ahlaktır, Muhammed'i şuurdur.

İşte Tebbet Sûresi'ni incelediğimizde anladık ki bu sûreden gelen mesaj; her insanın içindeki her türlü zulüm ateşinin kurutulması, yok edilmesi emri ilâhisidir.

Bizim bu sûreden anladığımız budur.

Allah'ın bir kişiye ve hanımına kızıp, ona lanet etmesi, Allah'ın âlemleri saran rahmetine uygun düşmez inancındayız.

Onun için bu sûrenin, Hazreti Muhammed'in amcasına ve amcasının hanımına lanet sûresi diye toplumda anlatılmasına katılmıyoruz.

Sûreyi kelime kelime incelediğimizde, bu sûrenin her insana sunulduğunu anlıyoruz.

İnsan kendini muhasebe etmeli ve aklında, gönlünde sûrede belirtilen zulüm saçan ateş olup olmadığını anlamalı ve onları yok etmeye çalışmalıdır.

Ama bu sûreyi kendimize değil de, Hazreti Muhammed'in amcası ve onun eşine gelen lanet sûresi diye hâlâ görmeye

çalırsak, kendimizi muhasebe etme durumunu da görmezden gelmiş oluruz.

Bu kitabımızda, Tebbet Sûresi'ni inceledik, anladığımız kadarıyla anlatmaya gayret gösterdik.

Ve anladık ki aklımızda ve gönlümüzde olan tüm zulüm saçan duygu ve düşünceler, bizi esir alan düşmanımızdır.

Bu düşmanı kurutmamız, söndürmemiz, yok etmemiz gerekir.

İlm-i Tevhîd yolunun bir talebesi olarak, bizim bu sûreden anladığımız budur:

Eksimiz, hatamız olmuşsa Rabbim bizleri affetsin.

İçimizdeki tüm zalimlik duygularını bitirelim.

Bizi kibre düşüren her türlü bilgiden uzak duralım.

Hakikatleri anlamaya gayret gösterelim.

Dinin hakikatini anlayalım.

Şahitlik makamına erişelim.

Ayrışmayalım, bölünmeyelim.

Tevhîd şuuruna erişelim, o şuurla hareket edelim.

İslâm makamına erişelim, İslâm şuruyla yaşamaya gayret gösterelim.

Sevgi ve saygı içinde olalım.

İlim ve irfân içinde olalım.

Sabır ve tevekkül içinde olalım.

Birbirimize hayr için koşalım.

Aşk içinde, sevgi içinde kalın.

Hoşcakalın.

İsmail Dinçer.

31-12-2023

